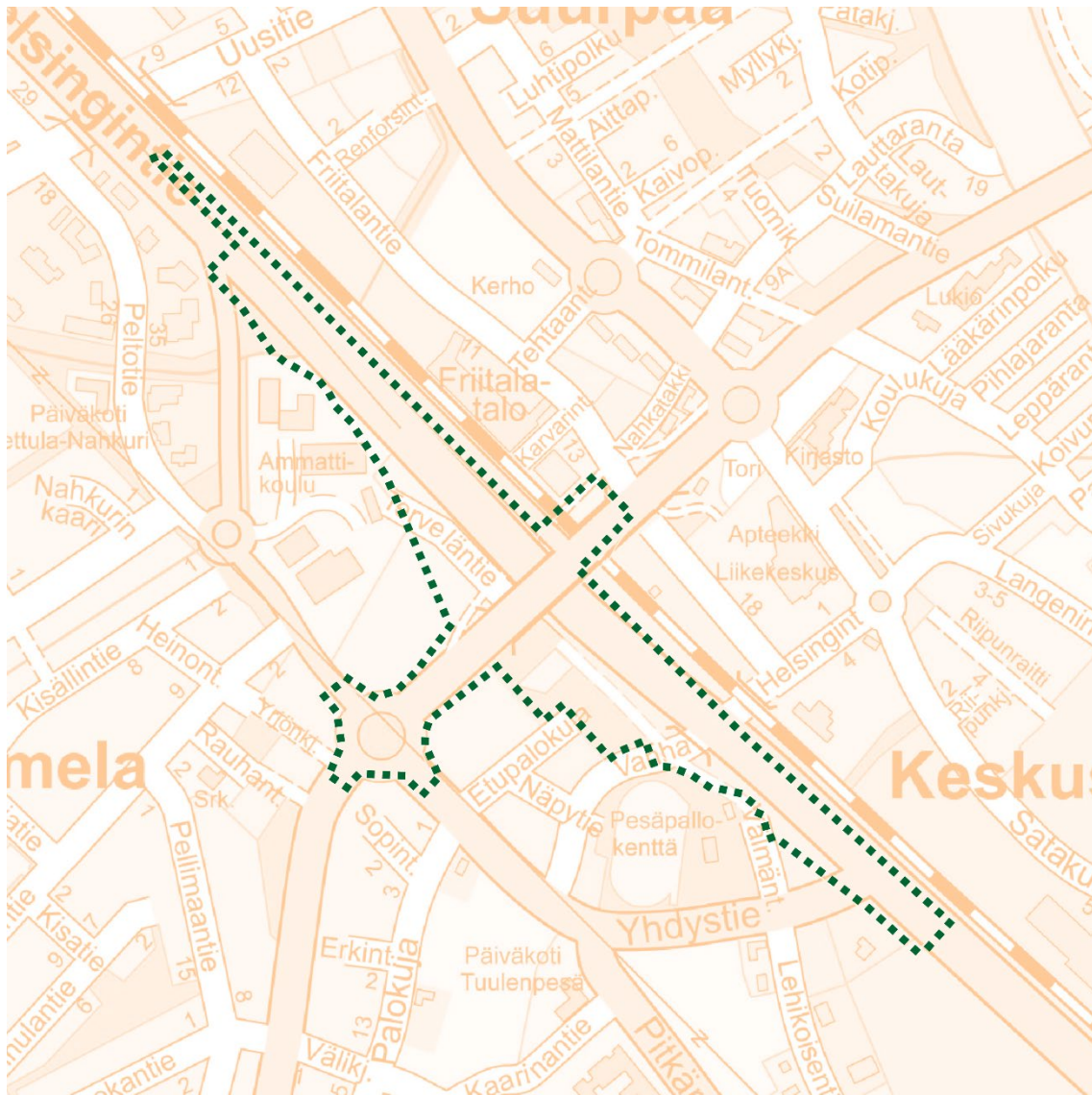

Asemakaavan selostus

**Keskustan, Suurpään, Nahkurin, Nummelan ja Sahamäen asema-
kaava ja Suurpään, Nummelan ja Sahamäen asemakaavan muutos
(Friitalan eritasoliittymä)**

Koskee katu-, tie-, rautatie- ja virkistyspalveluiden alueita sekä asemakaa-voittamattomia tie-, rautatie-, pientalo- ja metsäalueita

Diaarinumero 95/10.02.03/2025

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kaavan nimi:

Keskustan, Suurpään, Nahkurin, Nummelan ja Sahamäen asemakaava ja Suurpään, Nummelan ja Sahamäen asemakaavan muutos (Friitalan eritasoliittymä)

Diaarinumero:

95/10.02.03/2025

Asemakaava koskee:

Uvilan kaupungin keskustaajaman suuralueen Friitalan (101.) tilastoalueen Keskustan (1.), Suurpään (2.), Nahkurin (6.), Nummelan (7.) ja Sahamäen (8.) kaupunginosissa sijaitsevia, tämän selostuksen sivulla 17 lueteltuja kiinteistöjä eli voimassa olevan asemakaavan mukaisia katu-, tie-, rautatie-, suojaviher- ja puistoalueita sekä asemakaavoittamattomia tie-, rautatie-, pientalo- ja metsäalueita.

Asemakaavalla muodostuu:

Tie-, rautatie- ja suojaviheraluetta.

Asemakaavan tarkoitus:

Osoitetaan valtatie 2 Friitalan eritasoliittymän parantamisen vaatimat yleisen tien alueet sekä liittymään liittyviä rautatie- ja suojaviheralueita.

Kaavan laatija:

Uvilan kaupunki
Kaupunkikehitys
Loukkurantie 1
28450 Vanha-Uvila
puh. 02 677 4511
kaupunkikehitys@ulvila.fi
www.ulvila.fi

Asiaa hoitaa:

Kaavoitusarkkitehti
Mikko Toivanen
puh. 0400 134 777
mikko.toivanen@ulvila.fi

Vireilletulo:

29.1.2026

Hyväksyminen:

Kaupunginhallitus
Valtuusto

xx.xx.xxxx § xx

xx.xx.xxxx § xx

Voimaantulo:

xx.xx.xxxx

SISÄLLYSLUETTELO

1	Perus- ja tunnistetiedot.....	2
1.1	Tunnistetiedot	2
1.2	Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista.....	4
1.3	Luettelo selostuksen muista lähdemateriaaleista.....	4
2	Tiivistelmä	7
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	7
2.2	Asemakaava	7
2.3	Asemakaavan toteuttaminen	8
3	Lähtökohdat	9
3.1	Selvitys suunnittelualueen oloista.....	9
3.1.1	Alueen yleiskuvaus.....	9
3.1.2	Luonnonympäristö.....	11
3.1.3	Rakennettu ympäristö.....	14
3.1.4	Maanomistus	17
3.2	Suunnittelutilanne.....	18
3.2.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	18
3.2.2	Maakuntakaavat	19
3.2.3	Yleiskaavat	23
3.2.4	Asemakaavat.....	26
3.2.5	Muut suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	27
4	Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	29
4.1	Asemakaavan suunnittelun tarve	29
4.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	29
4.3	Osallistuminen ja yhteistyö.....	29
4.3.1	Osalliset	29
4.3.2	Vireilletulo.....	30
4.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	30
4.3.1	Viranomaisyhteistyö	31
4.4	Asemakaavan tavoitteet.....	31
4.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	31
5	Asemakaavan kuvaus	33
5.1	Kaavan rakenne	33
5.2	Aluevaraukset	34
5.3	Mitoitus	35
5.4	Kaavamerkinnot ja -määräykset.....	35
5.5	Kaavan vaikutukset.....	35
5.5.1	Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön.....	35
5.5.2	Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	36
5.5.3	Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	37
5.5.4	Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	38
5.5.5	Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.....	40
5.5.6	Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen	41
6	Asemakaavan toteutus.....	43
6.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat.....	43
6.2	Toteuttaminen ja ajoitus	43

1.2 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- 1 Asemakaavan seurantalomake, 10.7.2026.
- 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 3.9.2026.
- 3 Pienennös asemakaavakartasta ja -määräyksistä, 3.9.2026
- 4 Muistio, aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu, 27.10.2025, 30.10.2025.
- 5 Palauteraportti, 3.9.2026.

1.3 Luettelo selostuksen muista lähdemateriaaleista

- Ahlman, Santtu ja Johanna Vesämäki. 2023. *Ulvilan keskustaajaman yleiskaava-alueen luontoselvitys 2023*. Ahlman Group Oy.
- Alinen, Jouni. 2019. *Ulvilan kaupunki. Sahamäen kaavoittamaton alue ja Palovainio K453. Alueellinen pohjatutkimus*. Ramboll Finland Oy.
- Arkkitehtuuritoimisto Pentti Ahola ja kumpp. 1970. Friitalan kylä (Keskusta–Suurpää). Korttelit 101–127 ja osa korttelia 128. Rakennuskaavanmuutos. Ulvilan kunta.
- Arkkitehtuuritoimisto Pentti Ahola ja kumpp. 1972. Friitalan kylä, Nummela. Korttelit 301–321, 325–327 ja 331–336. Rakennuskaava. Ulvilan kunta.
- Assmuth, Eero ja Elina Teuvo-Ojanen. 2024. *Hulevesiselvitys ja tulvaherkät alueet. Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045*. Sitowise Oy.
- Autiola, Merja, Enni Suonperä, Sari Suvanto, Matias Napari, Maiju Nylund, Virve Kupiainen, Sanna Vienonen, Juha Forsman, Tuomas Suikkanen, Jaakko Auri, Anton Boman, Stefan Mattbäck. 2022. *Happamien sulfaattimaiden kansallinen opas rakennushankkeisiin. Opas happamien sulfaattimaiden huomioimiseen ja vaikutusten hallintaan*. Ympäristöministeriö. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-222-8> (haettu 12.5.2026).
- Bäcklund, Timo, Antti Kärki, Juha Hjulgren, Juha Virola, Petteri Hulkko ja Riina Väyrynen. 2023. *Valtatien 2 parantaminen Ulvilan keskustan kohdalla. Ulvila. Aluevaraus-suunnitelma*. Varsinais-Suomen ELY-keskus.
- Geologian tutkimuskeskus (GTK). 2018. Maanpeitepaksuus 1:1 000 000. <https://hakku.gtk.fi/fi/locations?id=113> (haettu 7.5.2026).
- Geologian tutkimuskeskus (GTK). 2021. Maaperä 1:20 000/1:50 000. <https://hakku.gtk.fi/fi/locations?id=1> (haettu 7.5.2026).
- Geologian tutkimuskeskus (GTK). 2022a. Happamat sulfaattimaat 1:250 000. <https://hakku.gtk.fi/fi/locations?id=68> (haettu 12.5.2026).
- Geologian tutkimuskeskus (GTK). 2022b. Maaperän kerrostiedot. <https://hakku.gtk.fi/fi/locations?id=179> (haettu 7.5.2026).
- Halonen, Minna, Ivelina Mechkarova ja Iina Hokkanen. 2024a. *Ulvilan keskustaajama. Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi*. Sitowise Oy.
- Heikkilä, Kimmo ja Kaisa Laitinen. 2013. *Suurten erikoiskuljetusten tavoitetieverkon (SEKV) uudistaminen. Tarpeet ja jatkotoimenpiteet*. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 22/2013. Liikennevirasto. <http://www.doria.fi/handle/10024/121590> (haettu 8.5.2026).
- Heininen-Blomstedt, Kirsi. 2013. *Jälleenrakennuskauden tyyppitaloalue : Paikan merkitykset ja täydennysrakentaminen*. Väitöskirja. Helsingin yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-8693-9> (haettu 29.11.2024).
- Hiekka, Kirsi-Maarit. 2024. *Ulvilan keskustaajaman yleiskaavan 2024 meluselvitys*. Sitowise Oy.
- Huttunen, Jouko. 1987. *Ulvilan kunta. Peipohjan ammattikoulun sivupisteen laajennus. Pohjatutkimus. Työ nro 3324*. Insinööritoimisto Väylä Oy.
- Joukio, Olli. 2021. *Ulvilan Friitalan Valtatie 2:n eritasoliittymän ympäristön rakennusinventointi*. Satakunnan Museo.

- Karhu, Timo. 2001. *Uvilan keskustaajaman alueen luontoselvitys*. Tutkimusraportti 1/2001. Turun yliopisto, Satakunnan ympäristötutkimuskeskus.
- Kohtamäki, Timo. 1991. *Uvilan kunnan isännöintipalvelu Oy. Kokemäenjokilaakson AOL, auto-osasto. Ulvila. Pohjatutkimus ja pohjarakennuslausunto. Työ nro 4542*. Geoinsinöörit Oy.
- Koivisto, Kirsi. 2020. *Sahamäki ja Palovainio. Selvitys raideliikenteestä aiheutuvasta tärinästä*. Ramboll Finland Oy.
- Korhonen, Siiri ja Tuomo Lapp. 2023. *Valtatien 2 parantaminen Ulvilan keskustan kohdalla, aluevaraussuunnitelma. Hankearviointi*. Varsinais-Suomen ELY-keskus.
- Korpinen, Tapani. 1980. *Uvilan kunta. Peipohjan ammattikoulun Ulvilan toimipiste. Alustava pohjatutkimus. Työ nro 2499*. Geoinsinöörit Oy.
- Liikennevirasto. 2015. *Perusverkon eritasoliittymät. Suunnitteluohje*. Liikenneviraston ohjeita 39/2015. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-317-203-6> (haettu 11.5.2026).
- Maanmittauslaitos (MML). 1946. Ortoilmakuva. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/> (haettu 10.7.2026).
- Maanmittauslaitos (MML). 1962. Peruskartta. <https://vanhatkartat.fi/> (haettu 10.7.2026).
- Maanmittauslaitos (MML). 2025. Ortoilmakuva. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/> (haettu 10.7.2026).
- Maanmittauslaitos (MML). 2026. Kiinteistötietojärjestelmä (KTJ). <https://www.maanmittauslaitos.fi/asioi-verkossa/kiinteistotietopalvelu> (haettu 10.7.2026).
- Niukkanen, Kirsi. 2009. "Rintamamiestalo jälleenrakennuskauden tyyppitalokulttuurin edustajana". *Sananjalka* 51 (1), 110–135. <https://doi.org/10.30673/sja.86692> (haettu 7.1.2024).
- Rintala, Tapio ja Jimi Kuusitie. 2022. *Valtatien 2 parantaminen Ulvilan keskustan kohdalla. Liikenteellinen toimivuustarkastelu*. AFRY Finland Oy.
- Satakunnan Pakki. 2023a. "Friitalan nahkatehdas." https://www.kulttuuriymparisto.fi/sovellus/asp/sa/sa2_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=207120 (haettu 7.5.2026).
- Satakunnan Pakki. 2023b. "Friitalan ratavartijan mökki." https://www.kulttuuriymparisto.fi/sovellus/asp/sa/sa2_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=202179 (haettu 7.5.2026).
- Satakunnan Pakki. 2023c. "Mattilan talo/Ali-Rantala." https://www.kulttuuriymparisto.fi/sovellus/asp/sa/sa2_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=202178 (haettu 7.5.2026).
- Satakuntaliitto. 2014. *Satakunnan maakuntakaava. Kaavamerkinnot ja -määräykset*. <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/Merkinnat-ja-maaraykset.pdf> (haettu 7.5.2026).
- Satakuntaliitto. 2019a. *Kaavayhdistelmä (epävirallinen). Kartta B (keskiosa)*. <https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/epavirallinen-kaavayhdistelma/> (haettu 10.7.2026).
- Satakuntaliitto. 2019b. *Satakunnan vaihemaakuntakaava 2. Kaavamerkinnot ja -määräykset*. https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2021/09/VMK2_kaavamerkinnot-ja-maaraykset.pdf (haettu 7.5.2026).
- Satakuntaliitto. 2021. *Satakunta-strategia*. <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2021/12/Satakunta-strategia-1.pdf> (haettu 8.5.2026).
- Satakuntaliitto. 2024a. *Satakunnan maakuntakaava 2050. Luonnos*. https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2024/10/Kaavakartta_1_100_000_18102024.pdf (haettu 7.5.2026).
- Satakuntaliitto. 2024b. *Satakunnan maakuntakaava 2050. Kaavamerkinnot ja -määräykset. Luonnos 14.10.2024. Tark. 18.10.2024*. https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2024/10/SMK2050_luonnos_Merkinnat_maaraykset_painoon.pdf (haettu 7.5.2026).
- Satakuntaliitto. 2026. "Vireillä olevat maakuntakaavat." <https://satakunta.fi/alueidenkaytto/vireilla/> (haettu 7.5.2026).

- Sitowise Oy. 2026. Ulvilan kaupunki. Ulvilan keskustaajaman osayleiskaava 2045. Ulvilan kaupunki. <https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2026/03/Keskustaajaman-yleiskaava-2045-kaavakartta-taytantonpano-AKL-201-%C2%A7-lainvoimainen-12-03-2026.pdf> (haettu 7.5.2026).
- Suunnittelukeskus Oy. 2005. Keskustaajaman yleiskaava. Ulvilan kaupunki. <https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2019/08/Yleiskaava-merkk-maar.pdf> (haettu 7.5.2026).
- Tilastokeskus. 2024. Tieliikenneonnettomuudet. <https://stat.fi/fi/palvelut/tilastodatapalvelut/paikkatietoaineistot/tieliikenneonnettomuudet> (haettu 7.5.2026.)
- Turkulainen, Soile. 2022. *Valtatien 2 parantaminen Friitalan eritasoliittymän kohdalla Ulvilassa*. Luontoselvitys. AFRY Finland Oy.
- Ulvilan kaupunki. 2004. Keskustan ja Sahamäen asemakaava. Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue sekä liikenne- ja katualueet.
- Ulvilan kaupunki. 2018. *Ulvilan rakennusjärjestys*. https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2019/06/Rakennusj%C3%A4rjestys_Ulvila.pdf (haettu 8.5.2026).
- Ulvilan kaupunki. 2022. *Kaavoituskatsaus 2022*. <https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2022/03/2022-kaavoituskatsaus.pdf> (haettu 8.5.2026).
- Ulvilan kaupunki. 2024. *Ulvilan kaupunkistrategia 2030*. <https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2024/09/Ulvilan-kaupunkistrategia-2030-valtuusto-16.9.2024-%C2%A7-55.pdf> (haettu 8.5.2026).
- Ulvilan kaupunki. 2025. *Kaavoituskatsaus 2025*. https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2025/03/KK2025_netiti.pdf (haettu 8.5.2025).
- Ulvilan kaupunki. 2026. *Ulvilan kaupungin kaavoituskatsaus 2026. 2. korjattu painos*. https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2026/03/KK2026_netiti-1.pdf (haettu 8.5.2026).
- Ulvilan kunta. 1987. Nummelan rakennuskaavan muutos koskee: Kortteleita 326–327 ja osaa korttelista 325 sekä puisto- ja rakennuskaavatiealuetta. Nummelan rakennuskaavan muutoksella muodostuu: Korttelit 326–328 ja osa korttelia 325 sekä puisto-, liikenne-, suojaviher- ja rakennuskaavatiealuetta.
- Valtioneuvosto. 2026. *Valtioneuvoston selonteko valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026–2037*. Valtioneuvoston julkaisuja 2026:64. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-343-2> (haettu 6.7.2026).
- Vertanen, Elina. 2016. *Sulfaattimaiden tunnistaminen, riskienhallinta ja käsittely väylä-hankkeissa*. Opinnäytetyö 7/2016. Liikennevirasto. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-317-259-3> (haettu 12.5.2026).
- Vieraslajit.fi. 2026. <https://vieraslajit.fi/> (haettu 7.5.2026).
- Vähäkuopus, Vesa. 2024. *Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045. Liikennetärinäselvitys*. Sitowise Oy.
- Väylävirasto. 2020. *Tiehankkeiden arviointiohje. Päivitys 1.4.2022*. Väyläviraston ohjeita 37/2020. https://aineistot.vayla.fi/api/file/ava/Julkaisut/Vaylavirasto/vo_2020-37_tiehankkeiden_arviointiohje_web.pdf (haettu 13.5.2026).
- Väylävirasto. 2022. *Tiesuunnitelma — Toimintaohjeet*. Väyläviraston ohjeita 7/2022. https://aineistot.vayla.fi/api/file/ava/Julkaisut/Vaylavirasto/vo_2022-7_tiesuunnitelma_toimintaohjeet_web.pdf (haettu 7.7.2026).
- Väylävirasto. 2023. *Viherrakentaminen ja -hoito tieympäristössä*. Väyläviraston ohjeita 5/2023. <https://ohjeluettelo.vayla.fi/v/u/viherrakentaminen-ja-hoito-tieymparistossa/5/2023> (haettu 13.5.2026).
- Väylävirasto. 2026a. Liikennemäärät. <https://suomenvaylat.vayla.fi/> (haettu 7.5.2026).
- Väylävirasto. 2026b. *Valtion väyläverkon investointiohjelma 2027–2034*. Väyläviraston julkaisuja 33/2026. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-405-384-6> (haettu 6.7.2026).

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Valtatien 2 Friitalan kohdan liittymäjärjestelyjen parantamistarve on ollut virallisesti esillä 2020-luvun alusta asti. Parantamistarpeeseen liittyvän suunnitteluratkaisun löytämiseksi laadittiin vuosina 2021–2023 aluevaraussuunnitelma, jossa alueelle esitettiin rakennettavaksi uusi eritasoliittymä. Aluevaraussuunnitelman tarkoituksena oli toimia alueelle tulevaisuudessa laadittavan asemakaavan tukena ja osaselvityksenä. Eritasoliittymäalueen asemakaavoitushanke otettiin ensimmäisen kerran mukaan Ulvilan kaupungin kaavoituskatsaukseen vuonna 2022, jolloin se esiintyi asemakaavakohteiden listalla numerolla 2. Vuoden 2025 kaavoituskatsaukseen kaavahanke oli merkitty asemakaavakohteeksi numero 5 ja kirjattu aloitettavaksi 1–2 vuoden aikajänteellä. Alueen asemakaavoitus käynnistyi kaupungin aloitteesta loppuvuonna 2025.

Ennen kaavahankkeen vireilletuloa käytiin hankkeen kannalta keskeisten viranomaisten kanssa viranomaisneuvottelu. Neuvottelussa esitettyjen näkemysten ja sekä kaavoituksen muun taustatyön pohjalta laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka asetettiin nähtäville yhtäaikaaisesti asemakaavan vireilletulosta ilmoittamisen kanssa 29.1.2026. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 29.1.–2.3.2026 välisen ajan, ja siitä saatiin 4 lausuntoa.

Kaavan vireilletulon ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen jälkeen laadittiin asemakaavaluonnos, joka asetettiin nähtäville 10.9.–8.11.2026 väliseksi ajaksi. Asemakaavaluonnoksesta saatiin xx lausuntoa ja xx mielipidettä.

Asemakaavaluonnoksen sekä siitä saadun palautteen pohjalta laadittiin asemakaavaehdotus, joka asetettiin nähtäville xx.xx.–xx.xx.xxxx väliseksi ajaksi. Asemakaavaehdotuksesta saatiin xx lausuntoa ja xx muistutusta. Lausuntoihin ja muistutuksiin annettiin asianmukaiset vastineet ja asemakaavaehdotukseen tehtiin tarvittavat muutokset. Muutosten vähäisyyden takia asemakaavaa ei kuitenkaan asetettu uudelleen nähtäville. Lopullinen asemakaava saatettiin valtuuston hyväksyttäväksi, ja valtuusto hyväksyi kaavan xx.xx.xxxx § xx.

2.2 Asemakaava

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa valtatie 2 parantamisen ja Friitalan eritasoliittymän aluevaraussuunnitelmassa esitetyn uuden Friitalan eritasoliittymän toteuttaminen osoittamalla liittymän vaatimat tie- ja muut alueet. Eritasoliittymähankkeen tarkoituksena on puolestaan ratkaista Ulvilan keskustan liikenneverkon liittyminen valtatielle 2 vain yhden eritasoliittymän kautta siten, että voimassa olevassa maakuntakaavassa ja tämän asemakaavan vireilletuloajankohtana voimassa olleessa yleiskaavassa esitetyn Rantavainion eritasoliittymän toteuttamisesta voidaan luopua kokonaan. Uusien eritasoliittymäjärjestelyjen ensisijaisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta valtatiellä 2.

Asemakaavalla osoitetaan asemakaavoittamatonta tie- ja muuta aluetta ja voimassa olevien asemakaavojen mukaista yleisen tien aluetta yleisen tien alueeksi, asemakaavoittamatonta rautatie- ja muuta aluetta rautatiealueeksi ja asemakaavoittamatonta tien lievealuetta suojaviheralueeksi. Kaavalla ei muodostu korttelialueita tai rakennusoikeutta.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Kaavan toteuttaminen edellyttää liittymän tarkempaa tie- ja rakentamissuunnitelmata-soista suunnittelua, tie- ja rakentamissuunnitelmavaiheiden edellyttämien tarkempien tutkimusten ja selvitysten tekemistä ja rahoituksen saamista sekä tie- ja rakentamissuunnitelman ja selvitysten laatimiselle että eritasoliittymän rakentamiselle. Koska eritasoliittymä on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa, voitaisiin sen tarkempi suunnittelu aloittaa heti rahoituksen varmistuttua riippumatta tämän asemakaavan voimaantulosta.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

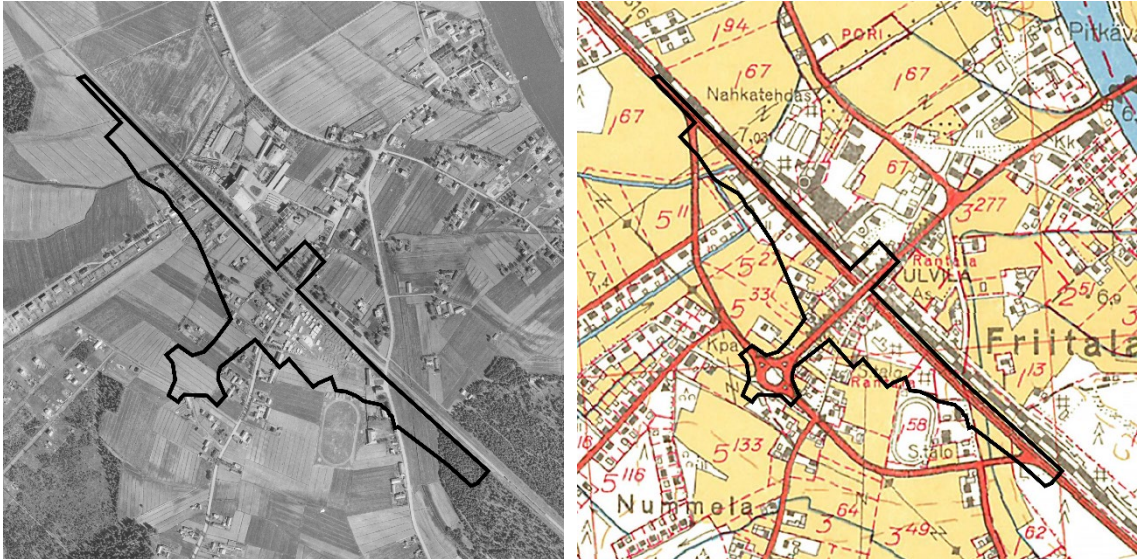
Suunnittelualue sijaitsee Ulvilan kaupungin keskustaajaman suuralueen Friitalan (101.) tilastoalueen Keskustan (1.), Suurpään (2.), Nahkurin (6.), Nummelan (7.) ja Sahamäen (8.) kaupunginosissa noin 400 metriä linnuntietä keskustasta lounaaseen Tampere–Poriradan, Automaatio Areenan, Sahamäen liikekeskuksen, Nummelan pientaloalueen ja Sataedun Ulvilan toimipisteen rajaamalla alueella. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 11,5 hehtaaria. Suunnittelualueen rajausta perustuu pääosin vuonna 2023 valmistuneeseen valtatie 2 parantamisen ja Friitalan eritasoliittymän aluevaraussuunnitelmaan ja siinä esitettyihin aluerajauksiin¹. Rajausta on osoitettu selostuksen kannessa olevassa kartassa, ja sitä saatetaan muuttaa tai tarkentaa kaavoitustyön edetessä.

Suunnittelualue käsittää valtatie 2 ja Siltatien yhdistävän Friitalan eritasoliittymän, Yrjönympyrä-nimellä tunnetun Yhdystien ja Siltatien yhdistävän kiertoliittymän sekä näiden välille jäävän Siltatien osuuden liikennealueet lähiympäristöineen. Suunnittelualueeseen kuuluu joko kokonaan tai osittain kuusi liikennealueiden läheisyydessä sijaitsevaa pientalopihapiiriä rakennuksineen, osa Sataedun Ulvilan toimipisteen piha-alueesta rakennuksineen, osa alueen itäpuolella sijaitsevan entisen maatilan talouskeskuksen peltoalueesta, osa Automaatio Areenan pelikenttää ympäröivästä nurmialueesta sekä valtatie 2 reunoilla sijaitsevia metsäalueita. Suurin osa alueen pinta-alasta on asfaltoitua tiealuetta, tien piennaraluetta, metsäistä tien lievealuetta ja puustoista asuinpihapiirien pihaaluetta.

Suunnittelualue rajautuu koillisessa pääosin rautatiehen, jonka koillispuolella sijaitsee Ulvilan liikekeskusta. Rautatien koillispuolisella alueella Siltatien luoteispuolella sijaitsee entinen Friitalan nahkatehdas eli nykyinen Friitala-talo ja siltatien kaakkoispuolella Ulvilan liikekeskusta ja entinen Ulvilan rautatieasema. Etelässä suunnittelualue rajautuu S-market Ulvilaa ja Ulvilan ABC:tä ympäröiviin pysäköinti- ja liikennealueisiin sekä Automaatio Areenaan. Näiden eteläpuolella levittäytyy Palovainion pientaloalue. Lännessä suunnittelualue rajautuu Sataedun Ulvilan toimipisteeseen, jonka länsipuolella sijaitsee Nahkurin yritysalue sekä Vainiolan, Nahkurin ja Nummelan pientaloalueet. Nummelan kaupunginosassa aivan suunnittelualueen lounaispuolella sijaitsee muutamia kolmikerroksisia kerrostaloja.

Suunnittelualue on ollut aina 1800-luvun loppuun asti Friitalan kylään kuulunutta avointa ja maaseutumaista kylä- ja viljelyaluetta. Friitalan nahkatehdas perustettiin vuonna 1892, ja Tampere–Pori-rata valmistui kolme vuotta myöhemmin vuonna 1895. Tehtaan ja radan valmistumisen myötä alueelle alkoi muodostua uutta, aiemmasta maatalousrakentamisesta poikkeavaa rakennuskantaa. Friitalan junaseisake rakennettiin muutama vuosi radan valmistumisen jälkeen, ja seisakkeen yhteyteen rakennettiin rautatiehallituksen pääarkkitehti Bruno Granholmin vuonna 1896 laatimien tyyppipiirustusten mukaisesti ratavartijan mökki sivurakennuksineen. 1800-luvun lopulta alkaen alueelle ja erityi-

¹ Ks. Bäcklund ym. 2023.

Kuvat 1 ja 2: Ote vuoden 1946 ortoilmakuvasta (MML 1946) ja vuoden 1962 peruskartasta (MML 1962) (ei mittakaavassa). Suunnittelualue merkitty molempiin kuviin yhtenäisellä mustalla viivalla.

sesti Friitalan kylään ja sieltä pois johtavien teiden varsille alkoi muodostua suunnittelematonta ja hajanaista nahkatehtaan työväestön asutusta. 1900-luvun alkupuolella asuinrakennuskanta täydentyi nuorisoseurantalolla ja työväentalolla. 1900-luvun alkupuoliskolla valmistui myös tiettävästi kunnan ensimmäinen yleinen urheilukenttä nuorisoseurantalon länsipuolelle nykyisen Automaatio Areenan paikalle. Friitalan junaseisake sai asemanoikeudet vuonna 1931, ja vuotta myöhemmin valmistui arkkitehti Thure Hellströmin suunnittelema asemarakennus. Asemarakennuksen runko siirrettiin paikalle muualta, ja rakennusta myös laajennettiin myöhemmin. Rakennus kuitenkin paloi kokonaisuudessaan vuonna 2003. 1800-luvun lopulla alkanut suunnittelematon rakennustoiminta jatkui suunnittelualueella sotien jälkeisiin vuosikymmeniin asti.²

Valtatien 2 Karkkilan ja Porin välinen osuus valmistui 1950–60-lukujen vaihteessa. Samalla valmistuivat myös nykyinen Yhdystie, Siltatie valtatie ja junaradan ylittävine siltoineen sekä Yrjönympyrä-nimellä tunnettu Yhdystien ja Siltatien yhdistävä kiertoliittymä (kuvat 1 ja 2).

Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsevan Sataedun Ulvilan toimipisteen rakennukset on rakennettu vaihteittain 1980–2020-luvuilla. Toimipisteen länsipuolella sijaitsevan Nahkurin yritysalueen ja pientaloalueen rakennukset ovat puolestaan rakentuneet Friitalan kylään aikoinaan kuuluneiden talojen metsä- ja viljelymaille pääosin 1980–90-lukujen kuluessa. Nahkurin eteläpuolisen Nummelan pientaloalueen vanhimmat osat rakentuivat jälleenrakennuskaudella, ja alue täydentyi nykyiseen laajuuteensa pääosin 1970–80-luvuilla³. Suunnittelualueen koillispuolella sijaitsevat, Friitalan nahkatehtaan tehdas- ja konttorirakennukset valmistuivat useassa eri vaiheessa vuosien 1917–70 välillä ja suunnittelualueen koillis- ja eteläpuolilla sijaitsevat liike- ja marketrakennukset 2000–2020-luvuilla.

² Joukio 2021, 5–7; Satakunnan Pakki 2023a; 2023b.

³ Halonen, Mechkarova ja Hokkanen 2024a, 49.

3.1.2 Luonnonympäristö

Maisemaltaan ja maastonmuodoiltaan suunnittelualue on varsin tasaista. Korkeusvaihteluja alueelle ovat muodostaneet lähinnä valtatie 2 ylittävä Siltatien silta, tien alittava Vanhan Helsingintien alikulku pengerrakenteineen sekä valtatie 2:n rakentamisen yhteydessä tien ympäristöön läjitetyt ylijäämämaat. Pohjakartan mukaan maanpinnan korkeustaso alueella on pääosin +8.1...+8.4. Maavalli Siltatien sillan eteläpuolella ylittää korkeimmillaan korkeustasoon +13.3 asti. Siltatien sillan kansirakenteet ovat korkeimmillaan korkeustasossa +15.3. Alueen alin kohta on valtatie 2:n alittavan Vanhan Helsingintien alikulun pohja, joka on likimain korkeustasossa +2.7. Valtatie 2:n korkeustaso vaihtelee suunnittelualueella välillä +8.3...+9.0.

Geologian tutkimuskeskuksen 1:20 000/1:50 000 maaperäaineiston mukaan maaperä alueella on pääosin karkeaa hietaa. Aivan suunnittelualueen luoteisosissa Sataedun Ulvilan toimipisteen pohjoispuolella maaperä on hienoa hietaa. Nykyisen Etupalokujan kaakkoispuolisella alueella maaperä on hiekkaa.⁴ Kerrostietojen mukaan maaperä suunnittelualueella sijaitsevalta valtatie 2:n osalta on pääosin savea 6,4...6,8 metrin syvyyteen ja silttiä 10,4...11,7 metrin syvyyteen, minkä jälkeen maalaji on tuntematon⁵. Maanpeitepaksuus suunnittelualueella on noin 30...45 metriä⁶. GTK:n happamat sulfaattimaat 1:250 000 -aineiston mukaan happaman sulfaattimaan esiintymisen todennäköisyys suunnittelualueella on kohtalainen. Sulfaattimaiden esiintymistä ei ole kuitenkaan suunnittelualueen kohdalla kartoitettu.⁷

Suunnittelualueen lähiympäristössä on tehty pohjatutkimuksia Sataedun Ulvilan toimipisteen alueella vuosina 1980, 1987 ja 1990 sekä Sahamäen kaupunginosan kortteleiden 455 ja 456 alueella vuonna 2019. Alueiden maaperässä on tutkimusajankohtina ollut humuskerroksen alapuolella pääosin noin 1...1,5 metrin paksuinen kerros hienoa tai silttistä hiekkaa. Alueen lounaisosissa hiekkakerroksen alapuolella on noin 6...19 metriä paksu kerros silttiä tai savista silttiä, joka vaihtuu syvemmällä vähitellen kiinteäksi siltiksi tai keskitiiviiksi hiekaksi. Siltti- tai hiekkakerrokset ulottuvat pohjamoreenia peittävään tiiviiseen ja kiviseen hiekka- ja sorakerrokseen noin 12...25 metrin syvyydessä maanpinnasta. Sataedun Ulvilan toimipisteen alueen koillisosissa ja kortteleiden 455 ja 456 alueilla silttikerrosta on tutkimusajankohtina peittänyt noin 1...5 metriä paksu pehmeä savikerros. Alueella tehdyistä neljästä pohjatutkimuksesta kolmessa havaittiin orsivettä. Merkkejä maaperän pilaantuneisuudesta ei havaittu.⁸

Luonnonoloiltaan suunnittelualue on pääosin tavanomaista tie- ja rataympäristöä (kuva 3). Teiden reuna- ja pengeralueilla kasvaa pääasiassa vaihtelevan korkuista ja rehevää heinä- ja ruohokasvillisuutta, kuten nokkosta, vuohenputkea, maitohorsmaa, leskenlehteä, peltokortetta, peltokortetta, pietaryrttiä, nurmipuntarpäätä, hietakastikkaa, niitty-nätkelmää ja kannusruohoa. Penkereiden kuivemmissä kohdissa on paikoin myös matalampaa ketomaista kasvillisuutta, kuten esimerkiksi apiloita, puna- ja lampaannataa, ahosuolaheinää, siankärsämöä ja hopeahanhikkia. Ratapenkereiden yläosat ovat pääosin karkeaa raidesepeliä, eikä niillä ole juurikaan kasvillisuutta. Penkereiden alaosat ovat kuitenkin teiden reuna-alueiden tapaan kasvillisuudeltaan reheviä, ja niillä esiintyy heinä- ja ruohokasvien lisäksi myös kotoperäisten lehtipuiden vesoja. Radan ja valtatie 2:n reunoissa kasvaa jonkin verran kosteiden paikkojen lajeja, kuten korpikaislaa, leveä-osmankäämiä ja mesiangervoa. Lisäksi radan ympäristössä esiintyy useissa kohdissa

⁴ GTK 2021.

⁵ GTK 2022b.

⁶ GTK 2018.

⁷ GTK 2022a.

⁸ Korpinen 1980, 2–3; Huttunen 1987, 1–2; Kohtamäki 1991, 2; Alinen 2019, 2–3.

Kuva 3: Ote Maanmittauslaitoksen ortoilmakuvasta (MML 2025) (ei mittakaavassa). Suunnittelualue merkitty kuvaan valkoisella pisteviivalla.

idänkattaraa, joka on ratojen varsille 1900-luvun kuluessa idästä levinnyt tulokaslaji. Radan ja valtatie väliin likimain entisen rautatieaseman kohdalle on istutettu noin 200 metriä pitkä kynäjalavarivi.⁹

Suunnittelualueella sijaitsevien asuinrakennusten piha-alueet ovat vaihtelevasti hoidettuja. Piha-alueilla kasvaa kuitenkin runsaasti täysikasvuisia puita ja niiden kasvillisuus on muutenkin runsasta. Teiden reuna- ja pengeralueiden ja rakennettujen piha-alueiden välisillä lievealueilla sekä muualla rakennettujen alueiden välissä kasvaa puustoltaan nuorehkoa sekametsää, jonka aluskasvillisuus on kulttuurivaikutteista.¹⁰

Suunnittelualueella esiintyy useita haitallisiksi vieraslajeiksi luokiteltuja kasvilajeja¹¹. Teiden reuna- ja pengeralueilla kasvaa kaikkialla suunnittelualueella runsaasti komealupii-

⁹ Turkulainen 2022, 2–3.

¹⁰ Turkulainen 2022, 3.

¹¹ Ks. Vieraslajit.fi 2026.

nia. Jättipalsamia esiintyy runsaina kasvustoina erityisesti Murjunojan varressa ja Sataedun Ulvilan toimipisteen ympäristössä. Murjunojan varressa aivan valtatie 2 vieressä on havaittu kasvavan myös kaukasianjättiputkea. Kurtturuusua on käytetty valtatie 2 Siltatie sillan luoteispuolisella alueella ajoratojen välisissä istutuksissa. Lisäksi alueella esiintyy jonkin verran viitapihlaja-angervoa, valkokarhunköynnöstä ja paimenmataraa.¹²

Suunnittelualueen välitön lähiympäristö vastaa luonnonoloiltaan pääosin suunnittelualueetta. Ulvilan liikekeskustan, S-Market Ulvilan ja Ulvilan ABC:n, Friitalan nahkatehtaan ja Sataedun Ulvilan toimipisteen piha-alueet ovat pääosin asfaltoituja. Entisen rautatieaseman alueella kasvaa vaihtelevan korkuista heinä- ja ruohokasvillisuutta, piha- ja puutarhakasveja sekä monilajista ja iäkästä havu- ja lehtipuustoa. Suunnittelualueen eteläpuolella Sahamäen kaupunginosassa valtatie 2 ja Pitkärännantien välisellä alueella sijaitsee niin kutsuttu Aholan metsäalue, joka on pääosin lehtomaisen kankaan kuusivaltaista sekametsää. Alueella sijaitsee myös yksinomaan Kokemäenjokilaaksolle tyypillinen erikoisuontotyyppi *päkki* eli entisen vesistön uomasta maankohoamisen ja umpeenkasvamisen tuloksena syntynyt pitkänomainen painauma, jossa kasvaa korpikasvillisuutta¹³. Suunnittelualueen lounaispuolinen Nummelan asuinalue vastaa luonnonoloiltaan pääosin muita lähiympäristön samanikäisiä asuinalueita. Suunnittelualueen itäpuolella sijaitsevan Autereen pihapiirin ympärillä on noin 0,7 hehtaarin laajuinen alue avointa peltoaluetta, jossa viljellään nykyisin pääasiassa heinää¹⁴.

Suunnittelualueen ainoa vesistö on Murjunoja. Se muodostuu kahdesta, suunnittelualueen luoteispuolella sijaitsevalla Vainiolan peltoaukealla virtaavasta pienemmästä ojasta (Ajankulunoja ja Pehkulanoja), jotka yhdistyvät Murjunojaksi Nahkurin pientaloalueen pohjoispuolella. Murjunoja alittaa valtatie 2 aivan suunnittelualueen luoteisosassa ja jatkaa sieltä edelleen koilliseen kohti Uotilan kaupunginosaa. Oja on tärkeä osa läntisen Ulvilan hulevesiverkostoa¹⁵. Suunnittelualueella ei ole pohjavesialueita eikä pohjaveden muodostumisalueita. Alueen pintavedet valuvat Siltatie länsipuolisilla alueilla joko suoraan tai hulevesiverkoston välityksellä Murjunojaan, ja tien itäpuolisilla alueilla joko suoraan tai hulevesiverkoston ja pienten ojien kautta Kokemäenjokeen.

Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelualueita tai muita luonnonoloiltaan erityisen arvokkaiksi määritettyjä alueita. Saatavilla olevien tietojen mukaan alueella ei ole myöskään tehty havaintoja uhanalaisista tai suojeltavista lajeista muutamia yksittäisiä lintuhavaintoja lukuun ottamatta. Alueella ei myöskään ole uhanalaisille tai huomionarvoisille lajeille erityisesti soveltuvia elinympäristöjä.¹⁶ Suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsevalla Aholan metsäalueella sijaitseva päkki on keskustajaman yleiskaavan 2045 luontotoselvityksen mukaan nykyisin luhtainen ruohokorpi eli metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen elinympäristö¹⁷. Luontotoselvityksen perusteella päkin alue on merkitty kaavaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo-1)¹⁸. Alue huomioitiin myös edellisen yleiskaavan yhteydessä tehdyssä luontotoselvityksessä sekä valtatie 2 parantamisen ja Friitalan eritasoliittymän aluevaraussuunnitelmaa varten vuonna 2021 tehdyssä luontotoselvityksessä, mutta kummassakaan näissä alueen ei todettu sisältävän sellaisia erityisiä luontoarvoja, jotka olisivat johtaneet sen huomioimiseen itse kaavassa tai suunnitelmassa¹⁹.

¹² Turkulainen 2022, 4–6.

¹³ Ahlman ja Vesämäki 2023, 53; Karhu 2001, 15.

¹⁴ Ks. liite 4, 3.

¹⁵ Assmuth ja Teuho-Ojanen 2024, 7.

¹⁶ Turkulainen 2022, 2–3.

¹⁷ Ahlman ja Vesämäki 2023, 53.

¹⁸ Sitowise Oy 2025.

¹⁹ Karhu 2001, 15; Turkulainen 2022, 4.

Suunnittelualan ylivoimaisesti merkittävin ympäristöhäiriöiden lähde on valtatie 2 liikenne, joka tuottaa suunnittelualueelle ja sitä ympäröiville alueille runsaasti melu- ja ilmanlaatuhaittoja. Lisäksi Tampere–Pori-radon junaliikenne tuottaa rataa ympäröiville alueille melu- ja värinähaittoja.²⁰ Lieviä ajoittaisia meluhaittoja saattavat aiheuttaa lisäksi Sataedun Ulvilan toimipisteellä tapahtuva opetustoiminta sekä Automaatio Areenalla pidettävät urheilu- ja muut tapahtumat.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenteeltaan sekä kaupunki- ja taajamakuvaltaan suunnitteluala on pääosin tavanomaista tie- ja rataympäristöä, jota leimaavat valtatie 2 ja rautatien ylittävän Siltatien sillan ja nykyisten tieliittymien silta-, ramppi-, alikulku-, pengeri- ja kaidarakenteet sekä teiden lievealueilla kasvava puusto ja muu kasvillisuus. Alueella sijaitsevat kuusi pientalopihapiiriä ovat väljiä vanhoja asuinpihapiirejä, joissa kasvaa runsaasti täysikavuisia puita ja muuta pihakasvillisuutta. Kahta pihapiireistä (Santanen ja Salmi) on käytetty yhdessä vuoteen 2021 asti jätehuoltoyrityksen toimipisteenä, joten ne ovat sorapintaisia ja liki puuttomia. Väylärakenteiden lisäksi alueen taajamakuvassa erottuu selkeästi valtatie 2 lounaispuolisella ja Siltatien kaakkoispuolisella alueella sijaitseva haruksellinen ja ristikkorakenteinen telemasto. Valtatie 2 ja rautatien ylittävältä Siltatien sillalta ja sen rampeilta avautuu pitkiä näkymiä valtatielle 2 ja rautatielle, Friitalan nahka-tehtaalle ja vanhalle rautatieasemalle ja lehdeettöminä vuodenaikoina myös suunnittelu-alueella sijaitseville pihapiireille, Friitalan liikekeskustaan ja S-Market Ulvilan suuntaan.

Rakennusrekisteritietojen mukaan suunnittelualueella on tällä hetkellä yhteensä 15 rakennusta, joista kuusi on talousrakennuksia, neljä yksiasuntoisia erillispientaloja, yksi kaksiasuntainen erillispientalo, yksi lämmittämätön varistorakennus, yksi tietoliikenteen laitesuojarakennus, yksi ammatillisen oppilaitoksen rakennus ja yksi käyttötarkoitukseltaan tuntematon rakennus. Rakennuksista 12 kuuluu alueelle 1900–1950-luvuilla rakennuneeseen kuuteen asuinpihapiiriin. Kaikkien kuuden vanhan asuinpihapiirin kuudesta päärakennuksista kolme on edelleen vakituksessa asuinkäytössä, kaksi asuinkäyttöön rekisteröityinä, mutta tällä hetkellä tyhjillään tai jossain muussa kuin vakituksessa asuinkäytössä ja yksi muuhun kuin asuinkäyttöön rekisteröitynä ja tällä hetkellä tuntemattomassa käytössä.

Alueen rakennuskannan ikä vaihtelee 16 vuodesta yli 100 vuoteen. Alueen vanhin säilynyt rakennus on osoitteessa Etupalokuja 15 sijaitseva Santasen pihapiirin päärakennus, joka on valmistunut tietävästi 1800-luvun lopussa. Pihapiirin sauna- ja kellarirakennus on oletettavasti peräisin samalta ajalta ja verstaserakennus 1900-luvun alusta. Alueen toiseksi nuorinta rakennuskerrostumaa edustaa samassa osoitteessa sijaitsevan Salmen pihapiirin päärakennus, joka on vuodelta 1925. Samalta, toista maailmansotaa edeltävältä aikakaudelta ovat peräisin myös Nummi II:n päärakennus (1929), Koivulan (ent. Tervelä) päärakennus (1930) ja ulkorakennus (1930-luvun alku) ja Nummi III:n ulkorakennus (1930–40-lukujen vaihe). Nummi II:n ulkorakennus on peräisin oletettavasti 1900-luvun alusta ja Nummi III:n päärakennus vuodelta 1940. Hakalan rankarakenteinen ja rapattu rintamamiestalo-tyyppinen²¹ asuinrakennus on puolestaan peräisin vuodelta 1950.²² Suunnittelualueelle osittain jäävä ammattikoulun rakennus on valmistunut vuonna 1996, sen vieressä sijaitseva talousrakennus vuonna 2010 ja telemaston juuressa sijaitseva laitesuoja vuonna 2001.

²⁰ Melu- ja värinähaittoista tarkemmin ks. Hiekkä 2024; Koivisto 2020; Vähäkuopus 2024.

²¹ "Rintamamiestalon" määritelmästä ks. esim. Heininen-Blomstedt 2013, 13; Niukkanen 2008.

²² Joukio 2021, 27–55.

Suurin osa suunnittelualueen rakennuksista on hyväkuntoisia. Santasen, Salmen, Nummi II:n ja Nummi III:n pihapiirien rakennukset ovat olleet jo useita vuosia tyhjiillään, mutta ainakin vielä vuonna 2021 tehdyssä rakennusinventoinnissa niiden kunto on arvioitu hyväksi²³. Useat vanhojen pihapiirien talousrakennuksista ovat ulkoisesti tarkasteltuna hieman rapistuneita tai vähintäänkin ulkopinnoiltaan kauhtuneita.

Vuonna 2021 tehdyssä rakennusinventoinnissa Koivulan pihapiiri ja Nummi III:n asuinrakennus on määritelty arvoluokkaan B kuuluviksi eli lievemmin suojeltaviksi kohteiksi. Kohteet on huomioitu myös voimassa olevassa keskustaajaman yleiskaavassa²⁴. Koivulan asuinrakennuksessa on toiminut aikanaan Friitalan nahkatehtaan sairaus- ja hautausavustuskassan terveystalo, joten sen arvojen on määritelty liittyvän rakennushistoriallisten ja maisemallisten tekijöiden lisäksi myös historiallisiin seikkoihin. Nummi III:n arvot perustuvat puolestaan rakennuksen rakennushistoriallisiin ja maisemallisiin tekijöihin. Inventointiraportin mukaan Koivulan ja Nummi III:n pihapiirit muodostavat viereisen Nummi II:n kanssa ”ajallisesti ja maisemallisesti yhtenäisen kokonaisuuden, joka ilmentää alueen harvinaistunutta 1900-luvun alkupuolen asuinrakentamista, joka liittyy joko välillisesti tai suoraan läheiseen nahkatehtaan alueeseen. Kolmen kiinteistön merkitys muodostuu enemmänkin kokonaisuudesta, kuin sen yksittäisistä osista, joiden säilyminen olisi silti suotavaa.”²⁵

Muista inventoiduista rakennuksista Santanen, Salmi, Nummi II ja Hakala on määritelty arvoluokkaan C kuuluviksi eli kohteiksi, jotka voidaan jättää suojelun ulkopuolelle. Santasen ja Salmen arvojen on määritelty perustuvan rakennushistoriallisiin, elinkeinohistoriallisiin ja maisemallisiin tekijöihin ja Nummi II:n ja Hakalan rakennushistoriallisiin ja maisemallisiin. Santasen ja Salmen osalta inventointiraportissa todetaan, että ne ”eivät välttämättä ole yksittäiskohteina merkittäviä, mutta muodostavat ajallisesti ja rakennushistoriallisesti yhtenäisen, aikansa pienimuotoista rakentamista edustavan kokonaisuuden”. Kohteiden maisemallisiin arvoihin ja säilymisedellytyksiin ovat kuitenkin vaikuttaneet kohteiden jääminen tyhjilleen sekä S-Market Ulvilan rakentaminen ja suunnitellut valtatie 2 eritasoliittymäjärjestelyt. Hakalan pihapiirillä ei mainita olevan ”vastaavaa historiallista merkitystä kuin viereisillä Santasella ja Salmella”, minkä lisäksi kohteen arvotukseen on vaikuttanut sen ongelmallinen sijainti aivan Siltatien sillan penkereen vieressä.”²⁶

Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsevan Sataedun Ulvilan toimipisteen ja Nahkurin yritysalueen rakennuskanta koostuu pääosin 1980–90-luvuilla rakennetuista punatiiliverhoiluista teollisuus- ja toimitilarakennuksista ja Nahkurin pientaloalueen rakennuskanta niin ikään pääosin 1980–90-luvuilla rakennetuista yksikerroksisista punatiiliverhotuista erillispien- ja rivitaloista. Nahkurin eteläpuolella sijaitsevan Nummelan pientaloalueen rakennuskanta koostuu puolestaan Veljestien, Saarisentien, Nummelantien, Pellimaantien ja Köntinnokantien varsilla sijaitsevista jälleenrakennuskauden tyyppipientaloista eli niin sanotuista rintamamiestaloista sekä näitä ympäröiville alueille 1970–80-luvuilla rakennetuista erikokoisista erillispien- ja rivitaloista. Alueella on myös joitakin pienkerrostaloja sekä ainakin yksi teollisuushalli. Nummelan alueen jälleenrakennuskautiset osat on inventoitu vireillä olevaa keskustaajaman yleiskaavaa varten tehdyssä rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnissa, mutta alueelle ei kuitenkaan ole inventoinnin perusteella määritelty arvotusta tai arvoluokkaa. Alueen on kuitenkin tunnistettu sisältävän asutushistoriaan ja jälleenrakennuskauden asutukseen liittyviä historiallisia arvoja. Inventointiraportissa alueen kuvaillaan säilyneen ”kohtalaisen hyvin jälleenrakennuskauden pientaloalueena”, joskin pääosaan sen rakennuksista mainitaan tehdyn ”merkittäviä muutok-

²³ Joukio 2021, 27–55.

²⁴ Ks. s. 25.

²⁵ Joukio 2021, 48–52.

²⁶ Joukio 2021, 27–48.

sia ja tyyliä sopimattomia korjauksia”. Arvotuksen kuvauksessa rakennuskantaan ja pihapiireihin kohdistuneiden muutosten mainitaan heikentäneen merkittävästi alueen rakennushistoriallista todistusvoimaa. Alueen muutosherkiksi piirteiksi mainitaan ”[a]lkupe-
räisen pientaloalueen mittakaava ja katuverkosto sekä edelleen luonnonkunnossa oleva metsäkasvillisuus”.²⁷

Välittömästi suunnittelualueen koillispuolella sijaitsevien alueiden rakennuskanta koostuu pääasiassa suurista toimitila- ja liikerakennuksista, joiden lomassa on säilynyt joitakin vanhoja pieniä puurakenteisia asuin-, talous- ja muita rakennuksia. Alueen maisemassa selkeimmin erottuva rakennus on Siltatien luoteispuolella sijaitseva entinen Friitalan nahkatehdas eli nykyinen Friitala-Talo, jonka ympäristö on määritelty maakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi²⁸. Keskustaajaman yleiskaavassa entiseen nahkatehtaaseen liittyvistä rakennuksista on merkitty suojelumerkinnöin tehdasrakennus, pääkonttori, kerhotalo ja tehtaan talonmiehen asuntona aikanaan toiminut asuinrakennus.²⁹

Suunnittelualueen koillispuolisella ja Siltatien kaakkoispuolisella alueella maisemassa erottuvat selkeimmin kauppakeskus Hansan ja Lidl Ulvilan liikerakennukset laajoine pysäköintialueineen. Keskustaajaman yleiskaavassa alueen rakennuksista on merkitty suojelumerkinnöin ratavartijan mökki sekä välittömästi kauppakeskus Hansan luoteispuolella sijaitseva Ali-Rantalan tilan entinen talouskeskus oletettavasti 1700–1800-lukujen vaihteessa rakennettuine päärakennuksineen³⁰.

Suunnittelualueella ei ole palveluita, mikäli ei oteta huomioon alueelle jäävää Sataedun Ulvilan toimipisteen kiinteistön ja rakennuksen osaa. Valtaosa Ulvilan palvelutarjonnasta on kuitenkin keskittynyt suunnittelualueen ympärille.

Rakennusrekisteritietojen mukaan suunnittelualueella on tällä hetkellä alle 10 asukasta. Alueen asukasmäärässä ei ole viime vuosina tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Pääosa suunnittelualueesta koostuu tieliikenneverkon osista. Merkittävin näistä on alueen halki luode–kaakkosuunnassa kulkeva valtatie 2, joka on Siltatien kaakkoispuolelta osuudeltaan kaksikaistainen, mutta muuttuu pian Siltatien luoteispuolella nelikaistaiseksi ja keskikaiteelliseksi. Valtatien 2 koillispuolella kulkee yksiraiteinen Tampere–Pori-rata. Valtatien 2 ja radan sillalla kohtisuoraan ylittävä Siltatie on kaksikaistainen yhdystie. Sillalta liitytään valtatielle 2 yksikaistaisen rampin kautta, jonne on sillalta molemmista suunnista tullessa erilliset kääntymiskaistat. Valtatietä 2 ja Ulvilan keskustan liikenneverkkoa yhdistää suunnittelualueen lounaispuolinen Yhdystien, joka liittyy valtatiehen 2 kahdella Siltatien sillan molemmiin puolin sijaitsevalla tasoliittymällä. Luoteisesta liittymästä liitytään yksisuuntaisesti valtatieltä 2 Yhdystielle, mutta kaakkoisesta liitytään molempiin suuntiin siten, että valtatiellä 2 on Yhdystielle liityttäessä erillinen keskikorokkeella erotettu kääntymiskaista. Yhdystietä, Siltatietä ja lounaaseen haarautuvaa Lattomerentietä yhdistää Yrjönpyörä-niminen nelihaarainen kiertoliittymä, jonka läpimitta on noin 75 metriä.

Suunnittelualueella on kaksi valtatie 2 ja radan kohtisuoraan alittavaa alikulkua: Vanha Helsingintien alikulku suunnittelualueen kaakkoisosassa ja Siltatien suuntaisen kevyen liikenteen väylän alikulku välittömästi Siltatien luoteispuolella. Siltatien, Yhdystien ja Vanhan Helsingintien rinnalla kulkee erilliset kevyen liikenteen väylät tai reunakivellä erotetut

²⁷ Halonen, Mechkarova 2024a, 49.

²⁸ Satakunnan Pakki 2023a.

²⁹ Ks. s. 25.

³⁰ Ks. s. 25; Satakunnan Pakki 2023c.

jalkakäytävät. Kevyen liikenteen väyliä ei kuitenkaan ole Yhdystietä valtatiehen 2 yhdistävien liittymäosuuksien alueella.

Vuonna 2025 valtatie 2 keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä (KVL) oli Siltatie sillan luoteispuolisella osuudella noin 16 400 ja kaakkoispuolisella osuudella noin 12 200 ajoneuvoa vuorokaudessa. Raskaiden ajoneuvojen osuus valtatie liikennemäärästä oli noin 6...7 %. Yrjönympyrän ja Siltatie sillan välisellä osuudella KVL oli noin 6 500 ja Siltatie sillan ja Satakunnantien välisellä osuudella noin 6 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Siltatie sillalta valtatielle 2 Porin suuntaan liittyi keskimäärin noin 3 300 ja Porin suunnasta valtatieltä 2 Yhdystielle noin 2 800 ajoneuvoa vuorokaudessa. Yhdystien ja valtatie 2 tasoliittymää käytti puolestaan yhteensä noin 2 100 ajoneuvoa vuorokaudessa.³¹ Aluevaraus suunnitelman toimivuustarkastelun yhteydessä tehdyn liikenneennusteen mukaan valtatie 2 keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä tulee vuoteen 2050 mennessä lisääntymään noin 18,7 %³².

Suunnittelualueelta on kirjattu vuosina 2011–2024 yhteensä 13 tieliikenneonnettomuutta, joista 2 on johtanut kuolemaan, 10 loukkaantumiseen ja 1 vakavaan loukkaantumiseen. Molemmissa kuolemaan johtaneissa onnettomuuksissa vähintään toisena osapuolena on ollut polkupyöräilijä tai kevyen sähköajoneuvon kuljettaja. Loukkaantumiin johtaneet onnettomuudet ovat pääosin henkilöauto- tai mopo-onnettomuuksia. Vakavaan loukkaantumiseen johtanut onnettomuus on puolestaan ollut yksittäisen henkilöauton tieltä suistuminen.³³

Suunnittelualueella on kattavat yhdyskuntatekniset verkostot. Vesi-, viemäri- ja hulevesilinjat alittavat valtatie 2 ja radan Siltatie sillan ja Vanhan Helsingintien kohdalta. Alueella sijaitsee myös kaukolämpöverkon osia.

3.1.4 Maanomistus

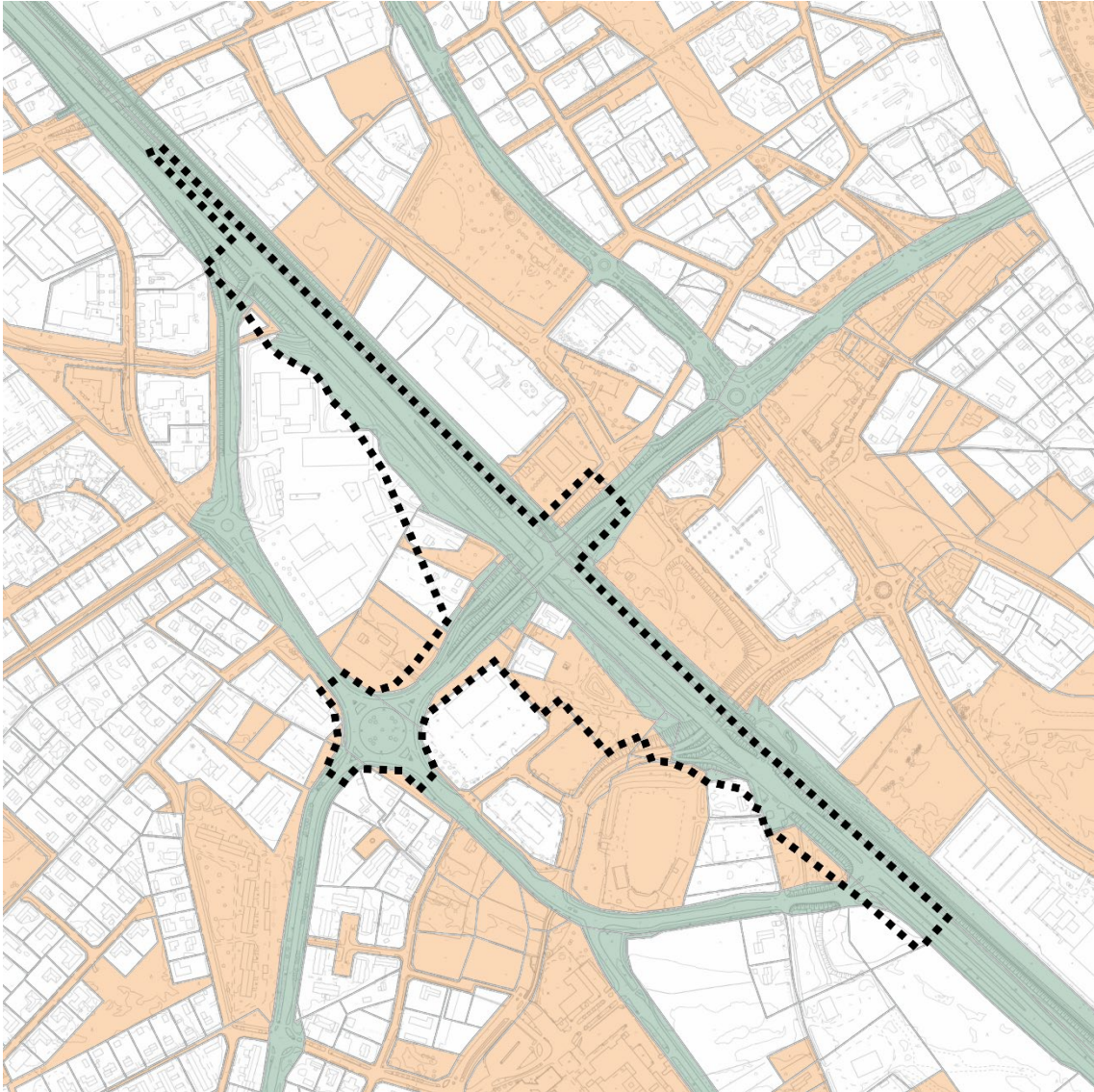
Asemakaava koskee seuraavia kiinteistöjä tai seuraavien kiinteistöjen osia (numerojärjestyksessä kiinteistötunnuksen mukaan):

886-401-12-2 Lisäalue (V)	886-401-5-277 Lintula (K)
886-401-1-46 Santanen	886-401-5-29 Jokela (V)
886-401-1-50 Salmi	886-401-5-329 Autere (K)
886-401-1-511 Ojaketola (K)	886-401-5-330 Amis
886-401-3-363 Lisäalue (V)	886-401-5-334 Halminen (K)
886-401-3-69 Lepola	886-401-97-5 Kuntakeskus (K)
886-401-3-875 Virola (K)	886-408-1-101 Lisäalue (V)
886-401-5-135 Toivola (V)	886-408-1-172 Huoltamo I
886-401-5-137 Nummi	886-408-1-93 Hietamaa (K)
886-401-5-139 Huhtala (K)	886-408-2-0 Kunnari (K)
886-401-5-141 Hakala (K)	886-8-9904-1 Pirtinkenttä (K)
886-401-5-145 Piikkilä	886-871-2-1 Ulvilan rata 1 (V)
886-401-5-184 Koivula	886-895-0-2 Valtatie Hel... (V)
886-401-5-185 Tervelä (K)	886-895-0-2443 Friitala-E-Fr... (V)
886-401-5-226 Lintulanpuisto	886-895-0-2444 Friitala-Fr... (V)
886-401-5-252 Träskinpuisto (K)	886-895-1-2877 Friitalan-Lat... (V)

³¹ Väylävirasto 2026a.

³² Rintala ja Kuusitie 2022, 5.

³³ Tilastokeskus 2024.

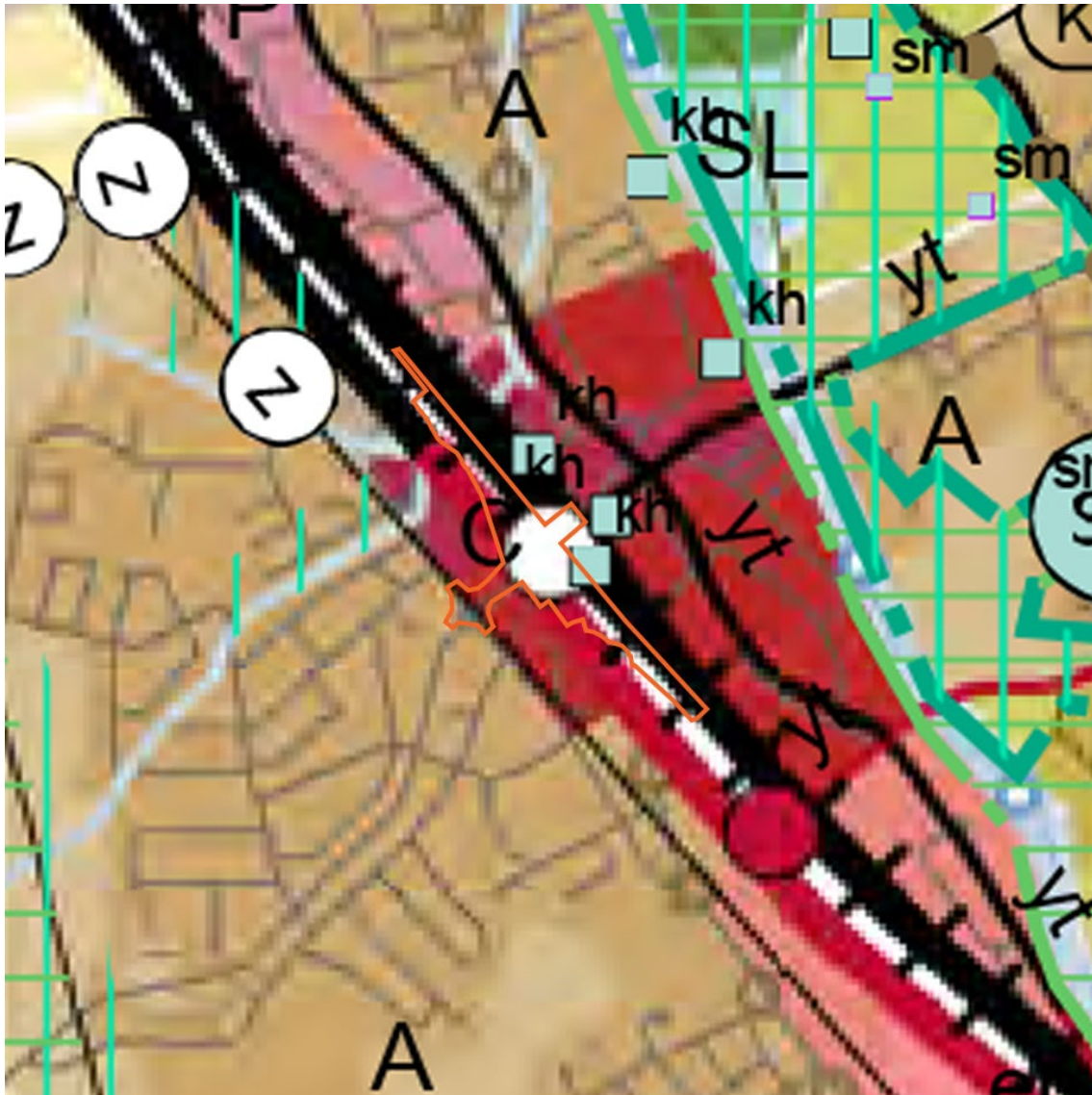
Kuva 4: Kartta suunnittelualueen maanomistusoloista (ei mittakaavassa). Ulvilan kaupungin omistamat maa-alueet merkitty kuvaan oranssilla ja valtion omistamat maa-alueet vihreällä täytöllä. Suunnittelualue merkitty kuvaan mustalla pisteviivalla. Kiinteistötiedot: MML 2026.

Kirjaimella K merkityt kiinteistöt ovat Ulvilan kaupungin ja kirjaimella V merkityt valtion omistuksessa. Muut kiinteistöt ovat yksityisomistuksessa (Kuva 4).

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Voimassa olevissa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (hyväksytty 14.12.2017) painotetaan yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmien kestävyttä ja vähähiilisyyttä, luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön kestävää käyttöä, elinkeinojen uudistamisen mahdollisuuksien luomista sekä kaupungistumisen, alueellisen eriarvoistumisen

Kuva 5: Ote Satakunnan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta kaavayhdistelmästä (Satakuntaliitto 2019a) (ei mittakaavassa). Suunnittelualue merkitty kuvaan yhtenäisellä oranssilla viivalla.

ja monipaikkaisuuden tuomia haasteita alueidenkäytön suunnittelulle³⁴. Tavoitteiden viidestä osakokonaisuudesta³⁵ tätä kaavahanketta koskevat erityisesti kokonaisuudet 1) toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen, 2) tehokas liikennejärjestelmä ja 3) terveellinen ja turvallinen elinympäristö.

3.2.2 Maakuntakaavat

Väylä-, johto- ja kehittämisperiaatemarkintöjensä osalta voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa (lainvoimainen 13.3.2013) (kuva 5) suunnittelualueella sijaitseva valtatie 2 osa on osoitettu pääosin kaksiajorataiseksi parannettavaksi päätieksi (vt), jonka selite on:

³⁴ Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017, 1–2.

³⁵ Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017, 5–7.

Merkinnällä osoitetaan ne päätiet, joiden nykyisen ajoradan viereen rakennetaan toinen ajorata. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Kaksiajorataiseksi parannettavan päätien suunnittelumääräys on:

Maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy kaksiajorataiselle päätielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä.

Siltatien sillan luoteispuolella sijaitseva jo nykyisinkin kaksiajoraitainen valtatie 2 osuus on osoitettu kaksiajorataiseksi (vt) päätieksi. Valtatie 2 koillispuolinen Siltatien osa on puolestaan osoitettu tärkeäksi yhdystieksi/kokoojakaduksi (yt). Valtatie 2 ja Siltatien risteyskohtaan on merkitty eritasoliittymä. Suunnittelualueella sijaitseva Tampere–Pori-radan osa on maakuntakaavan mukaista päärataa (pr). Lisäksi pohjois–eteläsuunnassa alueen läpi likimain nykyisten Lehikoisentien, Välmäntien ja Satakunnantien linjauksia mukaillen on merkitty kulkemaan arvokas historiallinen tie (ht), jonka suunnittelumääräys on:

Kaikista niistä tien linjaukseen tai muuhun muuttamiseen liittyvistä suunnitelmista tai toimenpiteistä, jotka koskevat asemakaavoittamattomia tien osia, tulee varata museoviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen.

Kehittämisperiaatemerkintöjen suhteen suunnittelualue sijoittuu kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeelle 1 (kk1) ja matkailun kehittämisvyöhykkeelle 2 (mv2). Kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeiden selite on:

Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutuja, niiden osia tai muita yhdyskuntia koskevia kehittämissuunnitelman alueidenkäytöllisiä periaatteita.

Merkinnällä osoitetaan niitä vyöhykkeitä, joihin kohdistuu valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita.

Kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeiden suunnittelumääräys on:

Aluerakenteeltaan monikeskuksia vyöhykkeitä kehitetään eheyttämällä olemassa olevien keskusten ja taajamien yhdyskuntarakennetta sekä turvaamalla viher- ja virkistysverkon jatkuvuus sekä palvelujen saatavuus.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta hyödyntämällä rakennettuja verkostoja, vähentämällä liikennetarvetta sekä edistämällä joukkoliikenteen ja kevytliikenteen edellytyksiä.

Alueen arkeologiset kohteiden, valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden sekä merkittävien kulttuuriympäristön tulee olla alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina.

Vyöhykkeelle on lisäksi osoitettu erillinen kehittämissuositus, joka on:

Alueen maankäytön kehittämistarpeet tulisi tutkia ja ratkaista yksityiskohtaisemmalla seudullisella maankäytön suunnitelmalla.

Kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen 1 selite on puolestaan:

Merkinnällä osoitetaan Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti merkittävä, monikeskuksinen aluerakenteen kehittämisvyöhyke, jolle kohdistuu työpaikka- ja teollisuustoimintojen, taajamatoimintojen, joukkoliikenteen ja palvelujen sekä virkistysverkon pitkän aikavälin alueidenkäytöllisiä ja toiminnallisia yhteensovittamis- ja kehittämistarpeita.

Kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen 1 suunnittelumääräys on:

Alueen kilpailukyvyyn ja vetovoimaisuuden kasvua edistetään korostamalla alueen keskuksien kehittämistä. Suunnittelulla tulee edistää alueen ominaispiirteitä ja liikenne-, energia- ja virkistysverkkojen toiminnallisuutta seudullisena kokonaisuutena.

Matkailun kehittämisvyöhykkeiden selite on:

*Merkinnällä osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämisen kohde-
vyöhykkeet.*

Matkailun kehittämisvyöhykkeen 2 selite on puolestaan:

*Merkinnällä osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämisen kohde-
vyöhykkeet.*

Kaikille matkailun kehittämisvyöhykkeille yhteinen suunnittelumääräys on:

Vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen.

Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.³⁶

Maakuntakaavassa on lisäksi koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä³⁷, mutta niistä yksikään ei koske suoraan tätä kaavahanketta.

Aluevaraus-, kohde- ja kulttuuriympäristömerkintöjen osalta Satakunnan maakuntakaavan korvanneessa ja kaavaa muilta osin täydentäneessä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (lainvoimainen 1.7.2019) suunnittelualue on osoitettu pääosin keskustatoimintojen alueeksi (C), jonka selite on:

Merkinnällä osoitetaan palveluvarustukseltaan kaupunkitasoisten tai vastaavien seudullisten keskustan ydinalueet, joihin sijoittuu keskustahakuisten palvelu, hallinto-, asumis- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoineen.

Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Keskustatoimintojen alueen suunnittelumääräys on:

Keskustatoimintojen alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen arkkitehtuuriin, ympäristökuvaan, ominaispiirteisiin, viihtyisyyteen ja toimivuuteen, jalankulku-, huolto- ja julkisen liikenteen järjestelyjen tarkoituksenmukaisuuteen sekä häiriöttömyyteen. Aluetta suunniteltaessa on varauduttava riittävään palvelu- ja liiketilatarjontaan.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien luonto-, maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen myös eheyttävän suunnittelun yhteydessä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vähittäiskaupan suuryksiköt tulee suunnitella siten, että ne arkkitehtuuriltaan ja sijoitukseltaan sopeutuvat ympäristöön ja mitoitukseltaan täydentävät keskustan palvelutarjontaa.

Aivan alueen luoteisosa on vaihemaakuntakaavan 2 mukaista työpaikka-aluetta (TP), jonka selite on:

Merkinnällä osoitetaan merkittävät ja monipuoliset työpaikka-alueet, joille voi sijoittua sekä toimisto- ja palvelutyöpaikkoja että ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuus- ja varastotoimintaa. Alueelle voidaan sijoittaa myös tilaa vaativaa erikoistavarakauppaa.

Työpaikka-alueen suunnittelumääräys on:

Alueelle voidaan pääkäyttötarkoitusta muuttamatta suunnitella myös asumista. Alueelle ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden haitalliset ympäristövaikutukset läheisille alueille ja asutukselle voivat olla merkittäviä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan palveluverkon tarpeiden perusteella työpaikka-alueelle osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä silloin, kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään

³⁶ Satakuntaliitto 2014, 8–9, 28–29.

³⁷ Satakuntaliitto 2014, 32.

paikallisia, yhdyskuntarakenne tukee kaupan saavutettavuutta ja haitalliset vaikutukset voidaan välttää. Kaupan mitoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määritellä paikallisen ostovoiman pohjalta ja yksiköiden toteutumisen ajoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteuttamiseen.

Yhdystien lounaispuoliset osat on kaavassa osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A), jonka selite on:

Merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen ja muille taajamatoimintoille, kuten keskustatoimintoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita.

Taajamatoimintojen suunnittelumääräys on:

Aluetta suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja täydentämiseen hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta.

Täydennysrakentamista tai muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet sekä viher- ja virkistysverkko.

Alueilla on turvattava yleisten ranta-alueiden varaaminen maisemarakenteellisesti ja -kuvallisesti ja luontoarvoiltaan kestävältä, korkeatasoisilta alueilta, osana alueen yhtenäistä viher- ja virkistysverkkoa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan palveluverkon tarpeiden perusteella taajamatoimintojen alueelle osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä silloin, kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään paikallisia, yhdyskuntarakenne tukee kaupan saavutettavuutta ja haitalliset vaikutukset voidaan välttää.

Taajamatoimintojen alue ei ole ensisijaisesti tarkoitettu tilaa vaativan kaupan suuryksikköjen sijoittumisalueeksi.

Kaupan suuryksiköiden mitoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määritellä paikallisen ostovoiman pohjalta ja yksiköiden toteutumisen ajoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteutukseen.³⁸

Satakuntaliitto käynnisti vuoden 2021 lopussa uuden kokonaismaakuntakaavan laatimisen³⁹. 4.11.–5.12.2024 nähtävillä olleen kaavaluonnoksen (kuva 6) perusteella maakuntakaavan päivitys ei kuitenkaan tule merkittävästi muuttamaan suunnittelualueen tai sen välittömän lähiympäristön maakuntakaavallista tilannetta. Muutoksia voimassa olevaan tilanteeseen ovat lähinnä suojavyöhykemerkinnän (sv1) lisääminen Satamaidon tuotantolaitokselle sekä kolmen valtatie 2 koillispuolella sijaitsevan maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristökohteen (Friitalan Nahka Oy:n tuotantolaitokset, Ala-Rantala ja Friitalan pysäkin vanhat rakennukset) merkinnän ja suunnittelualueen kaakkoispuolella sijaitsevan uuden eritasoliittymävarauksen poistaminen. Kaikille suojavyöhykemerkinnöille yhteinen selite on:

Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla alueiden käyttöä on läheisen alueen toiminnan tai muun ympäristöönsä käyttörajoituksia aiheuttavan luonteen vuoksi rajoitettava.

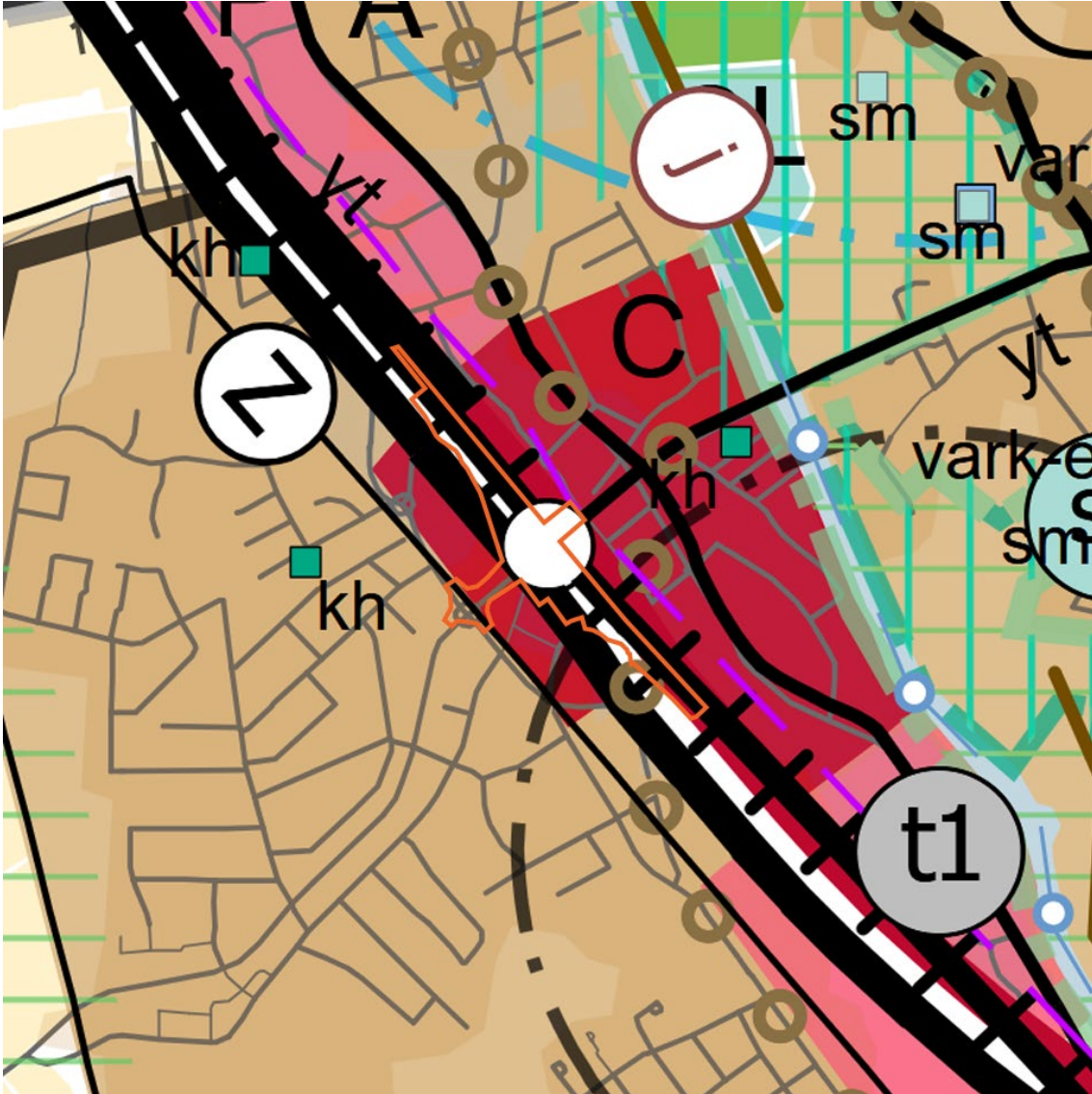
Suojavyöhykkeen 1 selite on puolestaan:

Merkinnällä osoitetaan vaarallisia kemikaaleja valmistavien tai varastoivien Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) valvonnassa olevien turvallisuusselvitys- tai toimintaperiaateasiakirjavelvollisten laitosten vähintään 1 km laajuiset konsultointivyöhykkeet.

Suojavyöhykkeen 1 suunnittelumääräys on:

³⁸ Satakuntaliitto 2019b, 4–6.

³⁹ Satakuntaliitto 2026.

Kuva 6: Ote Satakunnan maakuntakaavan 2050 luonnoksesta (Satakuntaliitto 2024a) (ei mittakaavassa). Suunnittelualue merkitty kuvaan yhtenäisellä oranssilla viivalla.

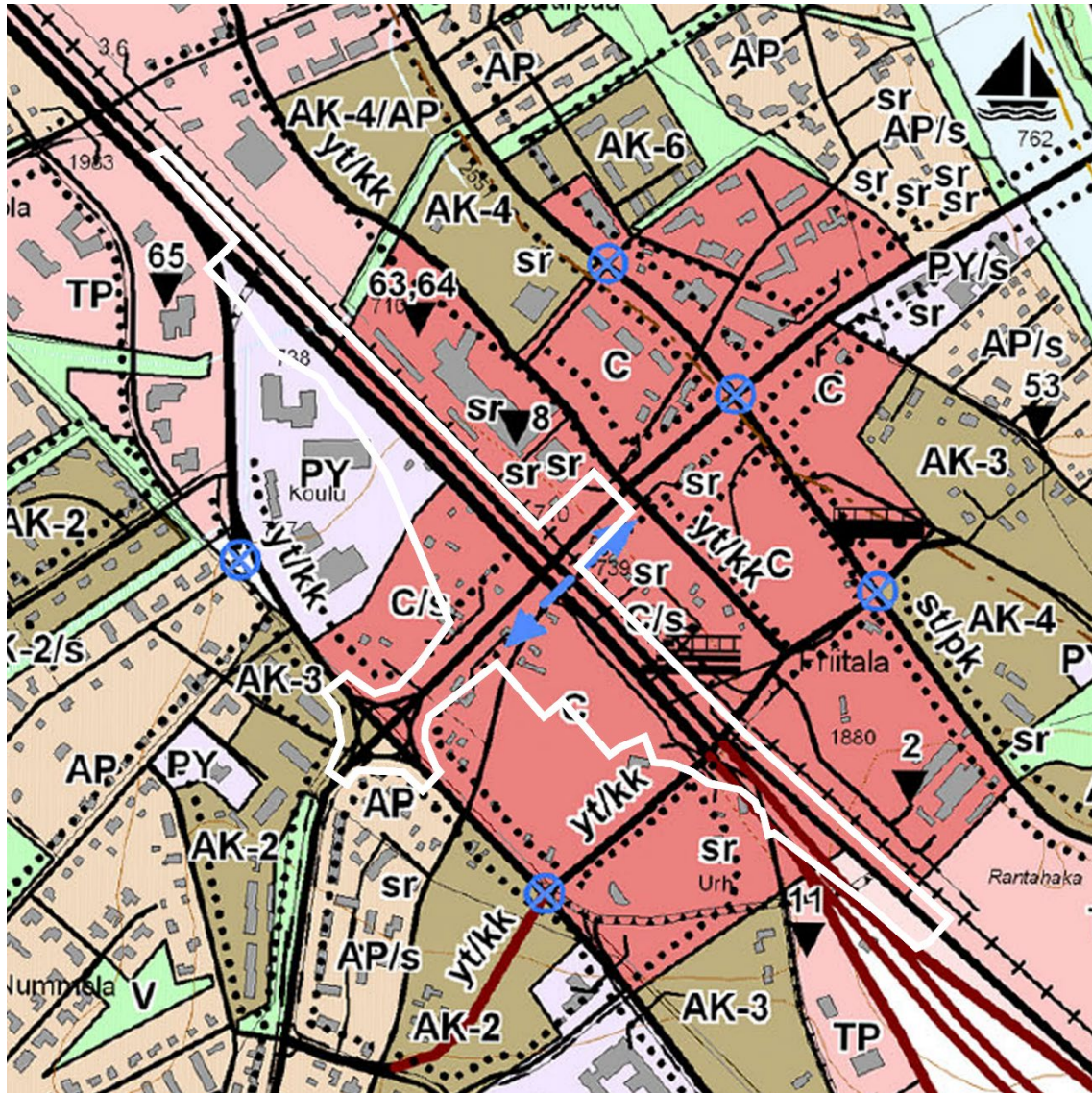
Suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai vaarallisten kemikaalien valmistuksesta, varastoinnista tai kuljetuksesta ympäristölle ja alueelle sijoittuville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit.

Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suojavyöhykkeelle tulee palo- ja pelastusviranomaiselle sekä tarvittaessa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (TUKES) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.⁴⁰

3.2.3 Yleiskaavat

Tämän asemakaavan vireilletuloajankohtana voimassa olleessa keskustaajaman yleiskaavassa (lainvoimainen 21.6.2007) (kuva 7) suunnittelualueella sijaitseva valtatie 2 osa on osoitettu kaksiajorataiseksi päätieksi ja Tampere–Pori-radana pääradaksi ja Siltatie sekä valtatie 2 suunnittelualueen kaakkoisosassa alittava Vanha Helsingintie

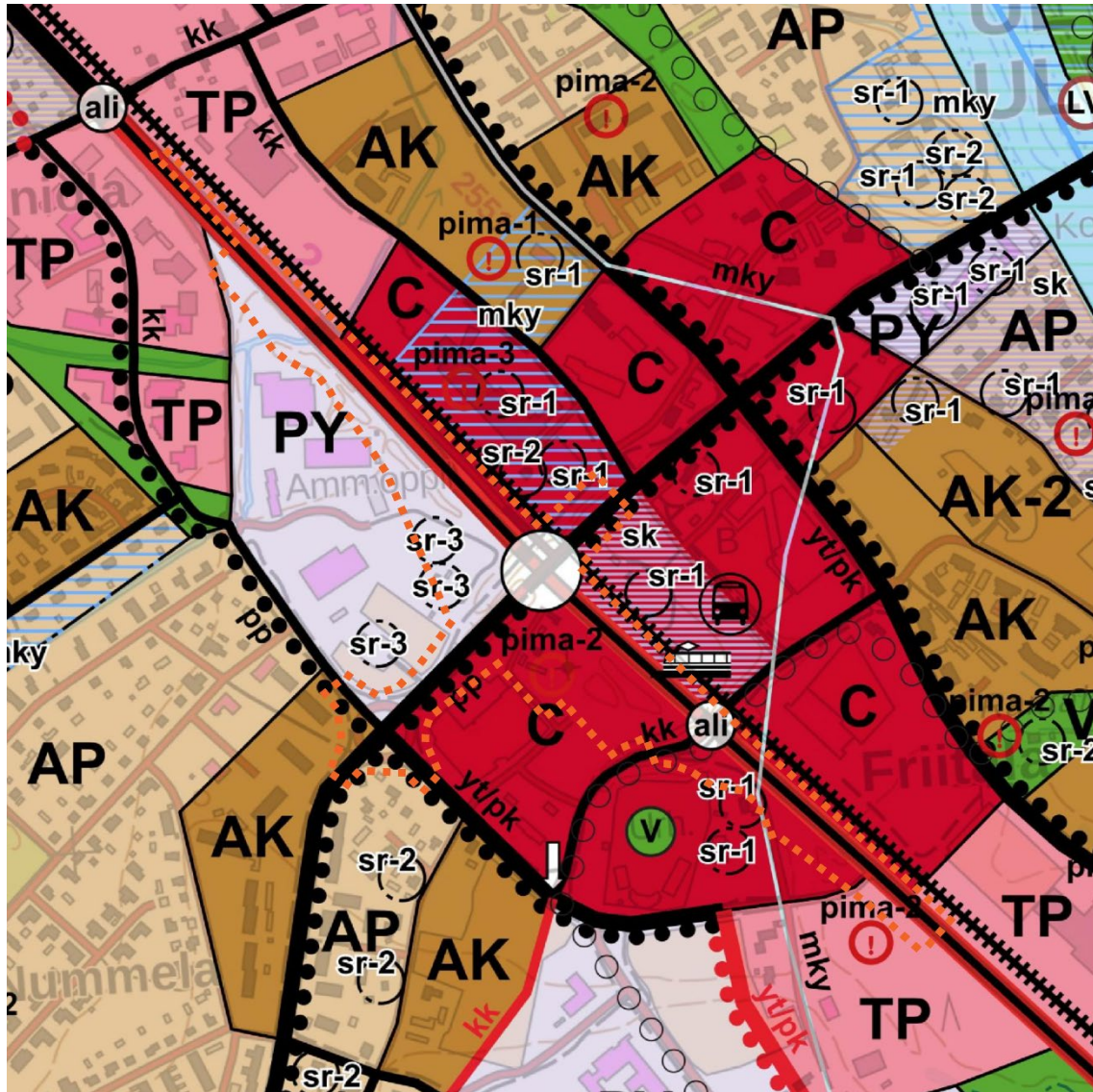
⁴⁰ Satakuntaliitto 2024b, 18–19.

Kuva 7: Ote Ulvilan keskustaajaman yleiskaavasta (Suunnittelukeskus Oy 2005) (ei mittakaavassa). Suunnittelualue merkitty kuvaan yhtenäisellä valkoisella viivalla.

yhdistieksi/kokoojakaduksi. Siltatien ja Yhdystien kummallekin puolelle on merkitty kevyen liikenteen reitit Yhdystietä valtatiehen 2 yhdistävien liittymäosuuksia lukuun ottamatta. Siltatien Yrjönpyörän ja valtatiehen 2 välisen osuuden ali sekä Vanhalle Helsingintielle valtatiehen 2 ali on merkitty alikulut. Lisäksi Siltatien kohdalle valtatiehen 2 yli on merkitty keskustan yhdistymistarve.

Suunnittelualueella sijaitsevaa valtatiehen 2 osaa ympäröivät alueet on kaavassa osoitettu pääosin keskustatoimintojen alueiksi (C). Välittömästi valtatiehen 2 lounaispuolella ja Siltatien luoteispuolella sijaitseva alue sekä entisen rautatieaseman alue on merkitty lisäksi /s-indeksillä eli osoitettu alueiksi, joilla ympäristö säilytetään. Vanhan rautatieaseman alueen kaakkoisosaan on merkitty rautatieasema. Suunnittelualueella ei ole yleiskaavalla suojeltuja rakennuksia, mutta lähialueilla sijaitsevista rakennuksista on erillisin suojelumerkinnöin (sr) merkitty entiseen Friitalan nahkatehtaaseen liittyvät tehdasrakennus, pääkonttori, kerhotalo ja tehtaan talonmiehen asuntona aikanaan toiminut asuinrakennus, ratapartijan mökki, Ali-Rantalan tilan entinen talouskeskus sekä suunnittelualueen eteläpuolella sijaitseva Lepolan tilan entinen talouskeskus.

Kuva 8: Ote Ulvilan keskustaajaman yleiskaavasta 2045 (Sitowise Oy 2025) (ei mittakaavassa). Suunnittelualaue merkitty kuvaan oranssilla pisteviivalla.

Sataedun Ulvilan toimipisteen alue on osoitettu kaavassa julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Aivan suunnittelualaueen kaakkois- ja luoteisreunoissa olevia alueita on osoitettu työpaikka-alueiksi (TP). Yhdystien lounaispuoliset osat on osoitettu pientalovaltaisiksi asuinalueiksi (AP) ja enintään kaksi- tai kolmikerroksisten asuinkeuhkojen alueille (AK-2 ja AK-3). Valtatielle 2 suunnittelualaueen kaakkoispuolelle Rantavainioon on merkitty varaus uudelle rombiselle eritasoliittymälle, joka liittyy Palovainiontiehen, Pitkärannantiehen, Satakunnantiehen ja Ravanintiehen uusilla tieyhteyksillä.⁴¹

Vanhan keskustaajaman yleiskaavan korvannessa keskustaajaman yleiskaavassa 2045 (lainvoimainen 12.3.2026) (kuva 8) suunnittelualaueella sijaitseva valtatie 2 osa on osoitettu merkittävästi parannettavaksi valtatieksi (vt), Tampere–Pori-radana osa pääradaksi ja Siltatie–Lattomerentie kokonaisuudessaan yhdystieksi tai pääkaduksi (yt/pk), jonka rinnalla kulkee pyöräilyreitti (pp). Valtatie 2 ja Siltatie risteyskohtaan on merkitty uusi eritasoliittymä, ja Yhdystietä valtatiehen 2 yhdistävät liittymäosuudet on tiemerkin-

⁴¹ Suunnittelukeskus Oy, 2005.

toinā poistettu. Vanha Helsingintie on osoitettu kokoojakaduksi (kk), jota reunustaa ulkoilureitti ja joka alittaa valtatie 2 alikululla (ali). Vanhan Helsingintien ja Yhdystien risteyskohtaan on merkitty uusi kiertoliittymä. Yhdystien Yrjönympyrän kaakkoispuolinen osa on osoitettu Siltatien tapaan yhdystieksi/pääkaduksi, jonka rinnalla kulkee pyöräilyreitti ja Yrjönympyrän luoteispuolinen osa kokoojakaduksi, jonka rinnalla kulkee niin ikään pyöräilyreitti.

Suunnittelualueella sijaitsevat Koivula (ent. Tervelä) sekä Nummi II ja III on merkitty kaavassa rakennuksiksi tai rakennusryhmiksi, joiden suojelun tarve tulee selvittää asemakaavoituksen yhteydessä (sr-3). Lisäksi pohjois–eteläsuunnassa alueen läpi likimain nykyisten Lehikoisentien, Völmäntien ja Satakunnantien linjauksia mukaillen on merkitty kulkemaan maakunnallisesti merkittävä historiallinen tielinja (mky).

S-Market Ulvilan koillispuolelle on yleiskaavassa merkitty mahdollisesti pilaantunut maa-alue, jolla on selvitystarve (pima-2). Aluetta koskevan määräyksen mukaan alueen ”haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää maankäytön muuttuessa. Alueen maaperän pilaantuneisuus on tutkittava asemakaavoituksen yhteydessä ja riskinhallintatoimet on suunniteltava ennen rakentamiseen ryhtymistä”. Toinen vastaavanlainen yleiskaavan mukainen mahdollisesti pilaantunut-maa-alue sijaitsee välittömästi suunnittelualueen eteläpuolella valtatie 2 ja Yhdystien risteyskohdan eteläpuolisella alueella.

Valtatietä 2 välittömästi ympäröivät alueet on osoitettu keskustatoimintojen alueiksi (C), julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY) tai työpaikka-alueiksi (TP). Yhdystien lounaispuoliset alueet on osoitettu kerrostalovaltaisiksi asuinalueiksi (AK) tai pientalovaltaisiksi asuinalueiksi (AP). Entisen Friitalan nahkatehtaan alue on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (mky) ja vanhan rautatieaseman alue kaupunki- tai kyläkuvallisesti arvokkaaksi alueeksi (sk). Suunnittelualueen lähialueilla sijaitsevista rakennuksista on erillisin suojelumerkinnöin merkitty entiseen Friitalan nahkatehtaaseen liittyvät tehdasrakennus, pääkonttori, kerhotalo ja tehtaan talonmiehen asuntona aikanaan toiminut asuinrakennus, ratavartijan mökki, Ali-Rantalan ja Lepolan tilojen entiset talouskeskukset sekä nuorisoseurantalo. Vanhan rautatieaseman alueen kaakkoisosaan on merkitty linja-autoasema ja raideliikenteen asema.⁴²

3.2.4 Asemakaavat

Suunnittelualueesta suurin osa on asemakaavoittamatonta (kuva 9). Alue on kuitenkin reunoiltaan osittain päällekkäinen neljän asemakaavan kanssa: Keskusta–Suurpään rakennuskaavan muutoksen (vahvistettu 29.6.1970)⁴³, Nummelan rakennuskaavan (vahvistettu 26.9.1972)⁴⁴, Nummelan rakennuskaavan muutoksen (vahvistettu 18.5.1987)⁴⁵ ja Keskustan ja Sahamäen asemakaavan (lainvoimainen 26.3.2004)⁴⁶. Suunnittelualueen sisälle jäävät jo asemakaavoitetut alueet ovat pääasiassa tiealueita (LT, LYS), rautatiealueita (LR) tai katualueita. Lisäksi suunnittelualueen sisälle jää pieni osa Automaatio Areenan ympärille osoitetusta urheilu- ja virkistyspalvelujen alueesta (VU/k) ja osa Lattomerentien varrella sijaitsevasta suojaviheralueesta (EV). Suunnittelualuetta välittömästi ympäröivät alueet ovat joko asemakaavoittamattomia tai voimassa olevien asemakaavojen mukaisia tiealueita (LT, LYT, LYS), rautatiealueita (LR), katualueita, suojaviher- ja virkistysalueita (EV, P, VU/k), toimitilarakennusten korttelialueita (KTY-1), liike-

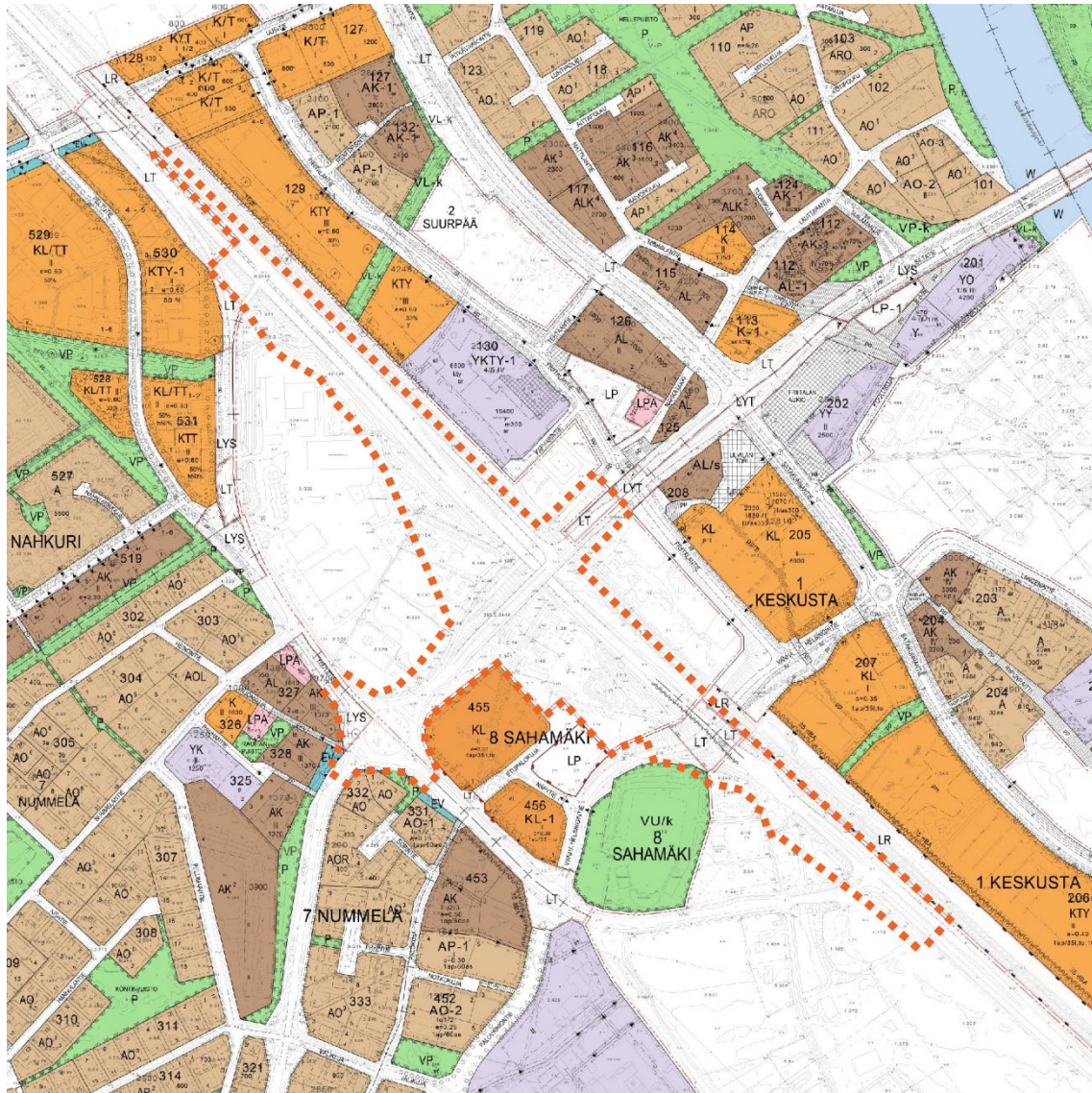
⁴² Sitowise Oy, 2026.

⁴³ Arkkitehtuuritoimisto Pentti Ahola ja kumpp. 1970.

⁴⁴ Arkkitehtuuritoimisto Pentti Ahola ja kumpp. 1972.

⁴⁵ Ulvilan kunta 1987.

⁴⁶ Ulvilan kaupunki 2004.

Kuva 9: Ote Ulvilan kaupungin ajantasa-asemakaavasta (ei mittakaavassa). Suunnittelualue merkitty kuvaan oranssilla pisteiviivalla.

ja toimistorakennusten korttelialueita (KL), pientalojen korttelialueita (AO⁷, AO³) ja kerrostalojen korttelialueita (AK).

3.2.5 Muut suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Muita aluetta koskevia suunnitelmia, päätöksiä tai selvityksiä ovat muun muassa *Satakunta-strategia* (hyväksytty 22.11.2021)⁴⁷, *Ulvilan kaupunkistrategia 2030* (hyväksytty 16.9.2024)⁴⁸, *Ulvilan kaupungin kaavoituskatsaus 2026* (hyväksytty 16.3.2026)⁴⁹ sekä

⁴⁷ Satakuntaliitto 2021.

⁴⁸ Ulvilan kaupunki 2024.

⁴⁹ Ulvilan kaupunki 2026.

Ulvilan kaupungin rakennusjärjestys (lainvoimainen 1.7.2018)⁵⁰. Asemakaavan mukainen maankäyttöratkaisu perustuu pääosin vuonna 2023 valmistuneeseen valtatie 2 parantamisen ja Friitalan eritasoliittymän aluevarausuunnitelmaan⁵¹.

Valtatie 2 on liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta (933/2018) 2 §:n mukainen tason I pääväylä. Asetuksen 4.2 §:n mukaan tason I pääväylien nopeusrajoituksen on oltava vähintään 80 km/h, ja niillä on turvattava pitkämatkaisen liikenteen hyvä ja tasainen matkanopeus. Lisäksi väylien liittymien määrän on oltava rajoitettua ja liittymien on oltava sellaisia, että ne eivät merkittävästi haittaa pääsuunnan liikennettä. Tie on myös osa valtakunnallisen suurten erikoiskuljetusten tavoitetieverkon (SEKV) runkoverkkoa, jolla 7 x 7 x 40 metrin kokoisten erikoiskuljetusten tulisi olla toteutettavissa⁵². Lisäksi tie on osa EU:n TEN-T (*Trans-European Transport Network*) liikenneverkon maantieverkon kattavaa verkkoa (*comprehensive network*), jonka laatuvaatimuksista säädetään EU:n niin sanotussa TEN-T-asetuksessa (2024/1679).

Asemakaavan pohjakartta on tarkistettu 3.9.2026. Pohjakartta täyttää AkL 54 a §:n vaatimukset ja on 11.4.2014 hyväksytyn julkisen hallinnon suosituksen (JHS) 185 mukainen.

⁵⁰ Ulvilan kaupunki 2018.

⁵¹ Bäcklund ym. 2023.

⁵² Ks. esim. Heikkilä ja Laitinen 2013, 9–10.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavan suunnittelutarpeen taustalla on valtatie 2 ja Friitalan liittymäjärjestelyjen parantamistarve, johon liittyvän suunnitteluratkaisun löytämiseksi laadittiin vuosina 2021–2023 aluevarausuunnitelma. Suunnitelman ja sitä täydentäneen hankearvioinnin mukaan valtatie 2 ja nykyisen Friitalan liittymäjärjestelyjen ongelmina ovat erityisesti liittymäjärjestelyjen sekavuus ja heikko hahmotettavuus sekä Friitalan ylikulku- ja risteys sillan liian pieni vapaa alikulkukorkeus erikoiskuljetuksia ajatellen. Suunnitelmassa valtatie 2 liittymäjärjestelyjen Ulvilan keskustan kohdalla mainitaan olevan hankalasti hahmotettava tasoliittymien ja eritasoliittymän sekoitus. Yhtäältä valtatieltä 2 kaakosta Ulvilan keskustaan ajavat joutuvat kääntymään vasemmalle Yhdystielle kanavoidusta tasoliittymästä kohdassa, jossa liikennemäärät ovat suuret. Samasta liittymästä on mahdollisuus liittyä myös Yhdystieltä luoteeseen valtatielle 2 kääntymällä vasemmalla kanavoimattomasta tulosuunnasta. Toisaalta Ulvilan keskustasta luoteeseen valtatielle 2 liitytään ylikulku- ja risteys sillalta johtavan eritasorampin kautta. Luoteesta valtatieltä 2 Ulvilan keskustaan on mahdollista liittyä edellä mainitun tasoliittymän lisäksi myös Peltotietä ja Yhdystietä yhdistävään kiertoliittymään johtavan yksisuuntaisen Yhdystien osan kautta, joka hahmottuu valtatieltä tultaessa eräänlaiseksi valtatie tasorampiksi. Ylikulku- ja risteys sillan pienen korkeuden takia valtatiellä 2 kulkevat erikoiskuljetukset joutuvat puolestaan kiertämään sillan Yhdystien kautta.⁵³

Aluevarausuunnitelma laadittiin alueen tulevan asemakaavoituksen tueksi ja osaselvitykseksi yleissuunnitelmatasoisella tarkkuudella. Tarkoituksena oli, että aluevarausuunnitelman pohjalta laaditaan ensin asemakaava ja sen jälkeen tarkempi tiesuunnitelma.⁵⁴

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Alueen asemakaavan laatimisen tarve tunnistettiin ensimmäisen kerran kaupunginhallituksen 7.3.2022 § 63 hyväksymässä vuoden 2022 kaavoituskatsauksessa, jossa se esiintyi asemakaavakohteiden listalla numerolla 2⁵⁵. Vuoden 2025 kaavoituskatsaukseen kaavahanke oli merkitty asemakaavakohteeksi numero 5 ja kirjattu aloitettavaksi 1–2 vuoden aikajänteellä⁵⁶. Alueen asemakaavoitus käynnistyi kaupungin aloitteesta loppuvuonna 2025.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Kaavahankkeen osallisia ovat AkL 62 §:n mukaan suunnittelualueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla

⁵³ Ks. Bäcklund ym. 2023, 11; Korhonen ja Lapp 2023, 5.

⁵⁴ Bäcklund ym. 2023, 5.

⁵⁵ Ulvilan kaupunki 2022, 9.

⁵⁶ Ulvilan kaupunki 2025, 12.

on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja esittää kaavasta mielipiteensä. Edellä mainitun mukaisesti tämän kaavahankkeen osallisia ovat:

- suunnittelualueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat yritykset ja muut haltijat
- lähialueiden kiinteistöjen omistajat, asukkaat, yritykset ja muut haltijat
- Väylävirasto
- Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
- Lounais-Suomen elinvoimakeskus (EVK)
- Satakuntaliitto
- Satakunnan Museo
- Satakunnan Pelastuslaitos
- Ulvilan kaupungin hallinto- ja lautakunnat
- Ulvilan kaupungin viranomaiset, toimialat ja liikelaitokset
- Lattomerén viljelysaukean kuivatusyhtiö
- Suomen luonnonsuojeluliitto Ulvila ry
- Ulvilan Omakotiyhdistys ry
- Caruna Oy
- DNA Oyj
- Elisa Oyj
- Telia Finland Oyj
- Ulvilan Lämpö Oy
- muut ilmoituksensa mukaan

4.3.2 Vireilletulo

Kaava tuli vireille 29.1.2026. Vireilletulosta ilmoitettiin *Uvilan Seutu — UutisLuotsi* -lehdessä, kaupungin internet-sivuilla (www.ulvila.fi) ja kaupungin ilmoitustaululla osoitteessa Loukkurantie 1, 28450 Vanha-Ulvila. Vireilletulosta ilmoitettiin myös kirjeitse tai sähköpostitse suoraan kaavahankkeen osallisille.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Ennen kaavahankkeen vireilletuloa käytiin hankkeen kannalta keskeisten viranomaisten kanssa AkL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu⁵⁷. Neuvottelussa esitettyjen näkemysten sekä kaavoituksen muun taustatyön pohjalta laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma⁵⁸, joka asetettiin nähtäville yhtäaikaaisesti asemakaavan vireilletulosta ilmoittamisen kanssa 29.1.2026. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä kaupungin internet-sivuilla ja kaupunkikehityksen ilmoitustaululla 29.1.–2.3.2026 välisen ajan, ja siitä saatiin 4 lausuntoa. Mielipiteitä ei esitetty.

Kaavan vireilletulon ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen jälkeen laadittiin asemakaavaluonnos, joka asetettiin nähtäville kaupungin internet-sivuille ja kaupunkikehityksen ilmoitustaululle. Asemakaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta ilmoitettiin samalla tavalla kuin kaavan vireilletulostakin. Asemakaavaluonnos oli nähtävillä kaupungin internetsivuilla ja kaupunkikehityksen ilmoitustaululla 10.9.–8.11.2026 välisen ajan, ja samalla siitä pyydettiin myös viranomais- ja asiantuntijalausunnot. Luonnoksesta saatiin xx lausuntoa ja xx mielipidettä.

⁵⁷ Ks. liite 4.

⁵⁸ Liite 2.

Asemakaavaluonnoksen sekä siitä saadun palautteen pohjalta laadittiin asemakaavaehdotus, joka asetettiin AkL:n 65 §:n ja MRA:n 27 §:n mukaisesti nähtäville xx.xx.–xx.xx.xxxx väliseksi ajaksi kaupungin internet-sivuille ja kaupunkikehityksen ilmoitustaululle muistutusten tekemistä varten. Ehdotuksen nähtäville asettamisesta ilmoitettiin xx.xx.xxxx samalla tavalla kuin kaavan vireilletulostakin, ja samalla siitä pyydettiin myös MRA 28 §:n edellyttämät viranomais- ja asiantuntijalausunnot. Ehdotuksesta saatiin xx lausuntoa ja xx muistutusta.

Ehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin annettiin asianmukaiset vastineet, ja ehdotukseen tehtiin tarvittavat muutokset. Tehtyjen muutosten vähäisyyden takia asemakaavaa ei asetettu uudelleen nähtäville.

Lopullinen asemakaava saatettiin valtuuston hyväksyttäväksi. Valtuusto hyväksyi asemakaavan xx.xx.xxxx § xx.

4.3.1 Viranomaisyhteistyö

Ennen kaavahankkeen vireilletuloa pidettyyn viranomaisneuvotteluun osallistuivat Ulvilan kaupungin kaupunkikehityksen ja teknisen toimialan sekä Väyläviraston, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen⁵⁹, Satakuntaliiton ja Satakunnan Museon edustajat. Neuvottelussa käsiteltiin hankkeen taustoja sekä esiteltiin nähtävillä ollut osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Neuvottelussa keskusteltiin pääasiassa kaavan laajuudesta ja kaavan laatimista varten tarvittavista selvityksistä.⁶⁰

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin tavoitteena asemakaavahankkeen suhteen on mahdollistaa valtatie 2 parantamisen ja Friitalan eritasoliittymän aluevaraus suunnitelmassa esitetyn uuden Friitalan eritasoliittymän toteuttaminen osoittamalla liittymän vaatimat tie- ja muut alueet. Eritasoliittymähankkeen tarkoituksena on puolestaan ratkaista Ulvilan keskustan liikenneverkon liittyminen valtatielle 2 vain yhden eritasoliittymän kautta siten, että voimassa olevassa maakuntakaavassa ja tämän asemakaavan vireilletuloajankohtana voimassa olleessa yleiskaavassa esitetyn Rantavainion eritasoliittymän toteuttamisesta voidaan luopua kokonaan. Uusien eritasoliittymäjärjestelyjen ensisijaisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta valtatiellä 2.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisia tavoitteita ovat koko maan monikeskuisen, verkottuvan ja hyviin yhteyksiin perustuvan aluerakenteen edistäminen, valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuuden ja taloudellisuuden edistäminen kehittämällä erityisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuuden ja kehittämismahdollisuuksien turvaaminen. Tavoitteiden mukaisesti kaavalla pyritään myös ehkäisemään melusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja sekä ottamaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet.⁶¹

⁵⁹ Nyk. Lupa- ja valvontavirasto (LVV) ja Lounais-Suomen elinvoimakeskus (EVK).

⁶⁰ Neuvottelun sisällöstä tarkemmin ks. liite 4.

⁶¹ Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017, 5–7.

Voimassa olevista maakuntakaavoista johdettuja tavoitteita ovat erityisesti mahdollisuuden luominen valtatie 2 parantamiselle ja nelikaistaistamiselle sekä uuden eritasoliittymän toteuttamiselle valtatie 2 ja Siltatie risteyskohtaan. Voimassa olevasta yleiskaavasta johdettuja tavoitteita ovat niin ikään mahdollisuuden luominen valtatie 2 merkittäväälle parantamiselle sekä uuden eritasoliittymän toteuttamiselle valtatie 2 ja Siltatie risteyskohtaan. Suunnittelualuetta ympäröivien alueiden asemakaavatilanteesta voidaan puolestaan johtaa tavoite sovittaa tässä asemakaavassa osoitettavat uudet liikennejärjestelyt suunnittelualuetta ympäröivien alueiden asemakaavoissa osoitettuihin liikennejärjestelyihin.

Suunnittelualueen ja sen lähialueiden oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet ovat likimain samoja kuin aluevaraussuunnitelmassa esitetyt valtatie 2 parantamiselle asetetut tavoitteet, jotka ovat valtatie 2 kehittämismahdollisuuksien turvaaminen, liikenteen aiheuttamien turvallisuus- ja sujuvuusongelmien vähentäminen, nopeustason 100 km/h saavuttaminen valtatiellä 2 sekä valtatie 2 suunnittelualueelle jäävän osuuden nelikaistaistaminen. Lisäksi tavoitteena on hallita ja vähentää valtatie 2 liikenteestä ja liikenteen palvelutason parantamisesta aiheutuvia ympäristöhaittoja siinä määrin, kun se on kaava-alueen raja- ja kaavan muut tavoitteet huomioon ottaen mahdollista.⁶²

⁶² Vrt. Bäcklund ym. 2023, 7.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Perusrakenteeltaan kaava mukailee valtatie 2 parantamisen ja Friitalan eritasoliittymän aluevaraussuunnitelmassa esitettyä tavoitetilannetta. Tilanteessa valtatie 2 ja Siltatie risteyskohtaan toteutetaan uusi niin sanottu pisaraeritasoliittymä rombisilla rampeilla, ja samalla voimassa olevassa maakuntakaavassa ja tämän asemakaavan vireilletuloajan kohtana voimassa olleessa yleiskaavassa osoitettu Rantavainion eritasoliittymä jätetään toteuttamatta. Perusteena Rantavainion eritasoliittymän toteuttamatta jättämiselle on yhtäältä se, että toteutuessaan liittymä tulisi sijaitsemaan liian lähellä uutta Friitalan eritasoliittymää ainakin mikäli otetaan huomioon valtatieltä 2 tavoiteltu 100 km/h nopeustaso ja se, ettei liikenteen sekoittumisalueen käyttö ole tavoitenopeustason teillä sallittua⁶³. Toisaalta uuden pisaraeritasoliittymän ja valtatie 2 parantamisen toteutuessa valtatie 2 palvelutaso paranee niin korkealle tasolle, ettei kahdelle eritasoliittymälle ole Ulvilan keskustan alueella enää tarvetta.

Uuden eritasoliittymän siltarakenteet toteutetaan siten, että vapaa alikulkukorkeus valtatiellä 2 on sillan kohdalla vähintään 7 metriä. Tällöin valtatiellä 2 kulkevien ja liittymäsillan ohittavien erikoiskuljetusten ei tarvitse nousta rampeille liittymän kohdalla tai kiertää liittymää valtatieltä 2 ympäröivän tieverkon kautta.

Uuden eritasoliittymän toteuttamisen yhteydessä Yhdystien nykyinen luoteinen tasoramppi ja kaakkoinen tasoliittymä poistetaan, ja Yhdystie puretaan niiltä osin, joilta sitä ei enää tarvita tien varrella sijaitseville kiinteistöille kulkemiseen. Väylähierarkiassa Yhdystie muuttuu tällöin kokoojakaduksi, joka palvelee yksinomaan Siltatie ja valtatie 2 lounaispuolisten alueiden välistä liikennettä. Koska uuden eritasoliittymän toteuttamisen myötä suuren kääntymistilan vaativat erikoiskuljetukset poistuvat Yhdystieltä, pienennetään Yrjönpyyrän halkaisijaa nykyisestä. Nykyiset Vanha Helsingintie ja Pitkärannantie sekä Siltatie–Lattomerentien eritasoliittymän ulkopuolelle jäävät osuudet jäävät likimain ennalleen, eikä niiden toiminnallisten luokkien muutoksiin tai mahdolliseen parantamiseen oteta vielä tässä asemakaavassa kantaa.

Valtatieltä 2 parannetaan suunnittelualueen kohdalla siten, että tie muutetaan keskialueelliseksi kaksiajorataiseksi tieksi, jolla on kumpaankin suuntaan kaksi kaistaa. Samalla tien geometriaa ja tasausta muutetaan siten, että tien nopeusrajoitus voidaan nostaa nykyisestä 80 km/h:sta 100 km/h:iin samalla, kun Vanhan Helsingintien alikulkukorkeus pidetään nykyisellään ja uuden eritasoliittymän 7 metrin vapaa alikulkukorkeus saavutetaan. Valtatie 2 ajoradat ovat tavoitetilanteessa leveydeltään 7 metriä, tien piennar molemmin puolin 1,5 metriä ja kaiteellinen istutettu keskialue 6,5 metriä. Tien koillispuolisten kaistojen on suunniteltu sijoittuvan likimain nykyisen väylän kohdalle. Valtatiellä 2 ei tule olemaan suunnittelualueen kohdalla lainkaan tasoliittymiä.

Melusuojausta suunnittelualueella parannetaan rakentamalla melukaiteet- tai -aidat valtatie 2 koillispuolelle aivan suunnittelualueen luoteisreunaan, Siltatie sillalle kaakosta johtavan rampin itäpuolelle ja sillan alle valtatie 2 tasolle sekä valtatie 2 luoteispuolelle Siltatie sillalta kaakkoon valtatielle 2 johtavan rampin varrelle ja Siltatie luoteisreunaan sillan ja Yrjönpyyrän väliselle tieosuudelle.

Uuden eritasoliittymän toteuttamisen yhteydessä parannetaan myös suunnittelualueen jalankulku- ja pyöräilyolosuhteita. Tavoitetilanteessa Siltatie sillan kannen jalkakäytävät

⁶³ Bäcklund ym. 2023, 21; Liikennevirasto 2015, 34.

poistetaan liikenneturvallisuuksista, ja Siltatien suuntainen jalankulku- ja pyöräilyliikenne ohjataan kokonaan valtatie 2:lle nykyisen alikulkukaukalon kautta. Lisäksi Yhdystien vierille toteutetaan molemmiin suuntiin jalankulku- ja pyöräilyväylät toteutuvan väylähierarkian ja liikennetarpeen mukaisesti.

Valtatien 2 nykyiset, Vanhan Helsingintien kaakkoispuolella sijaitsevat kaukoliikenteen linja-autopysäkit poistetaan ja siirretään uuden eritasoliittymän ramppialueille siten, että kaakosta tultaessa pysäkki sijaitsee välittömästi Siltatien sillan luoteispuolella valtatie 2:llä tasossa ja luoteesta tultaessa välittömästi Siltatien sillan kaakkoispuolella valtatie 2:lle johtavan rampin varrella. Kummallekin pysäkillä johdetaan oma jalankulku- ja pyöräilyyhteys Siltatien suuntaiselta jalankulku- ja pyöräilyliikenteen verkolta.⁶⁴

5.2 Aluevaraukset

Valtatielle 2, uudelle Friitalan eritasoliittymälle ja Yrjönnympyrälle on kaavassa osoitettu noin 10,74 hehtaarin laajuinen yleisen tien alue (LT). Pääpiirteittäin alueen rajat vastaavat aluevaraussuunnitelmassa ehdotettuja liikennealueen rajoja. Kiinteistö- ja kaavateknisistä syistä rajausta on kuitenkin paikoin yksinkertaistettu, ja se on pyritty mahdollisuuksien mukaan sitomaan olemassa oleviin kiinteistörajoihin ja rajamerkkeihin siinä määrin, kun se on ollut aluevaraussuunnitelmassa esitetty liittymän vaatima vähimmäistilavaraus huomioon ottaen mahdollista⁶⁵. Valtatie 2, eritasoliittymän ja Yrjönnympyrän alueiden lisäksi yleisen tien alueeksi on osoitettu Siltatien sillan ramppi- ja pengeralueet välittömästi radan koillispuolella.

Merkittävin eroavaisuus aluevaraussuunnitelmassa ehdotetun liikennealueen rajan ja kaavassa osoitetun yleisen tien alueen rajan välillä on Sataedun Ulvilan toimipisteen vuonna 1996 valmistuneen B-rakennuksen koilliskulman kohdalla, johon on aluevaraussuunnitelmassa piirretty rakennukseen kulmaa mukaileva poikkeama, mutta kaavassa suora viiva. Ratkaisun perusteena on yhtäältä se, että saataisiin varmistettua riittävä tila valtatieltä 2 luoteesta liittymäsiltille nousevan rampin ja sen pengerrysten toteuttamiseksi. Toisaalta perusteena on B-rakennuksen itäosien viemäreiden painuma, jonka takia rakennuksen vähintäänkin osittainen purkaminen on todennäköisesti joka tapauksessa edessä lähitulevaisuudessa.

Edellä mainittujen tiealueiden väliin suunnittelualueelle jäävä, noin 16 metriä leveä radan osuus on osoitettu rautatiealueeksi (LR). Alueen leveydessä on otettu huomioon aluevaraussuunnitelman mukainen tilavaraus lisäraiteelle.

Aluevaraussuunnitelman mukaiset väylät ja rakenteet on esitetty kaavassa ohjeellisina rajoina, jotta kaavasta käy suoraan ilmi kaavan taustaselvityksenä toimineen aluevaraussuunnitelman mukainen liikennetarkistus. Lisäksi liikennealueille on osoitettu melusteet ja melusteille niiden yläreunan likimääräinen korkeusasema aluevaraussuunnitelmassa esitetyn mukaisesti.

Kaavan mukaisen yleisen tien alueen ja Sahamäen kortteleiden 455 ja 456 itäpuolisten liikennealueiden välinen suunnittelualueelle jäävä alue on osoitettu suojaviheralueeksi (EV). Aluetta ei yhtäältä tarvita valtatie 2 ja Friitalan eritasoliittymän liikennealueeksi, mutta ei toisaalta myöskään Sahamäen liikekeskuksen pysäköinti- tai muiksi alueiksi. Alueelta voidaan tarvittaessa varata tilaa ympäröiviltä alueilta mahdollisesti johdettavien hulevesien viivytys- ja imeytysrakenteille ja talvella lumen varastoinnille.

⁶⁴ Ks. Bäcklund ym. 2023, 21–25.

⁶⁵ Vrt. Väylävirasto 2022, 82.

5.3 Mitoitus

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 11,5 hehtaaria. Asemakaavalla osoitetaan noin 111 988 neliömetriä asemakaavoittamatonta tie- ja muuta aluetta ja voimassa olevien asemakaavojen mukaista katu-, suojaviher-, puisto-, rautatie- ja yleisen tien aluetta yleisen tien alueeksi, noin 982 neliömetriä asemakaavoittamatonta rautatie- ja muuta aluetta rautatiealueeksi ja 1 794 neliömetriä asemakaavoittamatonta tien lievealuetta suojaviheralueeksi. Kaavalla ei muodostu korttelialueita tai rakennusoikeutta.⁶⁶

5.4 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavassa käytetyt kaavamerkinnot ja -määräykset ovat AKL 206.2 §:n nojalla säädetyn ympäristöministeriön asetuksen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kaavoissa käytettävistä merkinnöistä mukaisia. Luettelo kaavamerkinnoista ja määräyksistä on selostuksen liitteinä⁶⁷.

5.5 Kaavan vaikutukset

5.5.1 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Kaavan merkittävimmät vaikutukset suunnittelualueen ja lähialueiden ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön aiheutunevat suunnittelualueella sijaitsevien asuin- ja muiden rakennusten jäämisestä kaavan mukaiselle yleisen tien alueelle. Kaavan toteuttamiseksi suunnittelualueella nykyisin sijaitsevat rakennukset joudutaan purkamaan ja rakennuksissa asuvat henkilöt joutuvat etsimään uuden asuinpaikan. Tässä tapauksessa asuinpaikan vaihtaminen saattaa tosin parantaa asukkaiden elinoloja, koska nykyiset asuinpaikat sijaitsevat lähellä valtatieta 2, joka tuottaa sitä ympäröiville alueille runsaasti melu- ja ilmanlaatuhaittoja.

Kaavan mukaiselle yleisen tien alueelle jää myös Sataedun Ulvilan toimipisteen vuonna 2010 valmistunut talousrakennus sekä osa vuonna 1996 valmistuneesta opetusrakennuksesta. Talousrakennus joudutaan kaavan toteuttamiseksi todennäköisesti purkamaan, mutta opetusrakennuksen purkamistarvetta joudutaan tarkastelemaan tarkemmin jatkosuunnitteluvaiheissa. Rakennusten purkaminen vaikuttaa joka tapauksessa tavalla tai toisella Sataedun toimintaan ja Sataedun opiskelijoiden olosuhteisiin.

Liikennemäärien kasvu, liikennenopeuksien nouseminen valtatiellä 2 ja valtatieen uusi geometria lisäävät tieltä ympäröiville alueille kantautuvaa liikennemelua, mikä vaikuttaa haitallisesti lähialueiden asukkaiden elinoloihin ja elinympäristöön. Mikäli aluevaraus-suunnitelmassa ja kaavassa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet toteutuvat, eivät ympäristömelulle asetetut ohjearvot kuitenkaan ylitä melun vaikutuspiirissä olevilla kiinteistöillä. Lisäksi rakennusten purkamisen myötä liikennemelulle altistuvien määrä suunnittelualueella ja sen lähiympäristössä vähenee hieman.

Koska uudet liikennejärjestelyt siirtävät liikennettä valtatieta 2 ympäröivältä alemman tason liikenneverkolta valtatielle 2, vähenevät liikenteen aiheuttamat haitat suunnittelualue-

⁶⁶ Tarkemmat pinta-ala tiedot ks. liite 1.

⁶⁷ Liite 3.

etta välittömästi ympäröivällä alemman tason tieverkolla. Lisäksi erikoiskuljetusten siirtyminen Yhdystieltä ja Yrjönympyrästä kokonaan valtatielle 2 vähentää erikoiskuljetusten aiheuttamia haittoja Nahkurin, Nummelan ja Palovainion asuinalueiden koillisosissa.

Uuden eritasoliittymän rakentaminen tuottaa runsaasti melua, pölyä ja muita ympäristöhäiriöitä ja vaikuttaa näin ollen haitallisesti lähialueilla asuvien elinoloihin ja elinympäristöön. Haitat ovat kuitenkin väliaikaisia, minkä lisäksi asutuksen määrä suunnittelualuetta välittömästi ympäröivillä alueilla on vähäinen, joten haitat kohdistuvat työmaan kokoon nähden suhteellisen pieneen määrään asuinympäristöjä.

5.5.2 Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

Kaavan vaikutukset maaperään aiheutuvat uuden eritasoliittymän rakentamisesta ja valtatie 2 parantamisesta. Erityisesti eritasoliittymän rakentaminen vaatii runsaasti maansiirto- ja maanvaihtotöitä, joiden seurauksena suunnittelualueen nykyistä maaperää korvautuu murskeella, soralla, hiekalla, mullalla ja muilla rakennusmaa-aineksilla. Suunnittelualueen kallioperä on ainakin tämänhetkisten tietojen mukaan niin syvällä, ettei eritasoliittymän rakentamisella tai tien parantamisella todennäköisesti ole suoria vaikutuksia kallioperään. Ennen tiesuunnitelma- ja rakentamisvaiheita alueella on tehtävä tarkempia pohjatutkimuksia⁶⁸.

Eritasoliittymän rakentamisen ja valtatie 2 parantamisen myötä asfaltin tai muun vettä läpäisemättömän pinnan määrä suunnittelualueella lisääntyy, joten myös alueelta valuvien hulevesien määrä tulee todennäköisesti kasvamaan. Liittymän rakentaminen vaikuttaa tavalla tai toisella myös valtatie 2 alittaviin ojiin ja niiden virtaamaan. Toisaalta liittymän ja tien parannustoimenpiteiden yhteydessä alueen kuivatus- ja hulevesijärjestelmiä tulitaisiin todennäköisesti parantamaan, joten kokonaisuutena alueen pinta- ja hulevesitilanne tulee parantumaan nykyisestä. Ainakin osa kuivatuksesta on todennäköisesti hoidettava pumppaamalla⁶⁹.

Koska suunnittelualueella esiintyy todennäköisesti happamia sulfaattimaita, saattaa alueen maaperästä vapautua eritasoliittymän rakentamisaikaisten maansiirto- ja -rakennustöiden seurauksena haitallisia määriä happamuutta. Sadeveden mukana kulkeutessaan happamuus liuottaa maaperästä ja veden kiintoaineksista ympäristölle haitallisia metalleja, jotka heikentävät vesistöjen ekologista tilaa⁷⁰. Liikennevirasto suosittelee teettämään väylähankkeiden suunnittelualueelta tarkempia pohjatutkimuksia pääsääntöisesti jo yleissuunnitelmavaiheessa, jotta sulfaattimaiden esiintyminen voidaan ottaa huomioon väylän linjausvaihtoehtoja arvioitaessa⁷¹. Tämän kaavan tapauksessa kyse on kuitenkin olemassa olevan tien ja liittymäjärjestelyn parantamisesta, joten arvioitavaksi tulevat lähinnä alueella esiintyvien happamien sulfaattimaiden määrä sekä sulfaattimaista aiheutuvat haitat ja niiden ehkäisemiseksi tehtävät toimenpiteet. Tarkemmat maaperätutkimukset ja happamien sulfaattimaiden hallintasuunnitelmat tehdään tiesuunnitelmavaiheessa, kun pohjavanvahvistusmenetelmistä ja muista rakentamiseen vaikuttavista seikoista on saatu tarkempaa tietoa.

Pohjaveteen tai sen laatuun kaavalla ei todennäköisesti ole merkittäviä vaikutuksia, koska suunnittelualue ei sijoitu pohjavesialueelle. Vaikutukset ovat kuitenkin mahdollisia rakennusaikana, kun pintamaita ja kasvillisuutta joudutaan poistamaan alueelta tai jos

⁶⁸ Bäcklund ym. 2023, 26.

⁶⁹ Bäcklund ym. 2023, 26.

⁷⁰ Ks. esim. Autiola ym. 2022, 27–31.

⁷¹ Vertainen 2016, 57–58.

rakentamisen yhteydessä maata joudutaan kaivamaan tai liittymäsillan rakenteita paa-
luttamaan pohjavedenpinnan korkeustason alapuolelle. Pohjaveden korkeustason muut-
tuminen saattaa vaikuttaa sulfidipitoisen maan hapettumiseen⁷², mikä on huomioitava
kaivutöitä ja happamien sulfaattimaiden hallintaa suunniteltaessa.

Ilmaan kaavalla ei voida katsoa olevan juurikaan vaikutusta. Eritasoliittymän ja valtatie-
n 2 parantamisen myötä liikenteen päästöt lisääntyvät pienhiukkaspäästöjä lukuun otta-
matta, mutta lisääntymistä voitaneen kuitenkin pitää vähäisenä⁷³. Myös uuden eritasoliit-
tymän rakentamisella on oma väliaikainen vaikutuksensa suunnittelualueen ja sen lähi-
alueiden ilmaan ja ilmanlaatuun, koska rakennus- ja maanrakennustyöt tuottavat väistä-
mättä jonkin verran pöly- ja ilmanlaatuhaittoja.

Kaavan vaikutusten ilmastoon voidaan katsoa olevan yksinomaan haitallisia. Uuden eri-
tasoliittymän rakentamisessa ja valtatie 2 parantamisessa tullaan käyttämään suuret
määrät betonia, terästä, asfalttia ja muita hiili-intensiivisiä rakennusmateriaaleja. Vanho-
jen siltarakenteiden purkaminen, työmaa-aikaisten kiertoteiden järjestäminen, vaativien
taylorakenteiden rakentaminen ja väylien parantaminen vaatii myös suurten ja runsaasti
energiaa kuluttavien työkonien käyttöä. Lisäksi hankkeella parannetaan yksinomaan
henkilöauto- ja muun tieliikenteen olosuhteita, minkä ei voida katsoa erityisesti edistävän
kestävien liikkumismuotojen käyttöä.

5.5.3 Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoi- suuteen ja luonnonvaroihin

Kaava ja siinä osoitetut uudet liikennejärjestelyt sijoittuvat pääasiassa olemassa oleville
liikennealueille, joten kaavan suorat vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin ja luonnon moni-
muotoisuuteen jäävät vähäisiksi. Suunnittelualueella tai sen lähiympäristössä ei ole luon-
nonsojelualueita tai muita luonnonoloita erityisen arvokkaiksi määriteltäviä alueita,
alueella ei ole tehty havaintoja uhanalaisista tai suojeltavista lajeista eikä alueella myös-
kään ole uhanalaisille tai huomionarvoisille lajeille erityisesti soveltuvia elinympäristöjä.
Tämän kaavan vireilletuloajankohtana voimassa olleen yleiskaavan mukainen Rantavai-
nion eritasoliittymä olisi sijoittunut kyseessä olevan yleiskaavan luontoselvityksessä huo-
mioidun Aholan metsäalueen kohdalle, mutta tässä kaavassa osoitettu eritasoliittymäjär-
jestely sijoittuu kokonaan metsäalueen ulkopuolelle.

Suunnittelualueella esiintyvien haitallisten vieraslajien ja alueella todennäköisesti esiin-
tyvien happamien sulfaattimaiden takia kaavalla saattaa olla vaikutuksia kasvi- ja eläin-
lajeihin ja luonnon monimuotoisuuteen suunnittelualueen ulkopuolella. Alueella tehtävät
kaivu- ja maanrakennustyöt saattavat levittää alueella esiintyviä haitallisia vieraslajeja
lähialueille, jos vieraslajien leviämistä ei riittävästi estetä. Haitallista vieraslajia sisältävää
maa-aineksen käyttö ympäristörakentamiseen edellyttää kuitenkin pääsääntöisesti ym-
päristölupaa, jossa maa-aineksen käytön edellytykset ja käsittelyn reunaehdot ratkais-
taan tarkemmin. Väylävirasto suosittelee, että haitallista vieraslajia sisältävät maa-ainek-
set sijoitetaan ensisijaisesti maatyöjien pohjakerroksiin ja sellaisille alueille, joilla lajien
leviämisriski on pieni. Lajien esiintymistä tulisi lisäksi seurata rakennustyön päättymisen
jälkeen ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin uusien vieraslajikasvustojen torjumiseksi.
Koska suunnittelualue tulee olemaan maantiealuetta, on vastuu seurannasta ja vieras-
lajien torjunnasta lupa- ja valvontavirastolla.⁷⁴

⁷² Ks. esim. Autiola ym. 2022, 26.

⁷³ Korhonen ja Lapp 2023, 23.

⁷⁴ Väylävirasto 2023, 143–145.

Happamien sulfaattimaiden kaivamisesta mahdollisesti aiheutuva pintaveden happamoituminen saattaa vaikuttaa haitallisesti erityisesti Kokemäenjoessa esiintyvän vuollejokisimpukan elinolosuhteisiin. Vuollejokisimpukka on EU:n luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteissä II a ja IV sekä luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteissä 1, 6 ja 7 mainittu uhanalainen ja tiukkaa suojelua edellyttävä eliölaji, jonka lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n nojalla hävittää tai heikentää.

Uuden eritasoliittymän rakentaminen ja valtatie 2 parantaminen kuluttavat runsaasti luonnonvaroja rakennusmateriaalien, rakennusmaa-ainesten, polttoaineiden ja muun energiankulutuksen muodossa. Lisäksi ajonopeuksien kasvaminen valtatiellä 2 lisäänee hieman valtatiellä kulkevien ajoneuvojen polttoaineenkulutusta⁷⁵. Paikallisesti kaavalla ei ole juurikaan vaikutuksia luonnonvaroihin. Suunnittelualue ei sijoitu pohjavesialueella, joten kaavalla ei todennäköisesti ole vaikutusta pohjavesivaroihin.

5.5.4 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

Kaavalla voidaan katsoa olevan huomattavia vaikutuksia Ulvilan keskustan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, etenkin jos kaavan ja aluevaraus suunnitelman tavoitetilannetta verrataan tilanteeseen, jossa tämän kaavan vireilletuloajankohtana voimassa olleessa yleiskaavassa osoitettu Rantavainion eritasoliittymä toteutettaisiin. Rantavainion eritasoliittymän poistuessa Ulvilan keskustan yhdyskunta- ja aluerakennetta saadaan tehostettua ja liikennejärjestelmää selkeytettyä. Rantavainion eritasoliittymän poistuminen avaa Keskusta–Sahamäki–Valtavainio–Rantavainio-alueelta karkeasti arvioituna vähintäänkin 10 hehtaarin vaihtoehtoisen maankäyttöpotentiaalin, joka liittymän toteutuessa tulisi käytetyksi yksinomaan liikennealueena ja liittymän lievealueena. Koska kaavalla ei merkittävästi laajenneta nykyistä Friitalan liittymäjärjestelyjen aluetta, ei kaava juurikaan heikennä liittymää ympäröivän alueen maankäyttömahdollisuuksia.

Kaavan yhdyskuntataloudelliset vaikutukset ovat kahtalaiset. Yhtäältä Rantavainion eritasoliittymän toteuttamatta jättämisellä voidaan katsoa olevan suotuisa yhdyskuntataloudellinen vaikutus verrattuna tilanteeseen, jossa liittymä toteutettaisiin. Toisaalta aluevaraus suunnitelman yhteydessä tehdyn hankearviointin mukaan Friitalan eritasoliittymän hyöty-kustannussuhde (HK-suhde) on 0,42 eli hanke ei itsessään ole yhdyskuntataloudellisesti kannattava⁷⁶. Aluevaraus suunnitelman mukaisen eritasoliittymän rakentamisen kustannusarvio on lokakuun 2021 hintatasossa arvioituna noin 68,4 miljoonaa euroa, josta 51,1 miljoonaa on eritasoliittymän rakentamiseen ja 17,3 miljoonaa valtatie 2 nelikaistaistamiseen liittyviä kustannuksia. Kustannusarvioon ei ole laskettu mukaan lunastus- tai korvauskustannuksia tai johtojen ja laitteiden siirtokustannuksia. Hankearviointin yhteydessä tehdyn herkkyystarkastelun mukaan kuitenkin jo 20 % ennustettua suurempi liikennemäärien kasvu riittäisi tekemään hankkeesta kannattavan (HK-suhde 1,11). Kävelyn ja pyöräilyn kustannuksilla tai kustannussäästöillä ei ole merkittävää vaikutusta hankkeen kannattavuuteen.⁷⁷

Kaavan merkittävimmät yhdyskuntataloudelliset hyödyt syntyvät tienkäyttäjien ajansäästöstä ja liikenneonnettomuusriskin pienenemisestä. Tienkäyttäjien ajansäästö syntyy valtatie 2 nopeusrajoituksen nousemisesta sekä tien nelikaistaistamisesta ja tasoliittymien

⁷⁵ Vrt. Korhonen ja Lapp 2023, 26.

⁷⁶ Hyöty-kustannussuhde on hankkeen kannattavuuden perusluku, joka saa arvon 1 silloin, kun hankkeen yhdyskuntataloudelliset hyödyt ovat yhtä suuret kuin investointikustannukset. Hanke on siis yhdyskuntataloudellisesti kannattava, jos sen HK-suhde on suurempi kuin 1. (Väylävirasto 2020, 85.)

⁷⁷ Bäcklund ym. 2023, 25; Korhonen ja Lapp 2023, 29–30.

poistamisesta syntyvästä liikenteen sujuvuuden paranemisesta.⁷⁸ Liikenneonnettomuusriski pienenee puolestaan ensisijaisesti valtatie 2 tasoliittymien poistamisen ja keskikaitteen rakentamisen seurauksena.⁷⁹

Kaavan merkittävin liikenteellinen vaikutus on valtatie 2 suuntaisen raskaan ja kevyen moottoriajoneuvoliikenteen ja sivusuuntaisen kevyen moottoriajoneuvoliikenteen sujuvoituminen ja matka-aikojen lyheneminen. Aluevaraussuunnitelman yhteydessä tehdyssä hankearvioinnissa kaavan ja aluevaraussuunnitelman mukaisen tavoitetilanteen toteutumisen vaikuttavuus todettiin suurimmaksi nimenomaan raskaan moottoriajoneuvoliikenteen pääsuunnan matka-aikoihin.⁸⁰ Vuoden 2045 ennusteliikennemäärillä arvioituna kaavan ja aluevaraussuunnitelman mukainen tavoitetilanne parantaa valtatie 2 huipputunnin palvelutasoa Siltatien kaakkoispuolisella osuudella nykyiseltä tasolta E (huono) tasolle A (erittäin hyvä). Siltatien luoteispuolisella osuudella palvelutaso heikenee nykyiseltä tasolta A (erittäin hyvä) tasolle B (hyvä), mutta tämä johtuu yleisestä liikennemäärien kasvamisesta, joka tulee tapahtumaan ilman uusia liikennejärjestelyjäkin. Kevyiden moottoriajoneuvojen matka-ajat valtatiellä 2 Haistilantien liittymän ja valtatie 11 liittymän välisellä osuudella lyhenevät keskimäärin noin 30 sekuntia ja raskaiden moottoriajoneuvojen matka-ajat noin 15 sekuntia. Paikallisen sivusuuntaisen moottoriajoneuvoliikenteen matka-ajat lyhenevät kaikilla reiteillä lukuun ottamatta Lattomerentieltä ja Peltotieltä valtateiden 2 ja 11 liittymään johtavaa reittiä. Myös luoteesta Friitalan eritasoliittymän kautta lounaaseen suuntautuvan liikenteen matka-ajat kasvavat hieman liittymämuutosten seurauksena.⁸¹

Kaava vaikuttaa myönteisesti myös suurten erikoiskuljetusten sujuvuuteen valtatiellä 2. Tavoitetilanteessa valtatiellä 2 kulkevat erikoiskuljetukset voivat ohittaa eritasoliittymän nousematta rampeille tai kiertämättä eritasoliittymää ympäröivän tieverkon kautta.⁸²

Aluevaraussuunnitelman yhteydessä tehdyn toimivuustarkastelun perusteella liikenne kaavan mukaisessa pisaraeritasoliittymässä on vuoden 2050 ennusteliikennemäärillä laskettuna joko erittäin sujuvaa tai sujuvaa. Pisaraliittymien aamu- ja iltahuipputuntien aikaiset jonopituudet vaihtelevat alle 17 metristä yli 100 metriin. Voimakkainta jonoutuminen on Siltatiellä lounaisesta pisaraliittymästä lounaaseen päin, jossa jonot ulottuvat sekä aamu- että iltahuipputuntien aikana pisimmillään lähes Yrjönympyrään asti. Jonoutumisesta huolimatta liittymän palvelutaso pysyy kuitenkin jatkuvasti vähintäänkin tasolla B (erittäin hyvä), eikä jonoutuminen vaikuta haitallisesti Yrjönympyrän toimivuuteen. Huipputuntien ulkopuolella liikennemäärät ovat huomattavasti huipputunteja vähäisemmät, ja palvelutasot liittymän kaikissa osissa pysyvät suurimman osan ajasta tasolla A (erittäin hyvä).⁸³

Uuden eritasoliittymän rakentaminen vaikuttaa sekä valtatie 2 suuntaisen että sivusuuntaisen liikenteen sujuvuuteen haitallisesti. Vaikutukset ovat kuitenkin väliaikaisia.

Kaavan vaikutukset kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen ovat vähäiset. Tavoitetilanteessa Siltatien sillan kannen päällä oleva jalkakäytävä poistuu, mikä heikentää vähäisesti kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita. Toisaalta jalkakäytävän poistamisen voidaan katsoa parantavan hieman kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta. Tavoitetilanne ei vaikuta paikallisjoukkoliikenteen pysäkkien sijainteihin, joten kaavalla ei ole juurikaan vaikutusta paikallisjoukkoliikenteen käytettävyyteen. Valtatiellä 2 sijaitsevien kaukoli-

⁷⁸ Korhonen ja Lapp 2023, 29, 33.

⁷⁹ Bäcklund ym. 2023, 24.

⁸⁰ Korhonen ja Lapp 2023, 25–26.

⁸¹ Korhonen ja Lapp 2023, 13–19.

⁸² Bäcklund ym. 2023, 24.

⁸³ Rintala ja Kuusitie 2022, 11–17.

kenteen pysäkkien sijainnit sen sijaan muuttuvat siten, että pysäkit sijaitsevat tavoitetilanteessa liittymän ramppien yhteydessä. Sijaintimuutoksen voidaan katsoa parantavan hieman kaukoliikenteen käytettävyyttä.

Kaava parantaa hieman liikenneturvallisuutta valtatiellä 2 ja sitä ympäröivässä liikenneverkossa. Hankearvioinnin mukaan henkilövahinkoihin johtaneiden liikenneonnettomuuksien määrä on vuoden 2045 liikennemäärillä tarkasteltuna tavoitetilanteessa noin 17 % pienempi kuin mitä se olisi, jos eritasoliittymää ja valtatie 2 nelikaistaistamista ei toteutettaisi. Kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä olisi puolestaan noin 18 % pienempi. Lisäksi, kuten edellä todettiin, voidaan Siltatie sillan kannella kulkevien jalkakäytävien poistamisen katsoa parantavan jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta vähäisesti.

Energiatalouteen kaava vaikuttaa lähinnä uuden eritasoliittymän rakentamisen ja keskimääräisten ajonopeuksien kasvamisen aiheuttaman polttoaineen kulutuksen lisääntymisen kautta. Vaikutuksia voitaneen kuitenkin pitää vähäisinä.

5.5.5 Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Kaavan vaikutukset suunnittelualueen ja lähialueiden kaupunkikuvaan ja maisemaan ovat huomattavat. Uuden eritasoliittymän toteuttamisen seurauksena valtatie 2 lounaispuolella Siltatie molemmiin puoliin sijaitseva vanha pienipiirteinen asutus ja asutuksen lomassa sijaitsevat puustoiset alueet tulevat korvautumaan lähes kokonaan uusilla liittymärakenteilla ja liittymän lievealueilla. Pysäköintialueen ja uusien ramppien rakentamisen myötä liittymäalue ja sen lievealueet tulevat laajenemaan karkeasti arvioituna yhteensä noin 3 hehtaaria nykyisten liittymäjärjestelyjen viemään pinta-alaan verrattuna. Siltatie sillalta luoteeseen suuntautuvan rampin purkamisen ja uusien ramppien rakentamisen seurauksena ajoväylän kokonaispituus suunnittelualueella lisääntyy noin 1 700 metrillä. Uusien ramppien ja valtatie 2 väliin jääviä lievealueita muodostuu yhteensä noin 2 hehtaaria.

Uuden eritasoliittymän ja siihen liittyvien ramppien rakentaminen muuttaa myös alueen korkeussuhteita. Siltatie sillan kannen korkeusasema nousee nykytilanteeseen verrattuna noin 2 metriä, ja valtatie 2 korkeusasema sillan alapuolella laskee noin 30 senttimetriä. Ramppien rakentamiseksi maanpintaa ramppien kohdalla joudutaan myös huomattavasti nostamaan ja maata ramppien sivuilla luiskaamaan. Ramppien sillan puoleisissa päissä maataytöt ja penkereet nousevat korkeimmillaan noin 7 metrin korkeuteen nykyisestä maanpinnasta.

Kaavan myötä muodostuva uusi ympäristö on tyypillistä nykyaikaista valtatie- ja liittymäympäristöä, jota leimaavat betoniset siltarakenteet, sillan teräksiset kaiderakenteet, tien varsien valaisin- ja opastuslaitteet, lievealueiden luiskatut maavallit ja maavallien istutettu ja hoidettu tieympäristökasvillisuus. Jatkossa valtatie 2 ja Siltatie liittymäkohta näyttääkin aidolta valtatie eritasoliittymältä ja hahmotuu maisemassa nykyistä liikennejärjestelyä paremmin Ulvilan keskustaaajaman sisääntuloliittymäksi sekä Ulvilaan ja sieltä pois suuntautuvan pitkämatkaisen moottoriajoneuvoliikenteen pääasialliseksi solmukohtaksi. Tienkäyttäjän näkökulmasta liikennejärjestelmän hahmotettavuus ja suunnitettavuus paranevat huomattavasti. Maisemaltaan liittymän ympäristö pysyy todennäköisesti varsin avoimena ja maavalleille istutettu kasvillisuus melko matalana, minkä voidaan niin ikään katsoa kuuluvan nykyaikaisen valtatie- ja liittymäympäristön luonteeseen ja vaikuttavan ympäristön hahmotettavuuteen liikenteen tärkeänä solmukohtana.

Alueen maisemaan vaikuttavat myös uuden eritasoliittymän ja valtatie 2 parantamisen vaatimat uudet meluesteet, joita muodostuu suunnittelualueelle yhteensä noin 850 metriä. Aluevaraus suunnitelman mukaan esteet toteutetaan meluaitoina tai -kaiteina, ja niiden korkeus vaihtelee 1,6 metristä 4 metriin. Tien vieressä sijaitseva 1,6 metrin korkuinen melueste peittää näkymän tietä pitkin kulkevasta henkilöautosta ympäröivään maisemaan, joten meluesteet tulevat rajaamaan maisemia etenkin valtatie 2 käyttäjiltä. Vaikutusta voitaneen kuitenkin pitää vähäisenä, koska melueste-osuudet ovat koko valtatie 2 pituuteen nähden lyhyitä ja koska esteiden takana avautuvat maisemat suuntautuvat lähinnä Friitalan taajama-alueille, joilla ei voida katsoa olevan erityistä maisemallista arvoa.

Meluesteet erottuvat maisemassa myös katseen suuntautuessa ympäröiviltä alueilta valtatielle 2. Esteet ovat kuitenkin niin matalia, että niiden suorien maisemavaikutusten voitaneen katsoa rajoittuvan lähinnä esteitä välittömästi ympäröiville alueille. Itse esteiden sopivuuteen maisemaan voidaan vaikuttaa esteiden toteuttamistavalla: esteet voidaan joko pyrkiä sulauttamaan ympäristöihinsä tai toteuttaa tietoisesti korostettuina maamerkeinä tai ympäristöaideteoksina⁸⁴.

Kaavan toteuttamiseksi suunnittelualueelta joudutaan purkamaan kaikkiaan 15 rakennusta, joihin kuuluvat kaikki Koivulan (ent. Tervelä), Nummi II:n, Nummi III:n, Hakalan, Santasen ja Salmen pihapiireihin kuuluvat rakennukset, Sataedun Ulvilan toimipisteen vuonna 2010 valmistunut talousrakennus ja suunnittelualueella sijaitseva telemasto laitesuojineen. Lisäksi jatkosuunnitteluvaiheessa joudutaan tarkastelemaan tarkemmin suunnittelualueelle osittain jäävän, vuonna 1996 valmistuneen Sataedun opetusrakennuksen purkamistarvetta. Purettavista rakennuksista Santasen, Salmen, Hakalan ja Nummi II:n pihapiirit on määritelty alueen rakennusinventoinnissa arvoluokkaan C kuuluviksi eli ne voidaan jättää suojelun ulkopuolelle⁸⁵. Koivulan (ent. Tervelä) pihapiiri ja Nummi III:n päärakennus on sen sijaan määritelty arvoluokkaan B kuuluviksi eli lievemmin suojeltaviksi kohteiksi. Vaikka kohteiden säilyminen olisikin inventointiraportin mukaan suotavaa, mainitaan kohteiden arvon muodostuvan enemmänkin niiden yhdessä Nummi II:n pihapiirin kanssa muodostamasta kokonaisuudesta kuin kokonaisuuden yksittäisistä osista.⁸⁶ Arvokkaaksi määriteltyä kulttuuriperintöä tulee siis kaavan myötä häviämään, mutta menetyksen ei voitane katsoa olevan niin merkittävä, että se estäisi kaavan toteuttamista.

Kaavan toteuttamisen myötä joudutaan purkamaan kaksi tietä: Sataedun Ulvilan toimipisteen piha-alueelta Koivulan (ent. Tervelä), Nummi II:n ja Nummi III:n pihapiireihin kulkeva Terveläntie sekä Salmin, Santasen ja Hakalan pihapiireihin Etupalokujalta kulkeva Etupalokujan jatke. Lisäksi valtatie 2 ja Yhdystien väliset tasoliittymät joudutaan katkaista ja valtatie 2 puoleiset Yhdystien päät purkamaan. Terveläntie ja Etupalokujan jatke katoavat liittymän rakentamisen myötä maisemasta kokonaan, mutta jäljelle jäävä Yhdystien osa jää palvelemaan liikennettä alemman tieverkon osana. Liikenteellisen yhteyden lisäksi Yhdystien maisemallinen yhteys valtatiehen 2 katkeaa.

5.5.6 Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen kaava vaikuttaa lähinnä uuden eritasoliittymän rakentamishankkeen ja eritasoliittymän rakentamista seuraavan liikenteellisten olosuhteiden paranemisen kautta. Liittymän rakentaminen työllistää rakennus- ja

⁸⁴ Vrt. Korhonen ja Lapp 2023, 24.

⁸⁵ Joukio 2021, 27, 32, 37, 44.

⁸⁶ Joukio 2021, 48, 52.

maanrakennusalan yrityksiä, millä on merkittävä, joskin melko lyhytaikainen vaikutuksensa elinkeinotoimintaan rakennus- ja maanrakennusalalla. Eritasoliittymän rakentamista seuraavan liikenteen sujuvuuden paranemisen ja ajonopeuksien kasvamisen valtiolla 2 voidaan puolestaan katsoa vaikuttavan suotuisasti sellaisiin elinkeinoin, jotka hyödyntävät toiminnassaan joko välittömästi tai välillisesti valtatieä 2 käyttävää liikennettä.

Kaavalla saattaa olla suotuisa vaikutus myös Ulvilan keskustan yritysten toimintaolosuhteisiin. Uuden eritasoliittymän aikaansaama liikenneverkon hahmotettavuuden ja suunnitettavuuden paraneminen saattaa aiheuttaa sen, että Ulvilan keskustan palveluihin etsiydytään jatkossa enemmän myös valtatieltä 2. Liittymätyömaa saattaa puolestaan lisätä Ulvilan keskustan palveluiden asiakasmäärää, mikäli työmaan työntekijät hyödyntävät keskustan palveluita työmaa-aikana. Toisaalta työmaa-aikaiset liikennejärjestelyt ja niiden mahdollisesti aikaansaama keskustan palveluiden saavutettavuuden heikkeneminen saattaa myös haitata keskustan yritysten toimintaolosuhteita.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Kaavan laatimisen tausta-aineistona toimii vuonna 2023 valmistunut valtatie 2 parantamisen ja Friitalan eritasoliittymän aluevaraussuunnitelma⁸⁷, joka toimii samalla myös kaavan toteuttamista ohjaavana ja havainnollistavana suunnitelmana.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Kaavan toteuttaminen edellyttää liittymän tarkempaa tie- ja rakentamissuunnitelmata-soista suunnittelua. Tämä kaava ja aluevaraussuunnitelma toimivat myöhemmin laadittavan tiesuunnitelman pohjana. Suunnittelualueelta on lisäksi tehtävä tie- ja rakentamissuunnitelmavaiheiden edellyttämät tarkemmat tutkimukset ja selvitykset. Tähän mennessä koottujen lähtötietojen ja selvitysten riittävyys ja ajantasaisuus sekä selvitysten täydennystarpeet kartoitetaan tarkemmin tiesuunnitelmavaiheen lähtötietokatselmuksessa⁸⁸.

Lisäksi liittymän rakentaminen edellyttää kaavassa rautatie- ja yleisen tien alueiksi osoitettujen alueiden sekä niillä sijaitsevien rakennusten, rakenteiden ja istutusten saattamista valtion omistukseen. Alueilla sijaitsevat rakennukset ja rakenteet on myös purettava ja puut ja muu kasvillisuus poistettava.

Sekä tie- ja rakentamissuunnitelman ja selvitysten laatimiselle että eritasoliittymän rakentamiselle on saatava rahoitus. Rahoituksen saaminen edellyttää hankkeen sisällyttämistä valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan eli Liikenne 12 -suunnitelmaan⁸⁹ ja Väyläviraston investointiohjelmaan⁹⁰, minkä lisäksi vaaditaan myös eduskunnan päätös hankkeen toteuttamisesta. Koska eritasoliittymä on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa, voitaisiin sen tarkempi suunnittelu aloittaa heti rahoituksen varmistuttua riippumatta tämän asemakaavan voimaantulosta.

⁸⁷ Bäcklund ym. 2023.

⁸⁸ Väylävirasto 2022, 21–24.

⁸⁹ Ks. Valtioneuvosto 2026.

⁹⁰ Ks. Väylävirasto 2026b.

Liite 1: Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenvedo

Kunta	Ulvila	Täyttämispvm	10.7.2026
Kaavan nimi	Keskustan, Suurpään, Nahkurin, Nummelan ja Sahamäen asemakaava ja Suurpään, Nummelan ja Sahamäen asemakaavan muutos (Friitalan eritasoliittymä)		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä	V - kunnanvaltuusto	Vireilletulosta ilm. pvm	29.1.2026
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	95/10.02.03/2025
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	11,4763	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	10,6270
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,8493

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	11,4763	100,00	0	0,00	10,6503	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	11,2969	98,4			10,4806	
E yhteensä	0,1794	1,6			0,1697	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

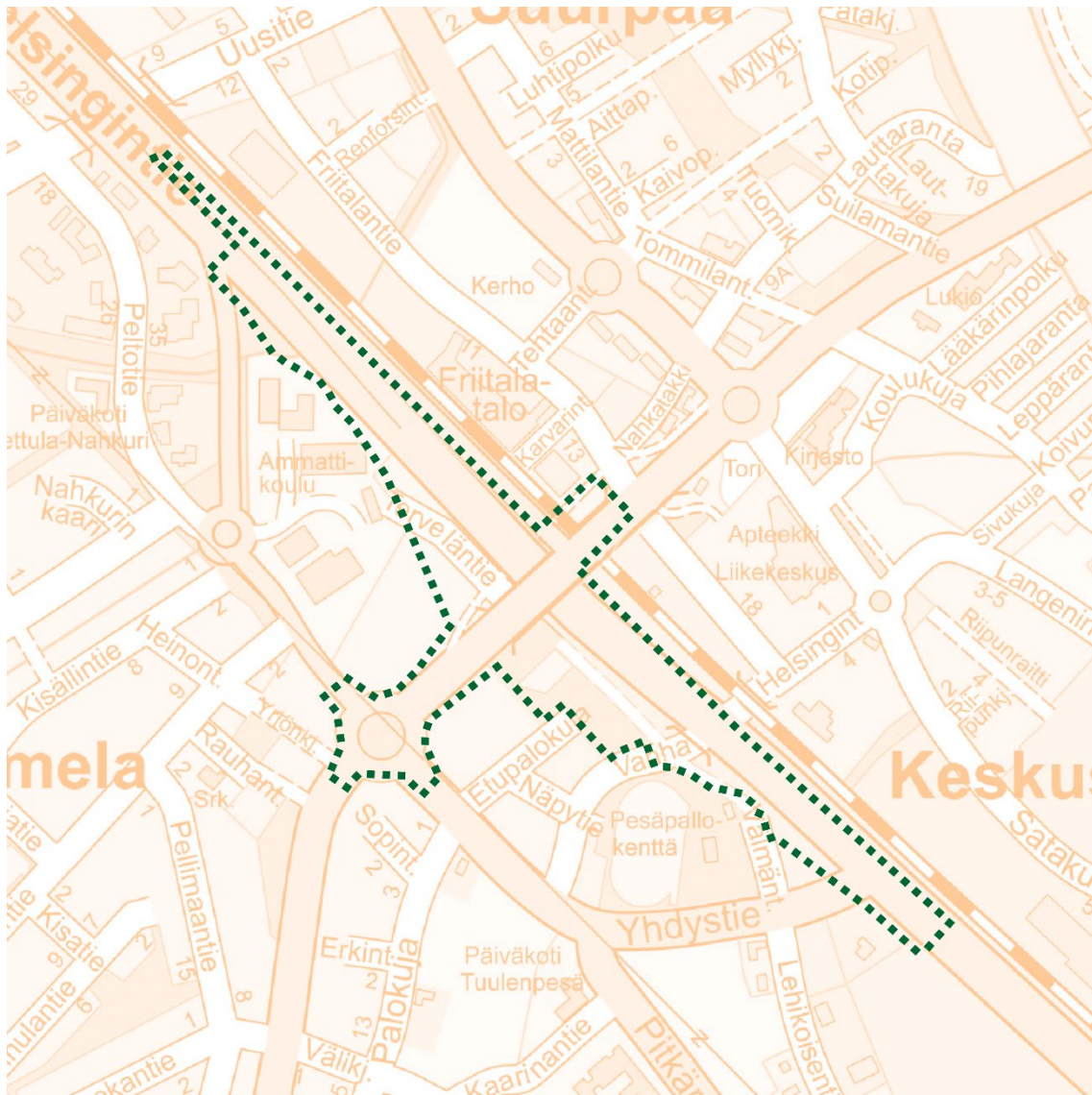
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	11,4763	100,00	0	0,00	10,6503	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	11,2969	98,4			10,4806	
LT	11,1987	99,1			10,7543	
Kev.liik.kadut (jk/pp)	0,0000	0,0			-0,0037	
Kadut	0,0000	0,0			-0,1540	
LYS	0,0000	0,0			-0,1780	
LR	0,0982	0,9			0,0620	
E yhteensä	0,1794	1,6			0,1697	
EV	0,1794	100,0			0,1697	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Keskustan, Suurpään, Nahkurin, Nummelan ja Sahamäen asemakaava ja Suurpään, Nummelan ja Sahamäen asemakaavan muutos (Friitalan eritasoliittymä)

Koskee katu-, tie-, rautatie- ja virkistyspalveluiden alueita sekä asemakaavoittamattomia tie-, rautatie-, pientalo- ja metsäalueita

Diaarinumero 95/10.02.03/2025

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Tässä alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaisessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) kerrotaan vireillä olevan kaavahankkeen perustiedot sekä se, ketkä ovat hankkeen osallisia, miten hankkeeseen liittyvä osallistaminen ja vuorovaikutus järjestetään ja miten ja minkä seikkojen osalta kaavan vaikutuksia arvioidaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa saatetaan muuttaa tai tarkentaa kaavoitustyön edetessä.

2 Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Ulvilan kaupungin keskustaajaman suuralueen Friitalan (101.) tilastoalueen Keskustan (1.), Suurpään (2.), Nahkurin (6.), Nummelan (7.) ja Sahamäen (8.) kaupunginosissa noin 400 metriä linnuntietä keskustasta lounaaseen Tampere–Poriradan, Automaatio Areenan, Sahamäen liikekeskuksen, Nummelan pientaloalueen ja Sataedun Ulvilan toimipisteen rajaamalla alueella. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 11,5 hehtaaria. Suunnittelualueen tarkempi rajausta on osoitettu osallistumis- ja arviointisuunnitelman kannessa olevassa kartassa. Rajausta saatetaan muuttaa tai tarkentaa kaavoitustyön edetessä.

Asemakaava koskee seuraavia kiinteistöjä tai seuraavien kiinteistöjen osia (numerojärjestyksessä kiinteistötunnuksen mukaan):

886-401-12-2 Lisäalue (V)	886-401-5-277 Lintula (K)
886-401-1-46 Santanen	886-401-5-29 Jokela (V)
886-401-1-50 Salmi	886-401-5-329 Autere (K)
886-401-1-511 Ojaketola (K)	886-401-5-330 Amis
886-401-3-363 Lisäalue (V)	886-401-5-334 Halminen (K)
886-401-3-69 Lepola	886-401-97-5 Kuntakeskus (K)
886-401-3-875 Virola (K)	886-408-1-101 Lisäalue (V)
886-401-5-135 Toivola (V)	886-408-1-172 Huoltamo I
886-401-5-137 Nummi	886-408-1-93 Hietamaa (K)
886-401-5-139 Huhtala (K)	886-408-2-0 Kunnari (K)
886-401-5-141 Hakala (K)	886-8-9904-1 Pirtinkenttä (K)
886-401-5-145 Piikkilä	886-871-2-1 Ulvilan rata 1 (V)
886-401-5-184 Koivula	886-895-0-2 Valtatie Hel... (V)
886-401-5-185 Tervelä (K)	886-895-0-2443 Friitala-E-Fr... (V)
886-401-5-226 Lintulanpuisto	886-895-0-2444 Friitala-Fr... (V)
886-401-5-252 Träskinpuisto (K)	886-895-1-2877 Friitalan-Lat... (V)

Kirjaimella K merkityt kiinteistöt ovat Ulvilan kaupungin ja kirjaimella V merkityt valtion omistuksessa. Muut kiinteistöt ovat yksityisomistuksessa.

3 Suunnittelun tavoitteet

Asemakaava ja asemakaavan muutos laaditaan vuonna 2023 valmistuneen valtatie 2 parantamisen aluevaraussuunnitelman pohjalta. Kaavahankkeen tavoitteena on mahdollistaa aluevaraussuunnitelmassa esitetyn uuden Friitalan eritasoliittymän toteuttaminen osoittamalla liittymän vaatimat tie- ja muut alueet. Tarkoituksena on ratkaista Ulvilan keskustan kohdan liittyminen valtatielle 2 ainoastaan Friitalan uuden eritasoliittymän kautta. Samalla luovutetaan voimassa olevassa maakuntakaavassa ja yleiskaavassa esitetyn Rantavainion eritasoliittymän toteuttamisesta. Kyseinen liittymävaraus on poistumassa sekä maakuntakaavoista että yleiskaavasta.

4 Suunnittelutilanne

Maakuntakaavat

Väylä-, johto- ja kehittämisperiaatemarkintöjensä osalta voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa (lainvoimainen 13.3.2013) suunnittelualueella sijaitseva valtatie 2 osa on osoitettu pääosin kaksiajorataiseksi parannettavaksi päätieksi. Siltatien sillan luoteispuolella sijaitseva jo nykyisinkin kaksiajoraitainen valtatie 2 osuus on osoitettu kaksiajorataiseksi päätieksi. Valtatie 2 koillispuolinen Siltatien osa on puolestaan osoitettu tärkeäksi yhdystieksi/kokoojakaduksi. Valtatie 2 ja Siltatien risteyskohtaan on merkitty eritasoliittymä. Suunnittelualueella sijaitseva Tampere–Pori-radon osa on maakuntakaavan mukaista päärataa. Lisäksi pohjois–eteläsuunnassa alueen läpi likimain nykyisten Lehtikosientien, Välmäntien ja Satakunnantien linjauksia mukaillen on merkitty kulkemaan arvokas historiallinen tie. Kehittämisperiaatemarkintöjen suhteen suunnittelualue sijoittuu kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeelle 1 ja matkailun kehittämisvyöhykkeelle 2.

Aluevaraus-, kohde- ja kulttuuriympäristömerkintöjen osalta Satakunnan maakuntakaavan korvanneessa ja kaavaa muilta osin täydentäneessä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (lainvoimainen 1.7.2019) suunnittelualue on osoitettu pääosin keskustatoimintojen alueeksi. Aivan alueen luoteisosa on vaihemaakuntakaavan 2 mukaista työpaikka-alueita. Yhdystien lounaispuoliset osat on kaavassa osoitettu taajamatoimintojen alueeksi.

Satakuntaliitto käynnisti vuoden 2021 lopussa uuden kokonaismaakuntakaavan laatimisen. 4.11.–5.12.2024 nähtävillä olleen kaavaluonnoksen perusteella maakuntakaavan päivitys ei kuitenkaan tule merkittävästi muuttamaan suunnittelualueen tai sen välittömän lähiympäristön maakuntakaavallista tilannetta. Muutoksia voimassa olevaan tilanteeseen ovat lähinnä suojavyöhykemerkinnän lisääminen Satamaidon tuotantolaitokselle sekä kolmen valtatie 2 koillispuolella sijaitsevan maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristökohteen (Friitalan Nahka Oy:n tuotantolaitokset, Ala-Rantala ja Friitalan pysäkin vanhat rakennukset) merkinnän ja suunnittelualueen kaakkoispuolella sijaitsevan uuden eritasoliittymävarauksen poistaminen.

Yleiskaavat

Tämän asemakaavan vireilletuloajankohtana voimassa olleessa keskustaajaman yleiskaavassa (lainvoimainen 21.6.2007) suunnittelualueella sijaitseva valtatie 2 osa on osoitettu kaksiajorataiseksi päätieksi ja Tampere–Pori-radon osa pääradaksi ja Siltatie sekä valtatie 2 suunnittelualueen kaakkoisosassa alittava Vanha Helsingintie yhdystieksi/kokoojakaduksi. Siltatien ja Yhdystien kummallekin puolelle on merkitty kevyen liikenteen reitit Yhdystietä valtatiehen 2 yhdistävien liittymäosuuksia lukuun ottamatta. Siltatien Yrjönympyrän ja valtatie 2 välisen osuuden ali sekä Vanhalle Helsingintielle valtatie 2 ali on merkitty alikulut. Lisäksi Siltatien kohdalle valtatie 2 yli on merkitty keskustan yhdistymistarve.

Suunnittelualueella sijaitsevaa valtatie 2 osaa ympäröivät alueet on kaavassa osoitettu pääosin keskustatoimintojen alueiksi. Välittömästi valtatie 2 lounaispuolella ja Siltatien luoteispuolella sijaitseva alue sekä entisen rautatieaseman alue on merkitty lisäksi /s-indeksillä eli osoitettu alueiksi, joilla ympäristö säilytetään. Vanhan rautatieaseman alueen kaakkoisosaan on merkitty rautatieasema.

Vanhan keskustaajaman yleiskaavan korvanneessa keskustaajaman yleiskaavassa 2045 (lainvoimainen 12.3.2026) suunnittelualueella sijaitseva valtatie 2 osa on osoitettu

merkittävästi parannettavaksi valtatieksi, Tampere–Pori-radon osa pääradaksi ja Silta-tie–Lattomerentie kokonaisuudessaan yhdystieksi tai pääkaduksi, jonka rinnalla kulkee pyöräilyreitti. Valtatien 2 ja Siltatien risteyskohtaan on merkitty uusi eritasoliittymä, ja Yhdystietä valtatiehen 2 yhdistävät liittymäosuudet on tiemerkinä poistettu. Vanha Helsingintie on osoitettu kokoojakaduksi, jota reunustaa ulkoilureitti ja joka alittaa valtatiehen 2 alikululla. Vanhan Helsingintien ja Yhdystien risteyskohtaan on merkitty uusi kiertoliittymä. Yhdystien Yrjönympyrän kaakkoispuolinen osa on osoitettu Siltatien tapaan yhdystieksi/pääkaduksi, jonka rinnalla kulkee pyöräilyreitti ja Yrjönympyrän luoteispuolinen osa kokoojakaduksi, jonka rinnalla kulkee niin ikään pyöräilyreitti.

Suunnittelualueella sijaitsevat Koivula (ent. Tervelä) sekä Nummi II ja III on merkitty kaavassa rakennuksiksi tai rakennusryhmiksi, joiden suojelun tarve tulee selvittää asemakaavoituksen yhteydessä. Lisäksi pohjois–eteläsuunnassa alueen läpi likimain nykyisten Lehtikisäntien, Völmäntien ja Satakunnantien linjauksia mukaillen on merkitty kulkemaan maakunnallisesti merkittävä historiallinen tielinja. S-Market Ulvilan koillispuolelle on yleiskaavassa merkitty mahdollisesti pilaantunut maa-alue, jolla on selvitystarve.

Valtatietä 2 välittömästi ympäröivät alueet on osoitettu keskustatoimintojen alueiksi, julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi tai työpaikka-alueiksi. Yhdystien lounaispuoliset alueet on osoitettu kerrostalovaltaisiksi asuinalueiksi tai pientalovaltaisiksi asuinalueiksi.

Asemakaavat

Suunnittelualueesta suurin osa on asemakaavoittamatonta. Alue on kuitenkin reunoiltaan osittain päällekkäinen neljän asemakaavan kanssa: Keskusta–Suurpään rakennuskaavan muutoksen (vahvistettu 29.6.1970), Nummelan rakennuskaavan (vahvistettu 26.9.1972), Nummelan rakennuskaavan muutoksen (vahvistettu 18.5.1987) ja Keskustan ja Sahamäen asemakaavan (lainvoimainen 26.3.2004). Suunnittelualueen sisälle jäävät jo asemakaavoitetut alueet ovat pääasiassa tiealueita, rautatiealueita tai katualueita. Lisäksi suunnittelualueen sisälle jää pieni osa Automaatio Areenan ympärille osoitetusta urheilu- ja virkistyspalvelujen alueesta ja osa Lattomerentien varrella sijaitsevasta suojaviheralueesta.

5 Tehdyt selvitykset ja aiemmat suunnitelmat

Suunnittelualueelta aiemmin tehtyjä selvityksiä ja suunnitelmia ovat:

- Bäcklund, Timo, Antti Kärki, Juha Hjulgren, Juha Virola, Petteri Hulkko, Riina Väyrynen. 2023. *Valtatien 2 parantaminen Ulvilan keskustan kohdalla. Ulvila. Aluevaraussuunnitelma*. Varsinais-Suomen ELY-keskus.
- Turkulainen, Soile. 2022. *Valtatien 2 parantaminen Friitalan eritasoliittymän kohdalla Ulvilassa. Luontoselvitys*. AFRY Finland Oy.
- Joukio, Olli. 2021. *Ulvilan Friitalan Valtatie 2:n eritasoliittymän ympäristön rakennusinventointi*. Satakunnan Museo.

Suunnittelualuetta koskevia muita selvityksiä ja suunnitelmia ovat muun muassa:

- Väylävirasto ja Varsinais-Suomen ELY-keskus 2024. *Valtatien parantaminen Ulvilan keskustan kohdalla, Ulvila. Hankekortti*. Väylävirasto.
- Assmuth, Eero ja Elina Teuho-Ojanen. 2024. *Hulevesiselvitys ja tulvaherkät alueet. Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045*. Sitowise Oy.
- Vihanti, Kaisuliina, Janne Fagerblom, Matti Romppanen, Arttu Rissanen, Venla Salomaa ja Janne tuominen. 2024. *Ulvilan kaupunki. Keskustaajaman yleiskaava 2045. Liikenneselvitys*. Sitowise Oy.

- Ahlman, Santtu ja Johanna Vesamäki. 2023. *Uvilan keskustaajaman yleiskaava-alueen luontoselvitys 2023*. Ahlman Group Oy.
- Nurmi, Leena ja Emma Lottanen. 2024. *Uvilan kaupunki. Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045. Maaperä- ja rakennettavuuskartoitus*. Sitowise Oy.
- Lohman, Elise. 2024. *Uvilan keskustaajaman yleiskaava 2045. Maisema- ja virkistysverkostaselvitys*. Sitowise Oy.
- Lohman, Elise ja Kimmo Koski. 2024. *Uvilan keskustaajaman yleiskaava 2045. Matkailuselvitys*. Sitowise Oy.
- Hiekka, Kirsi-Maarit. 2024. *Uvilan keskustaajaman yleiskaavan 2045 meluselvitys*. Sitowise Oy.
- Manninen, Maija. 2024. *Pilaantuneiden maa-alueiden ja kaatopaikkojen selvitys. Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045*. Sitowise Oy.
- Vähäkuopus, Vesa. 2024. *Uvilan keskustaajaman yleiskaava 2045. Liikennetä- rinäselvitys*. Sitowise Oy.
- Halonen, Minna, Ivelina Mechkarova ja Iina Hokkanen. 2024. *Uvilan keskustaajama. Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi*. Sitowise Oy.
- Ekman, Eeva-Maija. 2024. *Uvilan keskustaajaman osayleiskaava 2045. Yhdyskuntatalouselvitys*. Sitowise Oy.
- Salli, Riikka, Riku Jalkanen, Vesa Verronen, Venla Pesonen ja Aino Nissinen. 2021. *Porin tie- ja katuverkkosuunnitelma 2040*. Ramboll Finland Oy.
- Satakuntaliitto. 2021. *Satakunta-strategia*. Satakuntaliitto.

6 Osalliset

Kaavahankkeen osallisia ovat AkL 62 §:n mukaan suunnittelualueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja esittää kaavasta mielipiteensä. Edellä mainitun mukaisesti tämän kaavahankkeen osallisia ovat:

- suunnittelualueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat yritykset ja muut haltijat
- lähialueiden kiinteistöjen omistajat, asukkaat, yritykset ja muut haltijat
- Väylävirasto
- Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
- Lounais-Suomen elinvoimakeskus (EVK)
- Satakuntaliitto
- Satakunnan Museo
- Satakunnan Pelastuslaitos
- Ulvilan kaupungin hallinto- ja lautakunnat
- Ulvilan kaupungin viranomaiset, toimialat ja liikelaitokset
- Lattomerén viljelysaukean kuivatusyhtiö
- Suomen luonnonsuojeluliitto Ulvila ry
- Ulvilan Omakotiyhdistys ry
- Caruna Oy
- DNA Oyj
- Elisa Oyj
- Telia Finland Oyj
- Ulvilan Lämpö Oy
- muut ilmoituksensa mukaan

7 Suunnittelu- ja päätöksentekovaiheet sekä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt

Alueen asemakaavan laatimisen tarve tunnistettiin ensimmäisen kerran kaupunginhallituksen 7.3.2022 § 63 hyväksymässä vuoden 2022 kaavoituskatsauksessa, jossa se esiintyi asemakaavakohteiden listalla numerolla 2. Vuoden 2025 kaavoituskatsaukseen kaavahanke oli merkitty asemakaavakohteeksi numero 5 ja kirjattu aloitettavaksi 1–2 vuoden aikajänteellä. Alueen asemakaavoitus käynnistyi kaupungin aloitteesta loppuvuonna 2025.

Ennen kaavahankkeen vireilletuloa käydään hankkeen kannalta keskeisten viranomaisien kanssa AkL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu. Neuvottelussa esitettujen näkemysten sekä kaavoituksen muun taustatyön pohjalta laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka asetettiin nähtäville yhtäaikaaisesti asemakaavan vireilletulosta ilmoittamisen kanssa. Kaavan vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta ilmoitetaan *Ulvilan Seutu — UutisLuotsi* -lehdessä, Ulvilan kaupungin internet-sivuilla (www.ulvila.fi) ja Ulvilan kaupungin ilmoitustaululla osoitteessa Loukkurantie 1, 28450 Vanha-Ulvila.

Kaavan vireilletulon ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen jälkeen laaditaan asemakaavaluonnos, joka asetetaan nähtäville kaupungin internet-sivuille ja kaupunkikehityksen ilmoitustaululle 30 vrk:n ajaksi. Luonnoksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan kuten kaavan vireilletulostakin. Nähtävilläoloaikana kaupunkilaisilla ja osallisilla on mahdollisuus esittää luonnoksesta mielipiteensä joko kirjallisesti tai suullisesti. Mielipiteet pyydetään kuitenkin esitettäväksi ensisijaisesti kirjallisesti, jotta ne tulisivat varmimmin päätöksentekijöiden tietoon.

Asemakaavaluonnoksen ja siitä saadun palautteen pohjalta laaditaan asemakaavaehdotus, joka asetetaan AkL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 30 vrk:n ajaksi kaupungin internet-sivuille ja kaupunkikehityksen ilmoitustaululle. Ehdotuksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan kuten kaavan vireilletulostakin, minkä lisäksi siitä ilmoitetaan kirjeitse suoraan osallisille. Nähtävilläoloaikana kaupunkilaisilla ja osallisilla on oikeus tehdä ehdotuksesta kirjallinen muistutus.

Luonnosvaiheen mielipiteet voi esittää vapaamuotoisesti suoraan kaavan laatijalle (ks. kohta 9 ”Lisätiedot ja palaute”). Ehdotusvaiheen muistutukset tehdään sen sijaan aina kirjallisina ja jätetään joko sähköisesti Ulvilan kaupungin kaupunkikehityksen sähköpostiosoitteeseen kaupunkikehitys@ulvila.fi tai postitse Ulvilan kaupungin postiosoitteeseen PL 77, 28401 Ulvila. Sekä mielipiteiden että muistutusten yhteydessä tulee mainita sen kaavahankkeen nimi tai diaarinumero, jota mielipide tai muistutus koskee. Pyydämme myös ilmaisemaan selkeästi sen, mitä asiakirjaa ja asiakirjan kohtaa mielipiteessä tai muistutuksessa kulloinkin kommentoidaan. Mielipiteet ja muistutukset ovat julkisia (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, 5.2 §), ja ne sekä niihin annettavat vastineet koottaan asemakaavan selostuksen liitteeksi tulevaan palauteraporttiin. Yksityishenkilöiden nimiä, osoitteita, kiinteistötunnuksia tai muita henkilötietoja ei pääsääntöisesti julkaista palauteraportissa.

Asemakaavan laatimisen yhteydessä neuvotellaan tarvittaessa eri viranomaisten sekä kaupungin hallinto- ja lautakuntien kanssa. Luonnoksesta ja ehdotuksesta pyydetään myös tarvittavat lausunnot.

Asemakaavan hyväksyy valtuusto. AkL 67 §:n mukaisesti kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille kaupunkilaisille ja muistutuksen tekijöille, jotka ehdotuksen nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa.

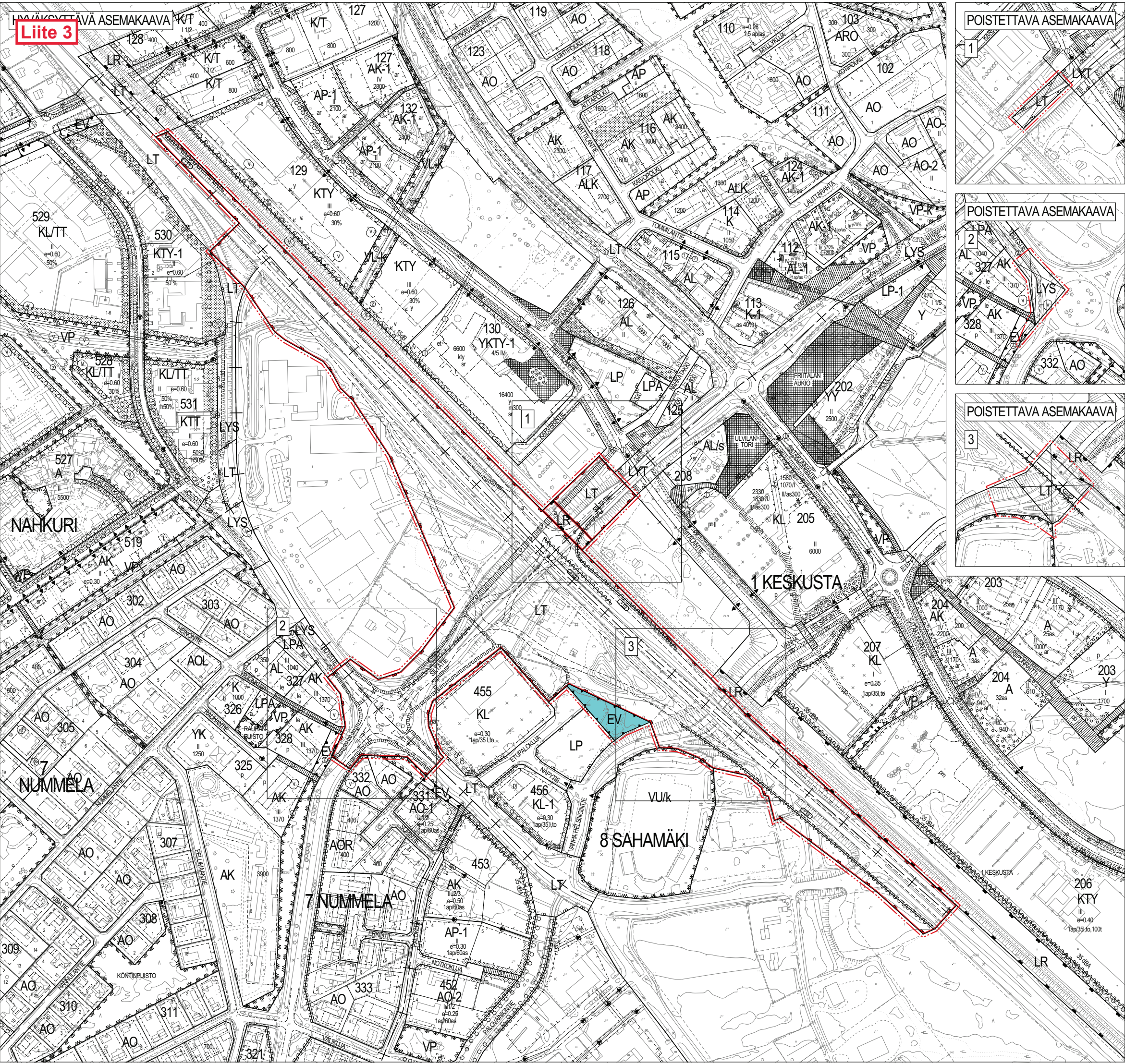
Kaava tulee MRA 93 §:n mukaisesti voimaan, kun sen hyväksymispäätöksestä on kuulutettu. Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan kunnallisella ilmoituksella päätöksen saatua lainvoiman. Jos päätöksestä ei valiteta hallinto-oikeuteen, saa se lainvoiman sitä koskevan valitusajan umpeuduttua. Valitus aika umpeutuu 7 + 30 päivän kuluttua päätöksen sisältävän pöytäkirjan julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa. Jos päätöksestä valitetaan, saa se lainvoiman, mikäli hallinto-oikeus ratkaisee valitusasian kaupungin eduksi. Tarkemmat ohjeet valituksen tekemisestä julkaistaan kaavan hyväksymispäätöksen sisältävän pöytäkirjan liitteenä.

8 Vaikutusten arviointi

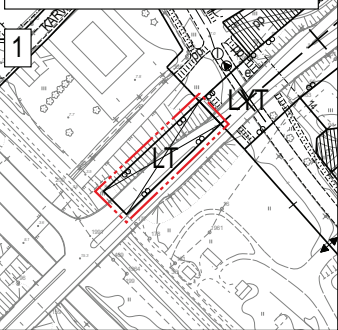
Kaavan laatimisen yhteydessä arvioidaan MRA 1 §:n mukaisesti kaavan merkittäviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön, maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon, kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin, alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön ja elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen. Vaikutuksia arvioivat kaavan valmisteluun osallistuvat kaupungin asiantuntijat sekä tarvittaessa myös muut asiantuntijat, viranomaiset ja kaavahankkeen osalliset. Vaikutusten arvioimiseksi laaditaan tarvittavat selvitykset. Selvitysten tarpeellisuutta arvioitaessa otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat.

9 Lisätiedot ja palaute

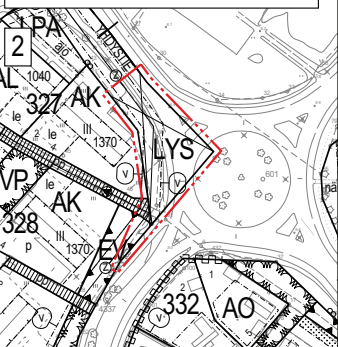
Lisätietoja kaavahankkeesta antaa Ulvilan kaupungin kaavoitusarkkitehti Mikko Toivanen, puh. 0400 134 777, mikko.toivanen@ulvila.fi. Palautetta tästä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi jättää edellä mainitulle henkilölle tai Ulvilan kaupungin kaupunkikehityksen sähköpostiosoitteeseen kaupunkikehitys@ulvila.fi.

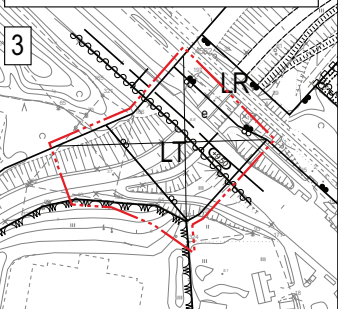
POISTETTAVA ASEMAKAAVA

POISTETTAVA ASEMAKAAVA

POISTETTAVA ASEMAKAAVA

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

- 1** KESK
- LT** Yleisen tien alue.
- LR** Rautatiealue.
- EV** Suojaviheralue.
- 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
- +— Kaupunginosan raja.
- Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
- Ohjeellinen tie- tai katualueen osan raja.
- 1 Kaupunginosan numero.
- 1 KESK Kaupunginosan nimi.
- SILTATIE Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
- Ohjeellinen yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.
- Ohjeellinen eritasoristeys.
- Ohjeellinen tien, kadun tai liikennealueen alittava kevyen liikenteen yhteys.
- +11 Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin ja lukuarvon sen yläreunan likimääräisen korkeusaseman.
- 3 m sen asemakaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jonka sisäpuolelta asemakaavamerkinnot ja -määräykset poistetaan.

ULVILAN KAUPUNKI
Kaupunkikehitys

LUONNOS

KESKUSTAN, SUURPÄÄN, NAHKURIN, NUMMELAN JA SAHAMÄEN ASEMAKAAVA JA SUURPÄÄN, NUMMELAN JA SAHAMÄEN ASEMAKAAVAN MUUTOS (FRITALAN ERTASOLUTTYMÄ).

Asemakaavan pohjakartta täyttää Akl:n 54 a §:n vaatimukset ja on 11.4.2014 hyväksytyn julkisen hallinnon suosituksen (JHS) 185 mukainen.

Asemakaavalla muodostuu: Rautatie-, suojaviher- ja yleisen tien aluetta.

NÄHTÄVILLÄ | Luonnos: 10.9.-8.11.2028 | Ehdotus: xx.xx.-xx.xx.xxxx | Diaarinumero: 95/10.02.03/2025

Asemakaavan pohjakartta täyttää Akl:n 54 a §:n vaatimukset ja on 11.4.2014 hyväksytyn julkisen hallinnon suosituksen (JHS) 185 mukainen.

Luonnos päivätty
Ehdotus päivätty
Ehdotus korjattu

3.9.2026
xx.xx.xxxx § xx
xx.xx.xxxx § xx
xx.xx.xxxx

Eero Kipelin
Eero Kipelin, maantieteellinen johtaja

Juha Niemi
Juha Niemi, kaupunkisuunnittelun johtaja

Koordinatijärjestelmä ETRS-GK22
Korkeusjärjestelmä N2000
Mittakaava 1:2000

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto
Voimaantulo

xx.xx.xxxx § xx
xx.xx.xxxx § xx
xx.xx.xxxx

0 100 m

Kari Sainio-Lehtimäki, hallintopäällikkö

Liite 4: Muistio, aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (AkL 66 §)

Kaavahanke: Keskustan, Suurpään, Nummelan ja Sahamäen asemakaava ja asemakaavan muutos (Friitalan eritasoliittymä) (dnro 95/10.02.03/2025)

Aika ja paikka: 27.10.2025 klo 9:03–10:36, Teams-palaveri

Osallistujat:	Elina Leukkunen	Väylävirasto, asiantuntija, kiinteistöt
	Katariina Alaspää	Varsinais-Suomen ELY-keskus, ylitarkastaja
	Annakaarina Lamminpää	Varsinais-Suomen ELY-keskus, liikennejärjestelmäasiantuntija
	Timo Bäcklund	Varsinais-Suomen ELY-keskus, suunnittelupäällikkö
	Esa Perttula	Satakuntaliitto, liikennesuunnittelija
	Olli Joukio	Satakunnan Museo, rakennustutkija
	Juha Virola	Uvilan kaupunki, kaupunkisuunnittelun johtaja
	Teemu Björnin	Uvilan kaupunki, tekninen johtaja
	Mika Sarkoranta	Uvilan kaupunki, maankäyttöinsinööri
	Mikko Toivanen	Uvilan kaupunki, kaavoitusarkkitehti

1 Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Juha Virola avasi kokouksen klo 9:03. Todettiin läsnäolijat. Päätettiin, että Juha Virola toimii puheenjohtajana ja Mikko Toivanen sihteerinä.

2 Neuvottelun tarkoitus

Neuvottelu on alueidenkäyttölain 66 §:n tarkoittama asemakaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu.

3 Kaavahankkeen esittely (Uvilan kaupunki)

Juha Virola esitteli kaavahankkeen lähtökohdat:

- Nykyisin Friitalan eritasoliittymä on yhdistelmä tasoliittymästä ja eritasoliittymästä. Suunniteltu valtatie 2 nelikaistaistaminen ei ole mahdollista ilman liittymän uudistamista, joten liittymä toimii valtatie kehittämissä "pullonkaulana" Porin suuntaan. Valtatie 2 on runkoverkkoa ja tärkeä liikenneväylä Porin kaupungille, Satakunnalle ja Länsi-Suomelle.
- Edellytykset asemakaavan laatimiselle ovat hyvät, koska selvityksiä on jo tehty sekä aluevaraussuunnitelman että keskustaajaman yleiskaavan yhteydessä. Aluevaraussuunnitelman yhteydessä tehdyt selvitykset eivät riittäneet Rantavainion eritasoliittymävarauksen poistamiseen maakuntakaavasta ja yleiskaavasta, joten yleiskaavan laatimisen yhteydessä tehtiin lisäselvityksiä. Uudesta yleiskaavasta Rantavainion eritasoliittymä tulisi näillä näkymin poistumaan. Valtatiellä 2 olisi siis tulevaisuudessa yleiskaavan mukaan vain kaksi liittymää Uvilan kaupungin alueella: Friitalan ja Haistilan eritasoliittymät. Keskustaajaman yleiskaavaa ja vireillä olevaa uutta maakuntakaavaa on tehty yhtä aikaa, ja Rantavainion eritasoliittymävaraus on todennäköisesti poistumassa myös maakuntakaavasta.
- Kaava-alueen raja on tässä vaiheessa vielä hieman epäselvä esim. sen suhteen, varaudutaanko jo tässä kaavahankkeessa rautatie kaksoisraiteen rakentamiseen ottamalla rautatiealuetta mukaan kaava-alueeseen.
- Pienestä tilasta johtuen aluevaraussuunnitelmassa esitetty liittymäratkaisu on ei-tavanomainen. Vaatimuksena uudelle liittymälle oli mm. se, että erikoiskuljetusten on onnistuttava suoraan pääväylällä ilman, että kuljetaan liittymäramppien kautta.
- Liittymäalueelle jää väijäämättä väistyvää vanhaa rakennuskantaa. Myös Yrjönympyrän läheisyydessä Siltatie varressa todennäköisesti väistyvä rakennus (tonttoliittymän järjestämisen vaikeuksien takia).
- Orsiveden takia Siltatie suuntaista kevyen liikenteen väylää ympäröi vesitiivis betonikaukalo.

- Välttömästi nykyisen liittymän eteläpuolella sijaitsevan entisen jätehuoltoyrityksen toimipisteen alueella mahdollisesti pilaantunut maa-alue.
- Aluevaraussuunnitelman ja keskustaajaman yleiskaavan yhteydessä tehtyjen selvitysten lisäksi käytettävissä tuoretta liikennelaskentatietoa liittymästä ja sen lähialueilta.

4 Viranomaisten puheenvuorot ja keskustelu

Väylävirasto

- Elina Leukkunen: Siitä, tulisiko rautatiealuetta sisällyttää tähän kaavahankkeeseen, on vielä tarpeen käydä sisäistä keskustelua Väylävirastossa. Asiaan palataan viimeistään kaavahankkeen seuraavassa vaiheessa. Kaksoisraiteesta ei ole vielä tehty suunnitelmia tai lopullisen aluevarauksen tarkasta laajuudesta ei ole täyttä varmuutta. Täyttä varmuutta ei ole myöskään siitä, kummalle puolelle mahdollinen lisäraide olisi tulossa. Raidevarauksen tarve on kuitenkin tunnistettu. Yksi vaihtoehto voisi olla, että pelkälle lisäraidevaraukselle laaditaan erillinen kaavamuutos, mutta tähän palataan tarkemmin kaavahankkeen seuraavassa vaiheessa.
- Juha Virola: Raidevaraus on huomioitu eritasoliittymän aluevaraussuunnitelmassa siinä määrin, kun se on ollut tässä vaiheessa mahdollista. Raidevaraus olisi todennäköisesti rakennettava nykyisen raiteen koillispuolelle, koska eritasoliittymän takia sille ei ole juurikaan tilaa toisella puolella.

Varsinais-Suomen ELY-keskus

- Katariina Alaspää: Valtakunnallisesti/maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristökohteet on huomioitu. Lievemmin suojeltavien kohteiden väistymiselle ei voi oikein mitään. Kulttuuriympäristökohteiden osalta asiat vaikuttavat tässä vaiheessa yleiskaavan mukaisilta eli kulttuuriympäristökohteiden suojelukysymykset ratkaistaan asemakaavoituksessa. Asiaan otetaan vielä tarkemmin kantaa lausunnossa.
- Annakaarina Lamminpää: Tilanne kaavan laatimisen kannalta on hyvä, koska selvityksiä on jo käytettävissä. Keskustaajaman yleiskaavan selvityksiä täytyy peilata vielä tähän kaavahankkeeseen ja miettiä, onko niitä tarpeen joiltain osin vielä tarkentaa. Olisi hyvä miettiä myös OAS-luonnoksessa esitetyn aluerajauksen ulkopuolisten tie- ja katualueiden hallinnollisten luokkien muutoksia ja sitä, onko asemakaavoja tarpeen näiden osalta muuttaa ja jos on, milloin asemakaavoja muutettaisiin. Asiaa olisi hyvä ainakin jonkin verran pohtia, kun tätä kaavahanketta lähdetään viemään eteenpäin. Kaavahankkeen tarkkaa kokonaisaikataulua ei ollut annettu OAS-luonnoksessa, mikä lienee tässä vaiheessa ihan hyvä ratkaisu.
- Timo Bäcklund: Ympäröivän tie- ja katuverkon hallinnollisten luokkien muutokset lienevät myöhemmän kaavoituksen aiheita.
- Juha Virola: [Selvennystä lähialueen alemman tason tieverkosta]. Nykyinen Yhdystie tulisi eritasoliittymän myötä poistumaan osana valtatieä. Jatkossa on mietittävä, onko Pitkärannantien tarpeen jatkossa olla valtion tie. Pitkärannantie kulkee tiiviisti rakennettujen alueiden läpi, ja keskustaajaman yleiskaavan ehdotuksessa on esitetty uusi rinnakkaistieyhteys juuri tämän takia. Pitkärannantien suoristaminen on esitetty yleiskaavaehdotuksessa ja sitä koskeva asemakaavahanke on kaavoituskatsauksessa. Sataedun alueen asemakaavoittamisesta pidättäydytään vielä toistaiseksi, koska alue on oma kokonaisuutensa. Aluetta sivuava yhdystien osuus tulisi todennäköisesti eritasoliittymän rakentamisen myötä poistumaan väyläverkon osana. Sataedun valtatie 2 lähellä olevan rakennuksen takia aluevaraussuunnitelman aluerajaukseen tehty mutka lienee järkevintä suoristaa kaavassa, mikäli tälle saadaan Sataedulta vahvistus. Myös valtatie 2 lähellä sijaitsevien suojelluiksi merkittyjen rakennusten etäisyydet valtatiehen jäävät pieniksi. Liittymän rakentamisen yhteydessä on tosin tarkoitus parantaa melusuojausta, joten meluolosuhteet tulisivat hieman paranemaan. Ympäröivien alueiden kaavatilanne olisi hyvä pitää nykyisellään siihen asti, kunnes uusi eritasoliittymä saadaan toteutukseen. Ympäröivän alemman luokan tieverkon hallinnollisten luokkien muutokset tulevat mahdollisiksi myöhempien kaavahankkeiden myötä.

Satakuntaliitto

- Esa Perttula: On ollut mukana aluevaraussuunnitelman laadinnassa. Selvitysten osalta lähtötilanne on hyvä, ja selvityksiä on hyvä liittää myös kaava-aineistoon. Rantavainion eritasoliittymän poistamisen perusteluja on mietitty maakuntakaavan laatimisen yhteydessä. Kaksoisraidevarauksen osalta tehtiin tarkastelua valtatie 2 Harjavallan ja Kokemäen kohdan aluevaraussuunnitelman yhteydessä. Joko asemakaavassa tai

osayleiskaavassa olisi hyvä arvioida henkilöjunaliikenneseisakkeen tarvetta ja sen mahdollista sijoittumista. Luontoselvitykset lienevät tässä vaiheessa riittäviä. Kaavahanke on maakuntakaavan periaatteiden mukainen, ja myös liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteena on saada liittyä parannettua.

- Juha Virola: Mahdollisen uuden henkilöjunaliikenneseisakkeen paikka olisi todennäköisesti vanhan junaseisakkeen kohdalla. Alueella on tosin muokattu voimakkaasti maata, joten sijoittumisen mahdollisuutta täytyisi tutkia vielä tarkemmin. Lisäksi vanhojen rakennusten ja uuden rakentamisen suhteen saattaa tulla ongelmia, mutta toisaalta pienet hirsirunkoiset rakennukset lienevät tarvittaessa siirrettävissä. Seisake olisi siten oma suunnittelutehtävänsä, ja rautatiealueen olosuhteet tulisivat ratkaistavaksi samalla kaavalla. Yleiskaavaehdotukseen merkitty myös linja-autopysäkki seisakkeen yhteyteen.
- Esa Perttula: Oliko mahdollisia Siltatien suuntaisen liikenteen liityntäpysäkkiratkaisuja mietitty eritasoliittymän aluevarausuunnitelmassa?
- Juha Virola: Siltatiellä on S-marketin luona linja-autopysäkki, joka on huomioitu myös aluevarausuunnitelmassa. Valtatien 2 pohjoispuolella pysäkki on korkeuseroista johtuen melko mahdoton. Nykyisin lähin pysäkki on kirjaston edessä. Linja-auton reitistä valtatieltä tulevalle matkakeskukselle tulee väistämättä melko pitkä ja monta kääntymistä edellyttävä.

Satakunnan Museo

- Olli Joukio: Yleiskaavassa sr-3-merkinnällä on osoitettu kulttuuriympäristön ns. ongelmakohteet, joiden sijainti on eritasoliittymän rakentamisen suhteen aika mahdoton. Joukossa on joitakin merkittäviä kohteita, mutta ei kuitenkaan sellaisia arkkitehtonisia merkkipaikoita, joita ei voitaisi hankkeen edellyttäessä purkaa. Hyvä, että Lepola on saatu aluevarausuunnitelmassa säilytettyä. Rakennusinventointia tehdessä ilmeni, että rakennuksen tuolloiset omistajat olivat tottuneet valtatieen meluun. Kulttuuriympäristöselvitysten osalta kaikki on kunnossa. Onko Autereen rakennus välttämättä väistävää rakennuskantaa? Eikö tonttoliittymää saisi järjestymään muualta?
- Juha Virola: Oman liittymän järjestäminen Autereen pihapiiriin lähes mahdotonta Yrjönympyrän läheisyyden ja Siltatien uuden, eritasoliittymän rakentamisesta seuraavan huomattavasti nykyistä korkeamman korkeusaseman takia. Muutamalle kiinteistölle ajetaan ammattikoulun korttelin läpi, mikä voisi olla mahdollinen ratkaisu myös Autereen kohdalla. Maankäytöllisesti Autere on jäämässä hankalaan paikkaan. Alueelle ei jää sellaista maankäyttöä, joka tukisi rakennusta.
- Olli Joukio: Viljelytoiminta tuskin tulisi jatkumaan tilalla eritasoliittymän toteutuessa.
- Teemu Björninen: Autereen molemmat peltolohkot ovat kaupungin omistuksessa ja vuokralla eräällä viljelijällä. Pelloilla kasvaa niitettävää heinää. Vuokralaisella on jo nyt hankaluuksia päästä työkoneella alueelle. Pihapiiriin Siltatieltä johtavaa koivukujaa ei olla päästy harventamaan. Ainoa reitti pellolle joko Yhdystieltä ammattiopiston vierestä kevyen liikenteen väylän yli, tai ammattikoulun piha-alueelta koukaten osittain kevyen liikenteen väylän kautta. Rakennus ollut pois käytöstä jo vajaan vuoden, ja siellä on ollut muutama mittava vesivahinko.
- Olli Joukio: Inventointiaikaan rakennuksessa oli vuokralainen. Alueen kohteita on haastavaa saada säilymään, mikä on valitettavaa, mutta ymmärrettävää. Alueen tärkeimmät kohteet ovat Ratavartijan talo, Lepola ja Seurantalo, jotka ovat aluevarausuunnitelman perusteella kaikki säilymässä. Uuden rautatieaseman sijoittamisen entiselle seisakealueelle olisi käyttötarkoituksen puolesta luonteva ratkaisu. Alueella on vielä jäljellä vanhaa asemapiistoa ja sen kasvillisuutta.

5 Yhteenvedo ja jatkotoimenpiteet

- Juha Virola: Seuraavassa vaiheessa kuulutetaan kaava vireille ja asetetaan OAS nähtäville. Harkitaan myös kaavaluonnoksen asettamista nähtäville samanaikaisesti. Lausunnot pyydetään OAS:n riittävydestä ja mahdollisesta kaavaluonnoksesta. Vielä ei ole tietoa, miten paljon kaava kiinnostaa Ulvilalaisia yleisesti, mutta ainakin se kiinnostanee väistyvien rakennusten omistajia. Hanke ei lähde toteutumaan ilman rahoitusta (60 milj., joka sisältää valtatie 2 nelikaistaistuksen Haistilaan asti). Toteutuminen saattaa kestää pitkään.
- Esa Perttula: Myös tiesuunnitelmaan on saatava rahoitus ennen hankkeen toteuttamista, ja tämä tulee ajankohtaiseksi vasta asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

6 Muut asiat

- Teemu Björninen: Jatkoprosesseja ajatellen laskuojat ovat merkittävä osa hulevesiverkostoa ja viljelyalueiden kuivatusta. Niiden huomioiminen prosessin aikana olisi tärkeää. Erityisesti Porin puolella valtatie 2 alitukset ovat olleet paikoin ongelmallisia. Myös avo-ojien huoltoväylien olisi pysyttävä avoimina. Siltatie suuntaista kevyen liikenteen väylää ympäröivän betonikaukalon vedenpitävyyden kanssa on ollut ongelmia.
- Juha Virola: S-marketin tontin asemakaavoituksen yhteydessä havaittiin, että orsivesi on alueella korkealla. Orsiveden pinnan huomioiminen on tärkeä seikka myös Siltatie sillan rakenteellisen ratkaisun kannalta. Nykyisen sillan maataytteiset rampit saattavat olla puupaaluilla tuetut. Uuden eritasoliittymän rakentamisen myötä tulisi myös paljon tiealueen hulevesiä, jotka ohjattaisiin pääasiassa kaupungin hulevesiverkoston. Ei ole kuitenkaan varmuutta, olisivatko hulevesiasiat edes kaavallisesti ratkaistavissa. Asia tarkentunee ELY:n ja teknisen toimialan lausunnoissa. Selvitysten osalta ollaan hyvässä tilanteessa.
- Juha Virola: Mitä vaikutuksia olisi vielä arvioitava? Liikenteelliset vaikutusten arvioinnit lienevät kunnossa. Vesistövaikutukset olisi ehkä hyvä vielä arvioida erikseen erityisesti hulevesien osalta.
- Katariina Alaspää: Kysyy ELY:n vesi- tai luontoasiantuntijoilta hulevesiselvityksen tarvetta.
- Annakaarina Lamminpää: On myös hyvä huomioida, että eritasoliittymän toteuttaminen vaatii vielä tiesuunnitelmavaiheen, minkä yhteydessä hulevesiasioihin voidaan ottaa kantaa. Kuitenkin kun mietitään asemakaavoitusta, kannattaa varautua osoittamaan alueita pidättämis- ym. hulevesirakenteille. Suunnitelma tulee tarkentumaan tiesuunnitelmavaiheessa, jolloin pystytään tarkemmin arvioimaan myös hulevesien määriä.

7 Neuvottelun päättäminen

Neuvottelu päätettiin klo 10:36.

Puhtaaksikirjoitettu muistio lähetettiin kommentoitavaksi neuvotteluun osallistuneille. Juha Virola esitti korjausehdotuksen neljään kohtaan. Muistiota korjattiin ehdotusten mukaisesti. Korjattu muistio toimitettiin neuvotteluun osallistuneille ja liitetään myöhemmin kaavaselostukseen.

Liite 5: PALAUTERAPORTTI

Keskustan, Suurpään, Nahkurin, Nummelan ja Sahamäen asema- kaava ja Suurpään, Nummelan ja Sahamäen asemakaavan muutos (Friitalan eritasoliittymä)

Dnro 298/10.02.03/2024

1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot ja mielipiteet	2
1.1	Väylävirasto, 1.4.2026	2
1.2	Caruna Oy, 31.3.2026	2
1.3	DNA Oyj, 27.1.2026.....	3
1.4	Ulvilan Lämpö Oy, 24.2.2026.....	3

1 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA SAADUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

1.1 Väylävirasto, 1.4.2026

Lausunto:

Väylävirasto on tutustunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee Ulvilan kaupungissa Keskustan, Suurpään, Nummelan ja Sahamäen kaupunginosissa n. 400 m linnuntietä keskustasta lounaaseen. Suunnittelualue rajautuu Tampere-Pori-rataan. Suunnittelualueen pinta-ala on n. 11,2 hehtaaria. Rajausta saatetaan muuttaa tai tarkentaa kaavoitustyön edetessä. Asemakaava ja asema-kaavan muutos laaditaan vuonna 2023 valmistuneen valtatie 2:n parantamisen aluevaraussuunnitelman pohjalta. Tavoitteena on mahdollistaa aluevaraussuunnitelmassa esitetyn uuden Friitalan eritasoliittymän toteuttaminen osoittamalla liittymän vaatimat tie- ja muut alueet. Tarkoituksena on ratkaista Ulvilan keskustan kohdan liittyminen valtatie 2:lle ainoastaan Friitalan uuden eritasoliittymän kautta.

Tampere-Pori-tarveselvitys

Väylävirasto on julkaissut vuonna 2020 Tampere-Pori-rataosuuden tarveselvityksen (Väyläviraston julkaisuja 27/2020). Selvityksessä on tarkasteltu yhteysvälin infrastruktuuria koskevia toimenpidetarpeita ja niiden vaiheistusta suhteessa liikenteen odotettavissa oleviin muutoksiin. Tarveselvityksen tavoitteena on ollut tunnistaa tehokkaita ja vaiheistettavissa olevia infratoimenpiteitä välityskyvyn lisäämiseksi sekä henkilöliikenteen nopeuttamiseksi yhteysväliä Tampere-Pori.

Friitalan eritasoliittymää koskevassa aluevaraussuunnitelmassa on huomioitu, että suunnittelualueen kohdalle on tarveselvityksessä esitetty kaksoisraiteen rakentamista. Valtatietä koskevassa aluevaraussuunnitelmassa lisäraide on esitetty nykyisen raiteen pohjoispuolelle. Kuitenkaan tällä hetkellä ei ole tehty päätöksiä hankkeen toteuttamisesta.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen Elinvoimakeskus.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.2 Caruna Oy, 31.3.2026

Lausunto:

Nykyinen sähköjakeluverkko 20 kV ja 0,4 kV

Kaava-alueella sijaitsee Caruna Oy:n sähköjakeluverkkoa liitteen 1 mukaisesti. Kartassa keskijännitejohdot (20 kV) on merkitty sinisellä ja pienjännitejohdot (0,4 kV) vihreällä sekä vaaleanpunaisella. Ilmajohdot on esitetty yhtenäisinä viivoina ja maakaapelit

katkoviivoina. Puistomuuntamot näkyvät violetteina neliöinä ja pylväsmuuntamot ympyröinä.

Vaikutukset sähköjakeluun

Vaikutukset sähköjakeluun arvioidaan kaavaprosessin seuraavissa vaiheissa. Mahdolliset vaikutukset liittyvät tyypillisesti verkon komponenttien siirtotarpeisiin, jotka täsmennyvät tiesuunnittelun ja kaavaluonnoksen edetessä.

Siirtokustannusten jako

Tarvittavat Carunan sähköverkon komponenttien siirrot tehdään Carunan toimesta, ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen, muuntamoiden ja muiden komponenttien siirtojen edellytys on, että niille järjestyy uudet pysyvät sijainnit.

Muuta huomautettavaa

Meillä ei ole tässä vaiheessa muuta huomautettavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.3 DNA Oyj, 27.1.2026

Lausunto:

DNA Oyj (DNA) on tutkinut osaltaan Keskustan, Suurpään, Nummelan ja Sahamäen asemakaava ja asemakaavan muutos (Friitalan eritasoliittymä) (dnro 95/10.02.03/2025) ja toteamme seuraavaa:

DNA:lla ei ole huomauttamista kyseenomaisen asemakaavamuutoksen sisältöön.

Alueella on nykyisin DNA:n omistamia telekaapeleita, joiden sijainti tulee huomioida kaava-alueetta rakennettaessa.

Jos kaava-alueella olevien DNA:n omistamien telekaapeleiden sijaintia ei voida säilyttää, tulee niille osoittaa uusi korvaava reitti.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.4 Ulvilan Lämpö Oy, 24.2.2026

Lausunto:

Suunnittelualueella on Ulvilan Lämpö Oy:n kaukolämpöputkia.

Pyydämme ottamaan asian huomioon kaavaa valmistellessanne.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.